

**COSSOS I NOMS: MOLT MÉS QUE
UN PREU**

Pseudònim: Plimpli

Departament de ciències socials

Curs 2016 – 2017

M'agradaria que aquestes línies servissin per expressar el meu agraïment a totes aquelles persones que han col·laborat en la realització d'aquest projecte, en especial a l'antic tutor del treball, Rafael González, i a l'actual, Rubén Alba, per la seva ajuda desinteressada i orientació. Al professor Joan Sabaté, per l'ajuda a l'hora de cercar informació sobre l'economia. A totes les institucions que tracten la prostitució i m'han animat i orientat durant la recerca. Al Lloc de la Dona, per acollir-me al seu espai i facilitar-me tanta informació. A Hilde Deams i a Ana Torre, per les seves entrevistes. Al grup d'APROSEX, que va acollir-me amb molt caliu i que va canviar completament la meva visió sobre la prostitució; sense elles no hauria estat el mateix. També agraeixo als meus pares, a la meva germana i a l'Adrià Borrego el suport que m'han donat el tot moment, que m'ha ajudat a seguir endavant i realitzar aquest projecte amb el mateix entusiasme del primer dia.

Finalment, vull dedicar aquest treball a totes les prostitutes del món, amb l'esperança que aquelles que són víctimes de tracta aconseguixin la llibertat que tant es mereixen; i a les que realitzen aquesta activitat lliurement, amb el desig que algun dia es reconeguin la seva funció social i els seus drets.

“Les dones invisibles no existeixen, no treballen a la casa de camp durant la nit, no passegen gairebé nues entre els seus arbres sorpresos. Podreu veure-les allà, fent equilibris sobre la corda fluixa de les seves vorals, passejant inestables, belles, entre el cabal lent i metal·litzat dels cotxes. Podreu veure-les, però no hi seran. No tenen papers que ho demostrin, que els donin la identitat i la vida, el dret a caminar pels carrers. Tampoc el seu treball existeix, encara que paguen diàriament els alts impostos de la precarietat i el dolor.”

Fernando León de Aranoa, director de cinema.

ÍNDEX

1. Introducció	Pàgina 7
1.1. Presentació	Pàgina 7
1.2. Justificació	Pàgina 7
1.3. Objectius	Pàgina 8
1.4. Hipòtesis	Pàgina 9
1.5. Metodologia emprada	Pàgina 10
1.6. Estructura del treball	Pàgina 11
2. Marc teòric	Pàgina 13
2.1. La prostitució	Pàgina 13
2.1.1. La història de la prostitució	Pàgina 15
2.1.1.1. L'edat antiga	Pàgina 15
2.1.1.2. L'edat mitjana	Pàgina 17
2.1.1.3. L'edat moderna	Pàgina 19
2.1.1.4. L'edat contemporània	Pàgina 20
2.1.1.5. L'ofici més antic del món?	Pàgina 23
2.1.2. Causes i conseqüències de la prostitució	Pàgina 24
2.1.3. Tipus de prostitució segons la voluntarietat	Pàgina 25
2.1.3.1. Prostitució voluntària	Pàgina 25
2.1.3.1.1. Iniciar-se a la prostitució	Pàgina 25
2.1.3.1.2. Mantenir-se a la prostitució	Pàgina 26
2.1.3.2. Prostitució involuntària	Pàgina 27
2.1.3.2.1. Iniciar-se a la prostitució	Pàgina 28
2.1.3.2.1.1. Falses ofertes de treball	Pàgina 29
2.1.3.2.1.2. Seduccions: el “lover boy”	Pàgina 31

2.1.3.2.1.3.	Segrests	Pàgina 32
2.1.3.2.2.	Mantenir-se a la prostitució	Pàgina 33
2.1.4.	Tipus de prostitució segons les característiques de l'exercici.	Pàgina 36
2.1.4.1.	Prostitució al carrer	Pàgina 36
2.1.4.2.	Prostitució en clubs de cites	Pàgina 38
2.1.4.3.	Prostitució en pisos i domicilis	Pàgina 39
2.1.4.4.	Prostitució de luxe	Pàgina 41
2.1.4.5.	Prostitució transsexual i masculina	Pàgina 43
2.1.4.6.	Prostitució infantil	Pàgina 45
3.	Marc social	Pàgina 47
3.1.	Les prostitutes	Pàgina 47
3.1.1.	La figura de la prostituta	Pàgina 48
3.1.2.	L'estigma	Pàgina 49
3.1.3.	Realitat social	Pàgina 52
3.2.	Reflexos socials	Pàgina 53
3.2.1.	Els clients	Pàgina 53
3.2.2.	La difusió de la prostitució	Pàgina 58
4.	Marc legal	Pàgina 62
4.1.	Posicions jurídiques envers la prostitució	Pàgina 62
4.1.1.	Sistema reglamentarista: la legalització	Pàgina 63
4.1.2.	Sistema abolicionista: la regulació	Pàgina 66
4.1.3.	Sistema prohibicionista: la prohibició	Pàgina 69
4.2.	La prostitució a Espanya	Pàgina 71
5.	Marc econòmic	Pàgina 75
5.1.	Qui se'n lucra	Pàgina 75

5.1.1. Les treballadores sexuals	Pàgina 76
5.1.2. Empresaris dels clubs de cites	Pàgina 77
5.1.3. Màfies i proxenetes	Pàgina 78
5.1.4. Turisme sexual	Pàgina 79
5.1.4.1. Río 2016	Pàgina 79
5.1.5. Mitjans de comunicació	Pàgina 81
5.1.6. El Govern	Pàgina 82
5.1.7. Altres	Pàgina 83
5.2. L'economia submergida: la prostitució i el PIB	Pàgina 84
6. Marc pràctic	Pàgina 86
6.1. Anàlisi de l'enquesta	Pàgina 86
6.2. Entrevistes	Pàgina 97
6.2.1. Entrevista a Càritas	Pàgina 97
6.2.2. Entrevista a Ana Torre, voluntària de la Creu Roja	Pàgina 99
6.2.3. Entrevista a Paula VIP i Linda Porn, treballadores sexuals	Pàgina 101
7. Conclusions	Pàgina 104
8. Webgrafia, bibliografia i filmografia	Pàgina 107
9. Annexos	Pàgina 117
9.1. Annex A: Glossari	Pàgina 117
9.2. Annex B: Imatges	Pàgina 119
9.3. Annex C: Enquesta	Pàgina 122
9.4. Annex D: Entrevistes	Pàgina 126
9.4.1. Entrevista a Càritas	Pàgina 126
9.4.2. Entrevista a Ana Torre, voluntària de la Creu Roja	Pàgina 134
9.4.3. Entrevista a Paula VIP i Linda Porn, treballadores sexuals	Pàgina 139

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Presentació

La prostitució, coneguda per molts com “el negoci més antic del món”, també podríem considerar-lo “el dilema més antic de la humanitat”. En els darrers anys, aquest negoci que s’amaga quan cau la nit ha passat a un segon o tercer pla i ha esdevingut un fenomen acceptat i assimilat per tots nosaltres, però vigilat per ningú, ja que tothom prefereix acceptar que existeix la prostitució i girar el cap per tal de no saber què amaga el món on les dones són objectes de consum, on els seus noms i els seus cossos tenen un preu, i on aquests es poden llogar, i fins i tot comprar.

La pregunta que he de plantejar-me per comparar la meua visió abans i després d’aquest estudi, i així analitzar fins a quin punt estem informats sobre la prostitució, i si aquesta informació és certa o no, és la següent: **“Què penso jo que és la prostitució i quina postura jurídica crec que és l’adequada?”**

Des del meu punt de vista, la prostitució consisteix en intercanviar una quantitat de diners (que pot estar pactada o no) a canvi d’un servei, que en aquest cas és el sexe, per la qual cosa és un treball com qualsevol altre. D’altra banda, considero que la millor postura és la legalització, ja que no només se’n beneficiarien les dones que exerceixen la prostitució de forma voluntària, sinó que també es reduiria el nombre de dones que són víctimes sexuals de les màfies.

1.2. Justificació

Tot i ser un tema tabú, o precisament pel fet de ser-ho, la prostitució és un tema realment interessant, i com que mai m’havien parlat d’aquest món amb claredat, he decidit investigar-lo jo mateixa, sent conscient des d’un primer moment que no seria un

tema fàcil d'estudiar degut a la dificultat que suposa trobar informació vàlida d'aquest àmbit, en especial perquè és un món estigmatitzat, amb molt tabú i que genera milers d'opinions contradictòries que fins i tot resulten conflictives.

Deixant els prejudicis de banda i plantejant-me perquè vull fer aquest treball, els motius han estat diversos: en primer lloc he escollit aquest tema perquè sempre he considerat que és un àmbit molt interessant i vull saber què amaga aquest negoci que és a la vista de tothom, però que no contempla pràcticament ningú.

Un altre motiu que m'anima a emprendre aquest estudi és el tabú: per què ningú en vol parlar, si tothom sap que existeix?

D'altra banda, tot i que tinc una postura legalista envers la prostitució, sempre m'ha costat decantar-me en aquesta temàtica, i considero que la millor manera de poder decidir quina és la meva opinió sobre la prostitució de manera raonada és emprendre un treball que m'ajudi a conèixer-la.

Finalment, el factor determinant que m'ha impulsat a estudiar la prostitució han estat les reaccions de les persones a les quals els he explicat que m'agradaria fer el treball de recerca sobre la prostitució: el seu desconcert ha fet que m'adonés de com n'és de necessari posar aquest tema a l'abast de tothom.

1.3.Objectius

L'objectiu del meu treball és, bàsicament, donar a conèixer la prostitució a tothom qui estigui disposat a fer-ho, sense jutjar a aquelles persones que es dediquen a exercir-la.

D'altra banda, vull donar resposta a les qüestions relacionades amb la prostitució femenina que s'han donat al llarg dels anys i que de segur seguiran donant-se, oferint una visió més humana i menys comercial que la que podem trobar als mitjans.

Tanmateix vull conèixer de primera mà què en sap la gent de la prostitució, quina és la seva visió i saber per què els espanta tant parlar-ne: realment tot allò que ens han fet saber és cert?, i tot allò que ens ha arribat, per què ens ha arribat d'aquella manera, donant a entendre que les prostitutes no són persones dignes com qualsevol altra?

Paral·lelament, i sobretot essent conscient que amb aquest treball no canviaré el món, i molt menys la situació de les prostitutes arreu del món, un dels objectius que em proposo és demostrar a la gent del meu voltant que no ens hem d'espantar quan parlem de la prostitució. Per tant, vull aconseguir que al final del meu treball la gent conegui el que ignora perquè no li ha arribat la informació o bé perquè així ho volen, perquè ignoren voluntàriament la realitat de la prostitució.

Per últim, amb aquest treball em vull donar l'oportunitat a mi mateixa d'esbrinar amb els meus propis ulls què és la prostitució, per tal de poder prendre'n una posició de manera raonada, creant arguments sòlids sobre quina és la realitat de l'amor mercenari.

Així doncs, em proposo donar una visió més propera i detallada sobre la prostitució, sobre la dona que es guanya la vida exercint-la i sobre qui consumeix aquest servei, de manera objectiva i sense jutjar-los, desmuntant les fal·làcies i els rumors que corren des de fa milers i milers d'anys.

1.4. Hipòtesis

Les hipòtesis plantejades abans d'emprendre aquest treball, i d'haver-me informat detalladament sobre la prostitució, són les següents:

- Les persones que exerceixen la prostitució no són tractades amb la mateixa dignitat que les persones que consumeixen la prostitució.

- La nostra societat té una doble moral envers la prostitució: accepta que hi sigui i no li resulta molesta, però no l'acceptarien si aquesta es trobés a casa seva.
- La prostitució és un treball com un altre, per la qual cosa la millor postura envers la prostitució seria la legalització d'aquesta, ja que no només atorgaria drets bàsics a les prostitutes que exerceixen la prostitució de manera voluntària, sinó que també seria una eina útil i eficaç per lluitar contra les màfies.
- La prostitució mai és totalment voluntària; encara que cap persona o col·lectiu obligui a una dona a prostituir-se, sempre hi ha un factor econòmic que indirectament les obliga a oferir aquests serveis.
- La prostitució voluntària és directament proporcional als nivells de pobresa, és a dir, com més gent amb situació de pobresa hi ha, més s'exerceix la prostitució.

1.5. Metodologia emprada

Des de l'inici d'aquesta investigació, s'ha analitzat i reflexionat sobre les diferents dificultats i inconvenients que tindria a l'hora de realitzar el treball de recerca.

La primera d'aquestes dificultats, i possiblement la més gran, es deu a la meua localització: l'Espluga de Francolí és un petit poble de la Conca de Barberà que no ofereix possibilitats envers l'estudi de la prostitució, ja que aquesta és inexistent o bé totalment amagada, per la qual cosa en desconec la seva existència.

Així doncs, com a resposta a la meua primera dificultat vaig decidir enviar correus electrònics a moltes de les institucions de l'Estat Espanyol. Un nombre molt reduït d'aquestes em va respondre i oferir la seva ajuda; aquest fet que em va fer reflexionar sobre la real disponibilitat que ofereixen aquestes institucions al públic: si la gent que està en contacte amb la realitat de la prostitució no ens en vol parlar, com coneixerem la realitat d'aquest món, si els mitjans de comunicació sovint ens enganyen?

Algunes de les representants d'aquestes institucions em van aconsellar, orientar i informar sobre la prostitució mitjançant bibliografies, filmografies i documentals que em van facilitar per correu electrònic, però vaig rebre una ajuda especial d'una d'elles a l'inici del meu treball: el Lloc de la Dona, una institució que vetlla perquè les prostitutes del Raval tinguin un estil de vida digne i adequat a les seves circumstàncies que els permeti dur una vida normal. Allà, em van orientar sobre la temàtica del meu treball de recerca i em van proporcionar informació sobre estudis recents de la prostitució.

D'una banda, per conèixer la informació teòrica, vaig servir-me de llibres, estudis del govern i de diverses institucions, pel·lícules, documentals, i Internet. D'altra banda, pel que fa al marc pràctic de la meua investigació, vaig realitzar enquestes a través de l'eina de Google per tal de conèixer quina és la opinió sobre la prostitució i les prostitutes en les diferents franges d'edat, i per tal d'arribar a un públic més ampli, vaig sortir al carrer per enquestar a aquelles persones a les quals no podria arribar a través d'Internet.

Finament, i amb algunes dificultats donades a la predisposició inicial de les persones que havien de ser entrevistades i la seva posterior indisposició, vaig realitzar una entrevista amb el sector de Càritas, que té disposa d'accions socials per atendre les que es dediquen a la prostitució, amb Ana Torre, una voluntària de la Creu Roja que havia treballat amb meretrius, i finalment, amb Paula VIP i Linda Porn, dues membres de l'associació APROSEX i treballadores sexuals.

1.6. Estructura del treball

La prostitució representa un àmbit molt ampli que pot ser tractat des de moltes ideologies i perspectives. No obstant, durant aquest estudi m'allunyo de qualsevol ideologia i intento abordar els temes més elementals de la prostitució per tal de tenir-ne una visió general que transmeti una informació imprescindible i captivant per comprendre aquest món.

La primera part del treball consta d'un marc teòric on s'exposen les definicions, l'etimologia de la prostitució i la història de la mateixa, que ajuda a comprendre-la avui dia. Tanmateix s'expliquen les causes i conseqüències que comporta i es fa un anàlisi dels tipus de prostitució, segons la voluntarietat i les característiques de l'exercici.

Pel que fa al marc social, en primer lloc es fa referència a les protagonistes d'aquest negoci: les prostitutes, de les quals es desenvolupa l'explicació sobre la figura que representen, l'estigma al qual estan sotmeses i la realitat social a la qual estan exposades. També s'analitza la part demandant del negoci: els clients, així com el mitjà pel qual aquests són coneixedors de la prostitució: la difusió d'aquesta.

Seguidament, s'analitza el marc legal, on es contempla la legalitat o il·legalitat del negoci; s'analitza la legislació actual a Espanya i s'expliquen de forma objectiva les diferents posicions que hi ha sobre la prostitució: la reglamentarització, l'abolició i la prohibició.

La part teòrica conclou amb el marc econòmic de la prostitució, on s'analitza el negoci com a tal, tenint en compte les expressions de negoci actuals i qui se'n lucra de totes elles. També es fa una anàlisi de l'economia espanyola, que no accepta la prostitució com un negoci, però que la inclou per realitzar el càlcul del PIB.

Pel que fa al marc pràctic, en primer lloc s'analitzen els resultats de les enquestes que ens ofereixen la visió de la prostitució segons les diferents franges d'edat. Aquesta informació també és utilitzada per analitzar quines connotacions ofereix l'insult "puta", un dels més utilitzats i aparentment ofensius dels nostres dies. Per acabar, es mostren les conclusions de les entrevistes realitzades amb una entitat de l'Església catòlica, Càritas; amb una voluntària de la Creu Roja i dues treballadores sexuals.

2. MARC TEÒRIC

2.1. La prostitució

Abans d'iniciar aquest estudi és important saber què és la prostitució. Aquestes són algunes de les definicions reconegudes mundialment:

Segons el **Consell Econòmic i Social de Nacions Unides** (1958), el terme prostitució designa:

“A efectes jurídics, a tota persona d'un o altre sexe que percebent una remuneració qualsevol, en espècie o en natura, s'entrega de manera habitual i en la manera que sigui, durant tota o una part del seu temps, a contactes sexuals, normals o anormals, amb diferents persones, siguin del seu mateix sexe, o de sexe oposat.” (Comissió d'estudis del Consell d'Estat, 2011)

L'**Asociación para la Prevención, Reinserción i Atención de la Mujer Prostituida** (APRAMP) ofereix tres definicions que exposen el que és la prostitució segons el col·lectiu:

- **Diccionari Ideològic feminista de 1981:** “Institució masculina patriarcal segons la qual un nombre limitat de dones no arriba mai a ser distribuït a homes concrets pel col·lectiu d'homes per tal que quedin a mercè no d'un de sol, sinó de tots els homes que desitgin tenir accés a elles, la qual cosa sol estar mediatitzat per una simple compensació econòmica.”
- **Sentència del Tribunal Suprem de 7 d'abril de 1999:** “Aquella activitat que, exercida amb cert caràcter habitual i general, comporta la prestació de serveis sexuals mitjançant preu.”

- **El jurista Luis Garrido Guzmán en el seu llibre *La prostitució: Estudi Jurídic i Criminològic* el 1992:** “Un sistema en el qual les dones es deixen atrapar com a conseqüència de la seva misèria econòmica, de la seva falta d’instrucció cultural, de la seva absència de formació professional, de les mancances afectives i educatives de la seva infància i la seva adolescència, i dels conflictes psicològics i sexuals patits en la seva joventut.”

Finalment, la definició que ofereix el **Diccionari de la llengua catalana de l’Institut d’Estudis Catalans (DIEC)** és la següent:

1. Acció de prostituir o de prostituir-se; l’efecte.
2. Pràctica d’avenir-se, d’una manera habitual i professional, a mantenir relacions sexuals amb finalitats de lucre.

Les definicions coincideixen amb tres elements: **contactes de naturalesa sexual, remuneració i cert caràcter habitual.**

L’**etimologia** de la prostitució és d’origen llatí “*prostitutio*”, que té la mateixa connotació que en l’actualitat, prové d’una altra paraula llatina anomenada “*prostituere*”, composta de “*pro*” (abans o davant) i “*statuere*” (estacionat, parat o col·locat), és a dir, alguna cosa col·locada davant, a la vista per tal de ser venuda.

Ara bé, podem considerar que la prostitució va molt més enllà del que diuen els diccionaris, institucions o del que diu la història, ja que hi ha factors socials no contemplats en els seus estudis o definicions. Així doncs, què és la prostitució?

La prostitució es una activitat que consisteix en cobrar una quantitat de diners, que poden ser pactats o imposats, per mantenir relacions íntimes amb altres individus. Prostituir-se, per tant, consisteix a **tenir sexe a canvi d’un pagament.**

2.1.1. La història de la prostitució

Durant molts anys, els llibres d'història han omès la prostitució, i per a molts la seva història resulta una taca en negre: no en sabem res perquè els llibres de text han considerat que no és suficientment important, o bé que no és políticament correcte parlar-ne. No obstant, la prostitució ha estat des dels inicis de la humanitat –i de fet d'altres espècies animals, com ara els pingüins– una realitat que sovint s'ha mirat amb un irracional menyspreu i temor, perquè ningú admet la seva importància en el passat i en el present: la prostitució té una influència que mai s'ha volgut contemplar ni valorar.

2.1.1.1. L'edat antiga

Partint de la prostitució a **Mesopotàmia**, al Proper Orient, es troben els rastres de la primera prostitució que va marcar totes les altres civilitzacions de la humanitat: el **servei sexual hospitalari**, un servei del que podia gaudir el viatger a la casa de l'amo.

Més tard, va sorgir el **servei sexual religiós**, situat a **Babilònia**. Per tenir accés carnal amb una dona als temples, els homes havien de pagar una determinada quantitat de diners abans o després del contacte. D'altra banda, els déus de la fecunditat obligaven a totes les dones babilòniques a anar al temple d'Itsar, la deessa babilònica de l'amor, per lliurar-se a un estranger després que aquest li lliés diners a la faldilla; d'aquesta manera sorgí la **prostitució sagrada**.

A partir de llavors, cada poblat va caracteritzar la prostitució segons les seves creences. En el cas de la **cultura fenícia** existien dues divinitats de l'amor: Astarté i Baal. De la unió de les dues

Imatge 1. Representació de la deessa Istar, actualment al Museu Britànic.

Font: Viquipèdia..

deïtats va sorgir la **celebració del Dol**, on Astarté plorava la mort de Baal, el seu amant. En aquesta festa, les dones es colpejaven el cos en senyal i oferien els seus cabells a la deessa, o bé oferien el seu cos a un estranger en cas de voler conservar la cabellera.

A l'**Índia**, la prostitució al temple quedava limitada als actes sexuals entre els sacerdots i *bayaderas*¹. Aquestes joves ballarines eren alligonades per *bayaderas* veteranes i aprenien danses voluptuoses que simbolitzaven el coit. L'ofrena més apreciada era la de la virginitat: les donzelles s'havien d'alliberar prèviament el seu himen amb un fal·lus esculpit i conservat al temple, on era adorat com pertanyent al Déu.

A **Egipte** es va dur a terme la **prostitució del comerç carnal**. La prostituta egípcia, la cortesana, practicava la prostitució per satisfer la seva avarícia. Minoritàriament, es practicava la prostitució sagrada per donar culte a Isis, la deessa de l'amor i la fertilitat.

D'altra banda, els egipcis van ser els primers en prohibir les relacions carnals amb les dones natives o pelegrines establertes als temples i altres llocs sagrats de l'època. En trencar el vincle entre prostitució i religió, la primera va continuar practicant-se de forma independent. A partir de llavors, a Egipte es van dictar normes de caràcter policial per reglar i sanejar l'exercici de la prostitució, que no van arribar a exercir cap influència efectiva però que van servir d'antecedent a les normes de control estatal.

Al **segle VI a.C.**, la prostitució va ser reglamentada per Soló d'Atenes: va crear cases especials anomenades *dicterions*² –l'antecedent històric dels prostíbuls de la nostra època– que quedaven confinades a certs barris i eren monopoli de l'Estat, que les administrava i percebia impostos especials pel seu rendiment. Les dones que hi habitaven solien ser estrangeres o esclaves, no podien transitar per certes zones de la ciutat, havien d'utilitzar vestits especials i els estava prohibit intervenir en serveis religiosos.

A **Grècia**, l'*hetairisme*³ prové de la llibertat sexual concebuda a les noies abans del matrimoni. Generalment es practicava la **prostitució religiosa**: a Corint s'adcrivien al temple d'Afrodita les meretrius que lliuraven als sacerdots el que recaptaven. Varen enriquir la ciutat, però en començar l'auge del cristianisme, van ser expulsades.

Pel que fa als inicis de la història de **Roma**, la prostitució era gairebé nul·la, i les poques prostitutes que hi havia eren marginades de la societat, havien de viure als llocs més apartats de Roma, no podien casar-se i se'ls prohibia portar el vestit de les llevadores, signe de la dona decent. Més tard, amb l'**acceptació dels déus Venus i Bacus** al sistema religiós, es va incrementar la disbauxa sexual i alcohòlica, i en conseqüència, la prostitució. A partir de llavors, al temple Venus s'hi van establir les *hierodulas*⁴, es van implantar lleis per frenar els excessos i les prostitutes van registrar-se a la policia.

A la **civilització etrusca** es coneixia i admetia la prostitució, i moltes dones que s'hi dedicaven es formaven amb els diners que obtenien del seu exercici sexual.

Durant l'**imperi de Dioclecià**, la prostitució va baixar notablement a causa de la revaluació social i religiosa produïda pel cristianisme. Amb la caiguda de Roma el 476 d.C., els bàrbars van decretar lleis repressives contra la prostitució i els posteriors emperadors cristians es van esforçar a reprimir la prostitució.

2.1.1.2. L'edat mitjana

En general, la prostitució a les ciutats medievals va realitzar-se als **bordells i banys públics**, tot i que també la practicaven de forma ambulat les ballarines d'arpa i cítara⁵. Al **món àrab**, les prostitutes prenen el nom de mumisa⁶. Els **jueus** van mantenir les prohibicions dels llibres sagrats, no obstant, la influència grega va comportar una

tolerància molt extensa. La **societat cristiana**, tot i tolerar-la, va protagonitzar protestes i reivindicacions momentàniament victorioses.

Durant l'Edat Mitjana, la prostitució va jugar un paper molt important. Moltes ciutats tenien un carreró enlluernat amb fanals vermells on s'exercia la prostitució, i moltes prostitutes van acompanyar els soldats a les seves incursions bèl·liques. A més a més, la prostitució aflorava als establiments de banys públics, que tenien la categoria de banys públics i prostíbuls.

Imatge 2. Miniatura d'un bany públic medieval.

Font: Un dermatòlego en el museo.

Dècades més tard, Carlemany va ordenar el tancament de tots els establiments on es permetia tenir relacions sexuals i va disposar el **desterrament de les prostitutes**, però donada la gran corrupció dels costums, les mesures legals no van ser eficaces; les meretrus seguien rebent les visites de grans dignataris, a qui acompanyaven a balls i festes. Tot i això, a partir del segle XVI se'ls va negar el dret de ciutadania.

On més s'havia concentrat l'exercici de la prostitució va ser a les grans **viles universitàries**, com Pàdua, Florència, París, Heidelberg, Oxford i Salamanca. Els rectors moralistes vigilaven que els estudiants no sortissin de nit per evitar el contacte amb aquestes dones, però era una norma poc respectada.

El 1254, el Rei Luís IX va decretar el **desterrament de totes les prostitutes de França**, però quan va començar a aplicar-se la llei, es va comprovar que la prostitució clandestina reemplaçava la prostitució legal anteriorment prohibida, per la qual cosa va revocar-lo el 1256. El nou decret especificava en quines zones de París podien viure les

prostitutes, reglamentava la seva forma d'actuar, la roba que podien usar i les insígnies que les caracteritzava, eren sotmeses a una inspecció i control d'un magistrat policial, que era conegut com el "rei dels alcavots, captaires i vagabunds".

La influència de la prostitució ambulante a les fires i mercats és un dels trets característics d'aquesta època que va augmentar considerablement. Pel que fa a les grans expedicions militars, els ports de mar com Hamburg, Venècia, Nàpols i Lisboa eren centre d'una enorme prostitució.

Als prostíbuls de l'època, les dones eren tractades com esclaves, i el mateix succeïa a tot l'Orient musulmà, cosa que es reflecteix en la literatura d'aquell temps. Alfons el Savi de Castella va **reglamentar la prostitució**; malgrat tot, els càstigs aplicats a proxenetes dels països d'Europa sovint queien en desús.

2.1.1.3. L'edat moderna

A partir del Renaixement, van tornar-se a trobar **cortesanes cultes**, com en l'antiguitat, que van gaudir d'una important i reconeguda reputació.

Durant l'edat moderna, la prohibició, la reglamentació i l'abolició de la prostitució van dur-se a terme amb resultats diferents. El 1561, sota el regnat de Carles IX, es va reeditar l'ordenança, amb el propòsit de combatre el mal de Nàpols⁷. A Gènova i Venècia, la prostitució va estar **reglamentada administrativament** sota la direcció d'una dona a qui anomenaven Reina, que s'encarregava de fer respectar de forma estricta els reglaments policials.

Imatge 3. Verónica Franco, la cortesana veneciana que va demostrar que l'educació alliberaria les dones.

Font: Historias de la historia.

A **Espanya** va passar el mateix, i al segle XVI les dones s'agrupaven en prostíbuls enormes que estaven rodejats per muralles. Aquests establiments van ser reglamentats per Felip II, suprimits per Felip IV, reimplantats per Carles II, i legalitzats l'any 1865.

A Anglaterra, hi havia una cadena de prostíbuls a prop del pont de Londres, que al principi obtenia la seva llicència del Bisbe de Winchester i després del Parlament. El 1611, sota el regnat d'Enric II, es van dictar una sèrie d'ordenances, amb les quals es va intentar **evitar la propagació de les malalties venèries**, com per exemple la prohibició d'entrar als prostíbuls als homes i dones que patissin malalties de transmissió sexual.

Amb l'adveniment de la Reforma, els costums van canviar totalment, i es va insistir sobre la necessitat imperiosa de castedat. El 1650, a Anglaterra es va arribar a considerar el sexe com una traïció que podia comportar la pena de mort. A partir d'aquest any, les prostitutes eren jutjades per tribunals civils i no eclesiàstics: se les condemnava per **indecència pública** o **alteració de l'ordre**. El 1751 van començar a tancar-se els bordells i des de llavors la legislació castigava als seus intermediaris.

A partir de l'any 1789, la **Revolució Francesa** va contribuir a l'**expansió de la prostitució**, i la literatura de l'època va reflectir-la en tots els aspectes socioeconòmics.

2.1.1.4. L'edat contemporània

Des de principis del segle XIX, la prostitució es va generalitzar a tot arreu, i va ser considerada pels diferents estats com una necessitat desagradable que calia reglamentar i de la qual era convenient treure'n beneficis. Estava **enquadrada dins de l'aparell estatal**, regida per **normes de caràcter policial i higiènic** i, encara que **rebutjada** per un cúmul de conceptes morals i ètics.

Anys més tard, les dues guerres, amb les seves seqüeles de fam i necessitats de tot tipus van fer que moltes dones es dediquessin a la prostitució, però també van desencadenar la conseqüent revisió de tots els valors tradicionals.

Els conceptes clàssics de prostitució, sempre oposats amb la societat per una ànsia masculina i femenina d'amor lliure van resultar antiquats. L'amor lliure que tant s'havia reclamat i que era condemnat per aquells qui el practicaven, va deixar de ser una cosa teòrica i només practicada per quadres selectes de la societat.

Imatge 4. Reivindicació feminista del 8 de març del 1984 a la Congressional Plaza, Buenos Aires.

Font: Revista Furias.

Les **reivindicacions feministes** van esdevenir tan contundents que ja no van poder ignorar-se: les dones havien ocupat durant la guerra els llocs de treball que deixaven vacants els soldats, la qual cosa va permetre'ls sentir que havien estat tractades amb inferioritat i van vetllar per la igualtat d'ambdós sexes, que no només consistia en la possibilitat de dur a terme els mateixos càrrecs de treball i professions, sinó

que també consistia en **l'oportunitat de regular lliurement la seva vida sexual.**

Aquesta llibertat sexual que van defensar les dones va permetre que els joves aconseguissin èxit entre les noies de la seva edat, per la qual cosa van deixar de recórrer tan sovint als prostíbuls.

Com a resultat, van aparèixer les **call-girls**⁸, dones joves que podien ser localitzades per telèfon. Els seus clients eren homes casats o estrangers als quals no els importava pagar per passar una estona amb elles. Les *call-girls* eren considerades les **aristòcrates de la**

prostitució. Acostumaven a treballar amb total independència i solien viure als barris residencials més rics de les grans ciutats.

Els encarregats de les relacions públiques de les grans societats financeres eren els qui s'ocupaven de preparar tot un equip de *call-girls* per tal de complaure els seus clients o associats durant els dies d'assemblees o d'altres activitats mercantils, per la qual cosa un

Imatge 5. Grisélidis Réal, la prostituta francesa que va defensar els drets de les treballadores sexuals.

Font: De l'art helvétique contemporain.

viatge de negocis resultava tanmateix un

indubtable viatge de plaer, fet que avui dia es coneixeria com “turisme sexual”.

Pel que feia a les ***call-girls* parisenques**, la paraula client va ser substituïda per la de “senyor”, un home d'entre quaranta i seixanta anys i provenia del món dels negocis. Aquests contactaven amb les *call-girls* a través d'agències oficinoses especials instal·lades als llocs més cèntrics i elegants.

Tanmateix, van existir un altre tipus de joves prostitutes que a **Itàlia** van prendre molta embranzida: les que aconseguien els seus clients entre amics de viatge. N'hi havia que anaven d'una ciutat a una altra, en llargs viatges i de poques parades; i les que realitzaven viatges curts amb avió i oferien el seus serveis als motels propers.

Als **països escandinaus**, la prostitució va prendre el rumb a l'**amor lliure**: cada cop era més freqüent la pràctica de relacions sexuals prematrimonials i l'escassa importància que se'ls va començar a concedir a aquestes.

Durant la **dècada dels 80**, quan es va estendre una gran epidèmia del Síndrome d'Immunodeficiència Adquirida (SIDA), les prostitutes van desenvolupar un paper molt

important arreu d'Europa, ja que van obligar a tots els seus clients a utilitzar el preservatiu, motiu pel qual va incrementar-ne el seu ús i va reduir notablement el nombre d'infectats.

Actualment, la prostitució adopta diferents formes d'extensió universal; la major part dels països sustenten un criteri abolicionista, que rebutja la intervenció governamental, o la redueix al mínim. No obstant, les lleis no disposen l'abolició de la prostitució, sinó **l'abolició de la reglamentació**, eliminant-ne així el caràcter oficial.

2.1.1.5. L'ofici més antic del món?

Durant tota la història de la humanitat s'ha estès la idea que la prostitució és l'ofici més antic del món, però resulta evident que per molt valorat que sigui el sexe, mai ha estat la primera necessitat de l'ésser humà com ho són la fam o la set, per la qual cosa resultaria beneït per part dels humans pagar abans per un orgasme que per l'aliment o la beguda.

Indiscutiblement, l'ofici de prostituta és un ofici que sempre ha anat **unit a un preu**: sense aquest preu pot haver-hi una dona divertida, apassionada, liberal; però no prostituta, ja que perquè aquesta dona ascendeixi a la categoria de prostituta és absolutament necessari que l'espècie humana hagi adquirit la **noció del preu** i la practiqui, cosa els sapiens vam tardar en descobrir.

L'existència d'un preu, que és essencial en la professió de la prostituta, no ho és, però, en altres professions com la del caçador, la del pescador o la del pagès, ja que totes aquestes altres professions ho són per elles mateixes, sense intervenir-hi un preu: un és caçador perquè caça, un és pescador perquè pesca, un és pintor perquè pinta, encara que caci, pesqui o pinti gratuïtament; però una dona no és prostituta per mantindre relacions sexuals amb diversos homes; ho és, i només ho és, quan fa pagar per això.

Així doncs, resulta evident que la prostitució no ha pogut ser, en cap cas, l'ofici més antic del món; no obstant, sí que podríem classificar-la com el debat més antic del món.

2.1.2. Causes i conseqüències de la prostitució

Les causes i conseqüències de la prostitució poden ser múltiples i molt variades segons cada cas, i inclús depenent de l'origen de la persona que es prostitueixi. Ara bé, podem considerar que generalment les causes i les conseqüències d'aquelles persones que exerceixen la prostitució són les següents:

Les **causes** o factors que influeixen en l'exercici de la prostitució són:

- Accés a diners ràpid i en quantitat.
- Feminització de la pobresa i precarietat econòmica.
- Divisió sexual del treball.
- Desigualtat de les dones en matèria educativa i econòmica.
- Processos migratoris: diferències econòmiques entre països.
- Manca d'alternatives i oportunitats: pobresa, escassa formació i manca d'habilitats.
- Mancances afectives i personals.
- Drogoaddicció.
- Esclavitud sexual i situació de tràfic.
- Abusos o agressions sexuals.
- Separació/divorci: manca de diners en formar una família monoparental.

Les **conseqüències** o factors que comporten l'exercici de la prostitució són:

- Estigmatització, rebuig social i marginació.
- Seqüeles psicològiques, estrès posttraumàtic: sentiments de culpabilitat, auto-rebuig, trastorns del son, pèrdua d'identitat, etc.

- Seqüeles físiques: violència, abús.
- Riscos: agressions físiques, abusos, explotació i malalties de transmissió sexual.
- Drogoaddicció.
- Aïllament social.
- Absències prolongades en el currículum vitae.

2.1.3. Tipus de prostitució segons la voluntarietat

Distingint entre prostitució lliure i prostitució forçada, s'estableix una línia nítida de separació entre ambdues: la primera, seria una **activitat laboral lliurement triada** que ha de ser objecte de reglamentació i protecció; la segona, en canvi, ha de ser eradicada perquè constitueix una les formes més persistents de violència de gènere: són qüestions radicalment oposades, ja que per a una es reclama protecció i per a l'altra eradicació.

2.1.3.1. Prostitució lliure

Es considera prostitució lliure aquella que és exercida per dones que es dediquen voluntàriament a la prostitució, per satisfer desitjos consumistes; dones que, després de calcular metòdicament els costos i els beneficis que pot comportar la prostitució, opten per dedicar-s'hi.

2.1.3.1.1. Iniciar-se a la prostitució

Generalment, els inicis de la prostitució voluntària es deuen a **causes econòmiques**: l'exercici esporàdic que neix de la necessitat d'obtenir diners ràpidament, la manca de recursos per sobreviure, etc., de manera que les dones estan sotmeses a la carència de recursos i a l'estigma d'aquest ofici.

D'altra banda, hi ha dones que tenen un treball i un sou estable, però que durant una temporada indefinida de les seves vides decideixen **complementar la seva vida laboral amb el treball sexual**, ja que és un mètode eficaç per multiplicar els seus ingressos. Pel que fa a la **prostitució de luxe**, en algunes ocasions les noies són

Imatge 6. Les senyoretes d'Avinyó, de Picasso

Font: Barcelona és poderosa.

víctimes de petits enganys: en primer lloc, un empresari contacta amb les noies perquè realitzin una passarel·la de biquinis i banyadors. Quan s'ha de dur a terme la passarel·la, els informen que aquesta ha estat cancel·lada i se'ls comunica que el propietari de la marca en qüestió està disposat a pagar a les noies la mateixa xifra per passar una nit amb ell; la gran majoria, accepta. La prostitució exercida per **estudiants universitàries** és bastant similar a la de luxe, per la qual cosa aquestes treballadores sexuals estan satisfetes amb la seva feina, ja que els permet que pagin els seus estudis.

2.1.3.1.2. Mantenir-se a la prostitució

En la majoria de casos, a les treballadores sexuals els resulta més fàcil entrar al món de la prostitució que sortir-ne, perquè en són conscients que el seu negoci els proporciona uns ingressos que els permeten dur un elevat ritme de vida al qual no volen renunciar.

Pel que fa a les dones que es prostitueixen lliurement, les estudiants i les prostitutes de luxe són a les que els costa més deixar aquest món: el nivell de vida que poden portar és summament luxós i confortable, la qual cosa resulta molt senzilla a l'hora d'acostumar-s'hi, i molt complicada a l'hora d'allunyar-se'n.

No obstant, quan es tracta de dones que es prostitueixen perquè no tenen alternatives de negoci, tan bon punt troben qualsevol altre tipus de feina, s'obliden la prostitució, ja que a aquestes el nivell de vida que poden dur no els compensa l'estigma que comporta.

2.1.3.2. Prostitució involuntària

La tracta de persones⁹ és una forma d'explotació sexual que s'efectua mitjançant segrests, enganys o violència. Aquesta és exercida sota el control de les màfies, que acostumen a practicar altres negocis il·legals com la falsificació de targetes de crèdit, tràfic de drogues, armes i inclús de persones.

En els llocs d'explotació, les víctimes són retingudes pels seus captadors mitjançant amenaces, deutes, mentides, coacció o violència i obligades a prostituir-se o treballar en condicions infrahumanes. Ningú pot parlar d'activitat consentida, encara que la majoria de dones acaben adaptant-se o resignant-se a viure en aquestes condicions.

Tot i que segons el Govern Espanyol, el 90% de les dones que exerceixen la prostitució ho fan de manera involuntària, l'Organització de les Nacions Unides (ONU) calcula que **1 de cada 7 dones que exerceixen la prostitució ho fan involuntàriament**, una xifra que representa el 15% de les prostitutes del nostre país.

Aquests són, generalment, els tipus de tractants i els seus rols dins les màfies:

- Els **captadors**. Poden ser familiars, amics, altres dones que van ser explotades, veïns, pastors de les esglésies, funcionaris, etc. En general qualsevol persona del seu entorn pot efectuar aquest paper.
- La **madame**. És la dona que està al capdavant de l'estructura piramidal de la xarxa, encarregant-se de l'explotació de la víctima. Selecciona les víctimes en origen a través dels reclutadors i avança les despeses de transport. Manté sota control les

dones i s'assegura que compleixin les ordres que els donen les persones de la xarxa.

En moltes ocasions les *madames* han estat anteriorment víctimes de tracta que, un cop liquidat el deute, esdevenen controladores d'altres dones.

- El **guideman**. És una figura particular de l'Àfrica. Acostumen a ser homes nigerians que viuen als països del nord d'aquest continent, on queden atrapats sense poder passar a Europa. Aquest s'encarrega de la captació i del trasllat de les dones i adolescents des de Nigèria fins al Marroc, Algèria o Líbia.
- El **patró**. S'encarrega del control de les dones i adolescents en els països d'estada en nom de la *madame*. També negocia la connexió per anar a Europa.
- El **connection man**. És la persona que facilita l'encreuament fins a Europa. Alguns tenen contacte directe amb la *madame*; d'altres no formen part de la xarxa, i són traficants amb qui contacten el *guideman* i el patró per negociar el pas de la víctima, com si fos una immigrant més.
- El **marit**. És la persona que estableix una relació afectiva amb la víctima. Normalment la xarxa decideix qui serà aquesta persona. Aquests homes algunes vegades les deixen embarassades per fer més fort el llaç afectiu i augmentar la seva situació de vulnerabilitat.
- Els **proxenetes**. S'encarreguen, conjuntament amb la *madame*, de vigilar les noies. També les protegeixen de clients que puguin resultar perillousos.
- Els **funcionaris corruptes**. Faciliten el moviment de les víctimes i protegeixen els membres de la xarxa durant l'explotació.

2.1.3.2.1. Iniciar-se a la prostitució

El tràfic de persones és un procés que inclou diverses accions: el reclutament o segrest, el trasllat i la seva explotació en un context d'amenaques, engany, coacció i violència.

Aquestes operacions la realitzen petites xarxes de caràcter familiar, o bé grans xarxes

estructurades que operen a gran escala, les quals identifiquen i recluten les futures víctimes; organitzen, gestionen i financen el seu trasllat; són amos o administradors dels llocs on les exploten, o “lloguen” les víctimes a tercers a canvi d’una renda.

En primer lloc es realitza el **reclutament o segrest**, utilitzant l’engany parcialment –si s’informa sobre el treball a realitzar, però es menteix sobre les condicions de treball– o totalment –si es recluten mitjançant anuncis, contactes per Internet, referències de familiars i coneguts o mitjançant oportunitats d’ocupació–. Contràriament, hi ha casos en què les víctimes són segrestades o forçades a través de la violació i la submissió.

Tot seguit, s’efectua el **trasllat** al lloc de destí on serà explotada la víctima, que pot ser dins el mateix país, o bé fora d’aquest. El trasllat es pot fer per aire, mar i/o terra, segons

Imatge 7. Codi de barres que representa una silueta femenina.

Font: Entre las grietas.

les circumstàncies. L’itinerari, i fins i tot l’explotació, pot passar per un país de trànsit o ser directe entre el país d’origen i el de destinació. Les fronteres es poden creuar de manera legal o il·legal, amb passaports i documents oficials, falsos o bé sense ells.

Finalment es duu a terme la seva **explotació sexual**, que va acompanyada de violacions, abusos, xantatges i amenaces que la converteixen una explotació doblement dolorosa.

A continuació, s’exposen alguns dels mètodes més utilitzats pels tractants per a realitzar la primera fase d’aquest procés; el reclutament de les seves víctimes.

2.1.3.2.1.1. Falses ofertes de treball

Sovint, les màfies aprofiten les situacions de vulnerabilitat de les seves víctimes, normalment caudades per la manca de recursos econòmics. En aquests casos, la manera

més senzilla per atreure les noies és oferint feina a través d'anuncis publicats als diaris, revistes, al carrer, i en menys mesura, a Internet.

Cal destacar que en la majoria de països en situació de pobresa **la informació de la situació econòmica d'Espanya és nul·la**, per la qual cosa els poden fer creure amb molta facilitat que Espanya és un país que ofereix milers **oportunitats de treball**, i que a més a més, aquestes feines estan molt ben remunerades.

Així doncs, amb aquestes expectatives oferides, es posa un avís dirigit a una franja d'edat que oscil·la entre els divuit i els vint-i-cinc anys, sense demanar cap tipus de condicions personals i es proporciona un número de telèfon mòbil. En ocasions, s'ofereix una feina molt ben remunerada fora del país, i s'informa que els costos del trasllat consistiran en un avançament econòmic, que la persona tornarà quan accedeixi a la feina, que generalment s'anuncia com l'exercici de mainadera, de cuidadora de persones grans, de caixera en algun local o de recol·lectora de fruita.

Imatge 8. Ofertes de treball fraudulentament presentades com tasques domèstiques.

Font: Facua.

Un cop s'ha accedit a aquest trasllat, la víctima és acompanyada per una altra dona que anteriorment pot haver estat captada i explotada, i que la seva única manera de sobreviure és sent part integrant de la xarxa. Quan la nova víctima arriba al seu destí, l'informen que no existeix el treball del qual li havien parlat i acaba tancada en un bordell, obligada a exercir la prostitució sense el seu consentiment.

Aquest mètode de captació també és exercit col·lectivament i més fredament: es tracta de coneguts, amics o familiars, que aprofitant la confiança de les víctimes, detecten l'escassetat econòmica i els recomanen viatjar per poder millorar el nivell econòmic.

Generalment, viatgen un grup de noies juntes, per la qual cosa no tenen cap mena d'inseguretat ni sospita del seu destí. Durant una setmana, s'allotgen al xalet del seu futur proxeneta, on reben un tracte impecable: la seva futura *madame* els prepara i serveix el menjar, se'ls proporciona roba, fan festes contínuament i porten una vida luxosa, cosa que no fa preocupar les seves famílies, amb qui es comuniquen sovint. Durant aquests dies, els proxenetes demanen la documentació a les noies perquè aquesta no es perdi, però un cop ha transcorregut suficient temps, els requisen els telèfons i les traslladen al seu nou allotjament: generalment un club de cites o un pis clandestí. La conducta del proxeneta canvia radicalment i els explica que tenen un deute que hauran de liquidar prostituint-se, de manera que acaben tancades, esclavitzades i prostituïdes.

2.1.3.2.1.2. Seduccions: el “lover boy”

El mètode del *lover boy* va iniciar-se a Romania aproximadament l'any 2007, i és una de les maneres més actuals que permet reclutar les noies de forma amable i sense crear sospites. El *lover boy* és un jove d'entre vint-i-cinc i trenta anys, atractiu, atleta, esportista, atent i protector. Aquest és **alliçonat per les màfies** per actuar com si estigués interessat en mantenir una relació sentimental amb la víctima, es guanya la seva confiança i la de la família, i acaba convertint-se en la seva parella. En moltes ocasions, són nois de la zona d'origen de la víctima que han emigrat i tornen triomfadors.

Les seves víctimes generalment tenen entre quinze i vint anys, els seus recursos econòmics acostumen a ser baixos i sovint no tenen una bona relació familiar. En el cas que les noies siguin menors d'edat, la relació és més llarga, ja que els proxenetes esperen que la noia compleixi divuit anys per poder viatjar de manera més segura.

Els passos que segueix aquest *lover boy* sempre són els mateixos: en primer lloc, quan ja s'ha establert una relació afectiva entre ell i la víctima, l'allunya del seu entorn de

forma subtil. Tot seguit, li requisa la seva documentació i el telèfon. A continuació, comencen les amenaces i agressions físiques que fan que la noia es torni dèbil i submissa. Seguidament, l'obliga a tenir relacions sexuals amb altres homes per preparar-la pel viatge que finalment empen cap a un país Europeu.

L'objectiu principal és que **la víctima es converteixi en completament dependent** d'aquest *lover boy*: l'allunya de la seva família i amics perquè no pugui explicar res. En el cas que hi hagi alguna mena de contacte amb la família, l'únic que parla amb els pares és el noi, que ja s'ha guanyat la seva confiança.

Generalment, hi ha dues vies diferents per iniciar aquestes noies a la prostitució: en algunes ocasions són explotades sexualment al propi país, a casa del *lover boy*, d'on no se'ls permet sortir, i en d'altres, les noies viatgen amb les seves parelles a un país europeu i al cap d'uns dies se'ls informa que s'han quedat sense diners, amb la qual cosa l'única sortida viable és que ella es dediqui a la prostitució.

2.1.3.2.1.3. Segrests

Els segrests són comuns als països de l'est d'Europa i les formes de realitzar-los són variades i van acompanyades d'escenes violentes que fan perillar les vides de les noies.

A aquests països, s'efectuen **segrests a carrers transitats i a plena llum del dia**, especialment a aquelles noies que passegen soles o les que passegen amb una amiga.

Un altre tipus de segrests són els que els russos, albanesos i búlgars realitzen als **trens** dels seus països. Aquests hi pugen com qualsevol vianant, obliguen als maquinistes a aturar el ferrocarril on els esperen altres membres de la màfia, i s'emporten totes les noies joves que viatgen, encara que ho facin amb els seus pares o marits.

El mètode menys usual per efectuar aquests segrests és l'excusa de la **compra, venda o lloguer de domicilis o objectes**. En aquests casos, els captadors citen la víctima en un indret que no correspon amb el lloc on s'ha d'efectuar la compra o la venda, per la qual cosa es comprometen a recollir la noia amb el cotxe. Un cop dins, tanquen les portes del cotxe, els tapen els ulls perquè no vegin els noms dels carrers i desvien la seva direcció.

En la majoria dels casos, els segrestadors no actuen com a proxenetes, sinó que **venen les noies a les màfies** que actuen a altres països, motiu pel qual un membre de la màfia s'encarrega de viatjar amb la noia segrestada a un país Europeu, on és prostituïda.

2.1.3.2.2. Mantenir-se a la prostitució

En aquest cas, mantenir-se a la prostitució depèn dels mètodes que les màfies portin a terme per atemorir les víctimes, que es troben en situació de total submissió i vulnerabilitat. Aquestes són les pràctiques més usuals dutes a terme per les màfies:

Imatge 9. Tatuatge d'un codi de barres que una màfia romanesa tatuava a les seves víctimes per identificar-les i controlar el deute.

Font: El Espectador.

Un aspecte general que es repeteix sempre que una dona és víctima de tracta és un **suposat deute** que té amb els captadors i proxenetes i que pot ascendir a més de vint mil euros. Aquest deute està conformat pels interessos del trasllat, els documents proporcionats, la roba, els efectius com a turistes i les despeses d'allotjament.

D'altra banda, els **fills i filles de les víctimes** de tracta són un instrument per controlar les dones. A vegades, els nadons i els infants són utilitzats en l'encreuament de fronteres per assegurar la permanència de la víctima de tràfic a Europa. Quan s'estableixen al nou país, els menors no acostumen a viure amb les seves mares, sinó que estan sota el

control dels tractants o de la *madame*, per garantir la fidelitat de les dones que estan a la xarxa. En alguns casos, els nens i nenes es registren i s'inscriuen legalment com a fills d'altres persones, o bé els serveis socials inicien processos d'adopció dels menors.

També són molt comuns les **amenaces de represàlies directes o als seus éssers estimats**, ja siguin pares, germans, nebots, o qualsevol altra persona del seu vincle. El motiu pel qual moltes vegades les víctimes són enganyades per gent amb qui confien és perquè d'aquesta manera coneixen íntimament les seves relacions familiars i amistoses.

Una altra de les formes per coaccionar les víctimes estrangeres en situació irregular, o a aquelles a qui els han requisat la seva documentació és amenaçar-les amb la **deportació**: les *madames* els expliquen que tenen contactes amb la policia i la justícia del país on estan sent explotades, de manera que poden advertir-los de la seva situació.

També són freqüents la **violència i les amenaces** de violència física, psicològica i/o sexual. En el cas de violència física, que s'intenta evitar perquè els clients no sospitin sobre la seva situació, es fa mal a la persona davant de tot el grup de noies que es troba sota el control d'un proxeneta per tal que els serveixi a totes d'escarment.

D'altra banda, les màfies escampen **rumors** sobre noies que han aparegut esquarterades a mans dels seus proxenetes per estendre la por. Normalment, aquest missatge és transmès per la *madame* que vigila, controla i adverteix les noies.

En molts casos, se'ls subministra **alcohol i/o drogues**, amb o sense el seu consentiment, per tal d'efectuar una doble funció: crear una dependència als tòxics que provoquin la pèrdua del desig de fugir, i augmentar el deute que tenen amb la màfia.

A totes aquestes coaccions s'hi sumen, a més a més, l'**aïllament social i lingüístic** quan es tracta d'estrangeres que no coneixen l'idioma ni el país on es troben i l'**estigma**¹⁰

infringit per l'entorn social que dificulta la reintegració, ja que les dones freqüentment són rebutjades per la seva família per haver estat obligades a treballar com a prostitutes.

Finalment, cal tenir en compte un mètode utilitzat per les **màfies nigerianes** i que està molt relacionat amb la creença i la fe: la pràctica del **vudú**¹¹ o de la **màgia negra**.

Tot i que la pràctica del vudú té l'objectiu de provocar esdeveniments positius per a la vida del qui es sotmet a aquesta cerimònia, aquesta finalitat s'ha vist greument distorsionada pel les màfies, que reafirmen el procés de captació en cerimònies de vudú, cerimònies religioses i espirituals. En aquests casos, el vudú funciona com un **mecanisme de control** sobre les dones que ajuda a garantir la seva fidelitat.

El ritual es realitza públicament perquè la comunitat en sigui testimoni del Jurament i prengui consciència. En primer lloc, tothom es renta la cara amb aigua sagrada que les allibera de tots els mals. Seguidament, fan repetir oracions com “no m’escaparé”, “no parlaré amb la policia”, “obeiré tot allò que em manin”. Tot seguit, el bruixot pren alcohol i escup sobre unes fotografies tacades amb sang de corder. A continuació, el bruixot mata

Jo ..... amb data ..... prometo pagar la suma de \$ 40.000 (quaranta mil dòlars) la suma que he de pagar a la meva tia Iveve Osarenkhoc és de \$43.000 (quaranta-tres mil dòlars)

Jo ..... declaro que no fallaré les regles i no explicaré res a la Policia, fins que la quantitat completa sigui pagada. Si jo fallo les normes, la tieta Iveve Osarenkhoc té el dret de matar-me a mi i la meva família a Nigèria. La meva vida és equivalent a la suma que dec a la meva madame Iveve Osarenkhoe: (la meva senyora)

Jo ..... declaro que aquest acord m'ha estat traduït al meu dialecte i que ho comprenc completament. Aquest document serà destruït després de que pagui la suma total.

Signatura del contractant i del contractat

Imatge 10. Mostra del text d'un contracte de vudú d'una nigeriana.

Font: El año que trafiqué con mujeres.

un pollastre i li treu el cor, que s'ha de menjar la noia. Tot seguit, li fa talls als canells, als colzes i als pits, i li agafa cabells del cap, pèl púbic i ungles, que guarda en una

bossa. El bruixot assegura a la víctima que aquests tres elements li permetran tenir poder sobre ella en qualsevol moment i lloc. Després d'això, a través d'un contracte, es permet a la víctima infringir normes prohibides per la tradició, ja que eximeix la dona del pecat que és exercir la prostitució, prohibida per la seva tradició cultural. Amb aquest contracte s'imposa el pagament del deute per trencar la relació amb la xarxa.

En alguns casos, el ritual de vudú es repeteix una vegada al país de destinació. Aquest mecanisme de control garanteix la lleialtat de la víctima d'una forma subliminal: és una amenaça de mort o de malaltia i adverteix la víctima sobre la pèrdua d'extremitats, la bogeria, la impotència, la mort pròpia o la de la seva família si no lliura tots els guanys a la *madame*, si el seu rendiment no és suficient o si intenta escapar-se. Així doncs, quan una dona incompleix aquest tracte està tan convençuda de la seva efectivitat que pensa que tot el que li passa és la seva responsabilitat perquè no ha respectat el vudú, de manera que moltes vegades pot patir episodis psicòtics o de desvari i al·lucinacions.

2.1.4. Tipus de prostitució segons les característiques de l'exercici

La prostitució presenta un àmbit molt ampli pel que fa a les característiques: la forma d'exercir-la, el lloc on es practica, les condicions, qui l'ofereix i qui la demanda, de quina manera es dona a conèixer, la voluntarietat de qui l'ofereix, els preus... Totes i cada una d'aquestes propietats indica de quin tipus de prostitució estem parlant, i és que de fet, hi ha tants tipus de prostitució com oferents i demandants, ja que cadascú demanda allò que desitja, i ofereix allò que està disposat a donar.

2.1.4.1. Prostitució al carrer

És la prostitució que s'ofereix en zones delimitades de la ciutat, com ara els parcs i places, els cascos antics, les zones industrials o portuàries, i que es realitza en pensions

de les rodalies, als parcs, als descampats o als vehicles dels clients.

Aquest tipus de prostitució és exercida per dones que són **víctimes de les màfies** que trafiquen amb dones amb la intenció d'explotar-les sexualment i **dones que no poden accedir als locals** a causa de la seva edat avançada o bé perquè no són prou agraciades. S'hi freqüenten consumidores de droga o immigrants en situació irregular i sense documentació que troben la prostitució de carrer com a única opció, així com **dones que prefereixen exercir-la de forma més lliure;**

d'aquesta manera tots els diners que guanyen són per elles, tot i que el risc al qual estan exposades és major.

Pel que fa a l'edat de les dones que exerceixen a la via pública, aquesta es situa entre a els **vint i els cinquanta anys**. Les dones d'origen nigerià generalment són menors de vint-i-cinc anys. Les dones procedents de l'Europa de l'Est i de l'Amèrica Llatina solen tenir entre vint i quaranta anys, mentre que les dones espanyoles acostumen a ser d'edat avançada: entre a els quaranta i a els seixanta anys.

Si aquesta prostitució no és exercida lliurement, el paper del proxeneta adquireix un paper més important, ja que és l'únic que les protegeix. Les seves tarifes són menors que les establertes als altres tipus de prostitució, i oscil·len entre els 18 i 30 euros. Com a molt se'ls ofereix fins a un 20% de la suma total del que obtenen, que els serveix per pagar les habitacions dels hostals o pisos, i inclús per pagar la seva "plaça" al carrer.

Imatge 11. Escena de la pel·lícula Pretty Woman, protagonitzada per una jove que exerceix la prostitució al carrer.

Font: Die moderne frau.

2.1.4.2. Prostitució en clubs de cites

És una fórmula sorgida als països amb **sistemes abolicionistes**, ja que manté la prostitució aïllada de la vista dels ciutadans. Els ingressos, que acostumen a ser alts, es comparteixen amb el propietari del local. La llicència d'exploració d'aquests locals va des d'hostal fins a gimnàs, ja que no existeix la llicència de locals dedicats a serveis sexuals de pagament.

Aquest tipus de prostitució és exercida tan per **dones lliures**, que han de donar la meitat dels seus guanys a l'amo del local, com per **dones obligades a prostituir-se**, que han de donar al proxeneta i a l'amo del local una part o la totalitat del benefici. Les dones que exerceixen als

Imatge 12. Façana del club de cites Paradise, situat a la Junquera.

Font: El País.

clubs no solen tenir vinculació laboral amb el negoci, és a dir, **no tenen cap contracte** i suposadament **paguen per l'ús de les instal·lacions**.

Pel que fa a l'edat, la majoria de les dones són joves, tenen entre **vint i trenta-cinc anys**. La majoria de dones que hi treballen són migrades i procedeixen de països de l'Amèrica del Sud i Central, i de l'Europa de l'Est. De forma totalment reduïda i escassa, també hi ha la presència de dones espanyoles.

Generalment, als locals es distingeixen els **clubs** i les **barres americanes**. Ambdós són espais tancats i organitzats com a bars musicals, on les dones reben part dels ingressos de les consumicions que realitzen els clients. Per una banda, les barres americanes disposen d'una sala amb una barra de bar i taules, ja que el volum del negoci es fa mitjançant el consum de begudes alcohòliques, i hi acostuma a haver alguns espais

reservats habilitats per als serveis sexuals. Per l'altra banda, els clubs són espais que disposen d'una recepció i una zona de bar reduïda, i la resta del local és destinat a les habitacions on es realitzen els serveis sexuals.

En aquests clubs hi ha dues modalitats per a la distribució dels guanys: la primera consisteix en pagar a l'amo del local el **cinquanta per cent de cada servei** realitzat. La segona modalitat és el "**sistema de places**" en què la dona treballa tres setmanes seguides al club i ha de pagar entre quaranta i vuitanta euros diaris a l'amo.

Aquesta segona modalitat és exercida als anomenats "**hotels plaça**", que sorgeix com a resposta a diversos factors. D'una banda, tres setmanes són, per a la majoria de dones, el que dura el **cicle menstrual** abans que els vingui la següent regla: d'aquesta manera es passen vint-i-un dies en un prostíbul i s'aprofita la menstruació per traslladar-se; d'altra banda, aquest desplaçament fomenta la **renovació i varietat de dones als**

*Imatges 13 i 14. Interior del club de cites Stardust Night, a Santander.
Font: Stardust Night.*

clubs; finalment, quan es tracta de la prostitució forçada, aquest tipus de règim és molt útil als proxenetes per evitar que les noies mantinguin **cap relació amb l'entorn**: es desarrelen socialment, canvien constantment de lloc de residència, no arriben a conèixer l'entorn i no els és possible establir relacions significatives o de suport social.

2.1.4.3. Prostitució en pisos i domicilis

En aquest cas, els serveis de prostitució es realitzen en pisos i domicilis de propietat o de lloguer, ubicats en comunitats de veïns i veïnes, habilitats per a l'oferiment de serveis sexuals i sense cap tipus de llicència per realitzar aquesta activitat. Com que són

domicilis particulars, es tracta de l'àmbit de prostitució més opac i invisible, i és per això que com més gran és la pressió sobre els locals i la via pública, més augmenta la prostitució exercida en domicilis privats. Es promocionen a través d'anuncis de premsa o per Internet i el preu per servei oscil·la entre els quaranta-vuit i els seixanta euros.

Els pisos acostumen a constar d'una petita recepció, d'habitacions on es presten els serveis sexuals, d'un espai de descans per les dones, i en el cas que aquestes també hi visquin, disposen d'una cuina i d'habitacions per dormir.

Les edats més comuns en aquests pisos i domicilis es troben entre els **vint i els quaranta anys**, tot i que existeixen pisos amb dones majors de quaranta-cinc anys i fins i tot amb dones que tenen més de seixanta anys.

La majoria de dones són migrades que procedeixen de la Xina, de països de l'Amèrica del Sud i Central i de l'Europa de l'Est. Tot i que la presència de dones africanes és gairebé inexistent, es tracta de l'àmbit de prostitució que registra un major número de dones espanyoles.

La majoria dels pisos tenen un **petit senyal o adhesiu a l'interfon** del bloc o bé **marques a les portes**. La voluntarietat de les dones que es prostitueixen en aquests pisos està relacionada amb el tipus de pis. Actualment, se'n poden diferenciar tres tipus:

Imatge 15. Habitació d'exposició al primer museu de la prostitució, el Red Light Secrets, a Amsterdam.

Font: N-TV.

Primerament, els **pisos d'exercici lliure** en què diverses dones decideixen reunir-se per treballar pel seu compte. En aquest cas les dones poden gaudir de total llibertat i tot els beneficis obtinguts són per a elles. Tot i que no estan exposades al públic, al

pis on treballen no hi ha cap recepcionista que es trobi al domicili quan s'està efectuant algun servei per ajudar-les si es troben en situació de perill.

En segon lloc, els pisos particulars dels quals **en tenen la propietat** o en són **titulars del contracte d'arrendament**. En aquest cas, la voluntarietat de les dones és una qüestió d'atzar, ja que pot tractar-se d'un grup de dones que decideix organitzar-se i exercir la prostitució de forma lliure, com també pot tractar-se d'un grup de dones que ha caigut en les mans d'organitzacions.

Finalment, els **pisos controlats per organitzacions**, que sovint funcionen amb el sistema de places de vint-i-un dies, són propietat d'un proxeneta o d'una *madame*, que presenta les noies als clients, recull els diners, les controla i vigila, els proporciona roba, maquillatge i preservatius. En aquests tipus de pisos, les noies no tenen llibertats ni horaris: no poden sortir en cap moment del domicili, estan obligades a anar sempre amb roba interior, maquillatge i talons. Han d'estar disponibles les vint-i-quatre hores del dia per si apareix algun client; en conseqüència, acostumen a patir trastorns del somni, ja que mai poden dormir més de dues o tres hores seguides.

D'altra banda, el negoci s'amplia a la venda d'alcohol als clients que ho demanin, així com al tràfic de drogues, per la qual cosa moltes vegades les dones són utilitzades com a camells sense saber-ho o bé en contra de la seva voluntat.

2.1.4.4. Prostitució de luxe

Aquest servei és contractat per persones d'alt poder adquisitiu que abonen elevades sumes econòmiques per mantenir relacions íntimes amb dones "especials". Les agències d'alt nivell, també anomenades *d'alt-standing*, posen en pràctica els seus serveis **a la mateixa agència**, situada en pisos residencials de forma molt discreta, així com també

s'efectuen els serveis als **domicilis particulars o als hotels**. En qualsevol dels casos, els llocs on s'efectuen aquests serveis són impol·luts i elegants. Quan les noies s'han de traslladar a un pis particular, l'encarregada (que rep els clients, fa d'interlocutora amb aquests i les prostitutes i acorda les quantitats de diners), s'encarrega de demanar un telèfon fix i de saber la direcció on la noia s'haurà de destinar, tot seguit truca al 1003 per saber si la direcció correspon amb el telèfon donat i si està a nom de la persona amb qui parla per motius de seguretat i confidencialitat. Sovint, aquestes agències usen en les targetes de visita les tapadores d'immobiliàries, publicistes o antiquaris que només els clients i amics identifiquen.

Aquesta prostitució és exercida únicament i exclusiva per **dones molt atractives** i per **famoses** del món de la televisió, la música, el cinema, les passarel·les i les portades de revista. Els serveis d'aquests personatges públics només s'ofereixen a **persones conegudes per l'agència**, que posa en contacte les dones i els clients, ja que per a elles és imprescindible conservar aquesta pràctica en la clandestinitat.

Aquestes agències d'alt nivell disposen d'**àlbums**, diferenciats segons els preus, on es mostren totes les noies que ofereixen els seus serveis sexuals. Per aquest motiu, moltes noies creen portades de revistes falses: com més famoses siguin i en més llocs apareguin, més diners els proporcionarà aquest negoci. D'altra banda, per preservar la seva intimitat, cal abonar una quantitat elevada de diners per poder veure aquest àlbum.

Imatge 16. Noia que guarda bitllets a la llenceria que duu posada.

Font: Makia.

Així com la posició i el reconeixement determina l'àlbum on es troben les noies, també determina la seva forma de treballar: normalment, la prostitució de luxe que practiquen les famoses no és regular, sinó que quan un client sol·licita el seu servei, l'encarregada les truca per oferir-los el treball, que elles poden acceptar o no. Per contra, les dones que exerceixen la prostitució de luxe perquè són atractives però no són conegudes han de complir un horari a l'agència: la norma general diu que no poden arribar més tard de les dotze de la nit. Durant aquesta jornada, dormen en diferents habitacions mentre no arriben clients, i si arriba algú s'han de llevar, canviar, maquillar, presentar. Si són escollides per un client, generalment no se'ls és permès negar-s'hi, a menys que hagin tingut una mala experiència amb aquest anteriorment.

D'altres normes són la prohibició de donar o demanar els números de telèfon als clients, una sanció penada amb de trenta mil euros; la prohibició de parlar de diners amb els clients; i haver d'acceptar totes les peticions i les condicions del client.

En aquests casos, les noies no fan cap mena de desplaçament durant vint-i-un dies per compaginar el treball amb la menstruació, sinó que introdueixen dins la seva vagina un tros **esponja marina** que absorbeix la sang. Una secció molt reduïda de les noies opta per utilitzar mètodes que **evitin el període menstrual**, ja que les quantitats ofertes són desmesurades i no els permeten estalviar-se dies de feina: els preus normalment oscil·len entre els mil i els trenta mil euros, dels quals elles en reben la meitat.

2.1.4.5. Prostitució transsexual i masculina

La prostitució de persones del sexe masculí és tan antiga com la femenina, ja que en l'època romana ja es veia com es venien, llogaven i prestaven homes amb finalitats sexuals. La prostitució exercida per transsexuals¹² no és tan antiga com la masculina o la femenina, però actualment té un paper molt destacable.

Tots dos tipus de prostitució són, quantitativament, molt inferiors a la femenina. La prostitució masculina és realitzada per homes que reben el nom de **taxiboy** si els seus serveis van dirigits a altres homes, i **gigoló** si van dirigits a dones. No obstant, en ambdós casos i a diferència de la prostitució femenina, pràcticament tots els homes entren a aquest món per pròpia voluntat i assabentats des de l'inici de quin serà el seu ofici; té caràcter temporal i els seus motius són econòmics.

Generalment, no es detecta l'existència de clubs dedicats a l'exercici de la prostitució masculina ni transsexual, però es té més constància de l'existència de pisos en els quals s'exerceix la prostitució masculina. L'oferta dels serveis sexuals es porta a terme mitjançant anuncis en premsa, encara que aquests són molt menys nombrosos en comparació amb els que ofereix la companyia femenina.

Els transsexuals, que estan **doblement discriminats**: una, per la seva condició psicològica en desacord amb la seva condició genital; i l'altra per dedicar-se a la prostitució, acostumen a realitzar entre un o dos serveis per nit, i els seus clients solen ser homes que anteriorment han consumit sexe de pagament de tot tipus amb dones.

Imatge 17. Prostituta transsexual esperant l'arribada de clients.

Font: A mano suelta.

Els homes que venen sexe són menys visibles que les dones que ho fan, sobretot perquè se'n té menys informació sobre els homes que tenen contactes sexuals pagats amb altres homes i a causa dels tabús relacionats amb l'homosexualitat. Aquest fet desencadena el problema principal en què es troba aquest sector: no solen existir projectes destinats a ells o la provisió de serveis no reflecteix les seves necessitats.

2.1.4.6. Prostitució infantil

La prostitució infantil és una realitat social que s'entén com l'ús de **menors de divuit anys en activitats sexuals** a canvi d'una remuneració o qualsevol altre tipus de retribució material (regals, menjar o roba). Aquest tipus de prostitució mai és voluntària ni tolerada, i va acompanyada de la por, la fam, o inclús les drogues.

La prostitució afecta tant a nens com a nenes, i es calcula que hi ha més de tres milions de menors raptats per xarxes de prostitució. Tot i que està prohibida i penada en la gran majoria dels països, el seu consum acostuma a abundar als països rics, i els proveïdors en són els països pobres, que a fins i tot **venen nens i nenes a l'exterior**.

La forma de captació d'aquests nens consta dels mateixos passos que quan es tracta de la captació d'adults, però la forma d'efectuar aquests passos és característica:

El primer pas també es el **reclutament**. Fonamentalment, aquests nens són menors que s'han escapat de casa seva, o reclutats dels cinturons perifèrics i les zones marginals de les grans ciutats. Els ofereixen algun treball o ajuda econòmica, a través d'un bar, un espectacle o un grup de ball. Una vegada han aconseguit guanyar-se la seva confiança, els porten a un establiment de la xarxa on cauen en mans del proxeneta.

En segon lloc, es produeix la **retenció** i el **segrest**. Les organitzacions de prostitució utilitzen pisos i clubs de cites per retenir els menors, on són colpejats i violats pels seus proxenetes durant diversos dies: d'aquesta manera cap d'ells serà verge i haurà tingut diverses experiències, a excepció que algú estigui interessat en un nen o nena verge.

Els factors que obliguen als més joves a prostituir-se són diversos. El motiu principal és la pobresa. Els pares senten l'obligació de **vendre els seus fills a proxenetes** perquè els seus ingressos no arriben a cobrir les necessitats de la seva família. La pobresa també

conduïx a l'abandonament, per aquest rebuig que fa que els nens es vegin obligats a deixar l'ambient familiar i a viure als carrers, on esdevenen el negoci perfecte per manipuladors, que els prometen treball i remuneració. Un dels

Imatge 18. Imatge de conscienciació en contra de la prostitució infantil.

Font: El Intransigente.

altres motius usals solen ser les **guerres**, les **catàstrofes naturals** i les **epidèmies de SIDA**, que contribueixen a l'augment del nombre d'orfes al món cada any: aquests nens es troben en situació de vulnerabilitat i accepten qualsevol tipus de treball.

Les **conseqüències** que pateixen aquells nens i nenes exposats a l'exploació infantil tenen efectes negatius sobre el futur benestar i la salut mental dels nens, atès que sovint ells mateixos es converteixen en proxenetes. Entre les conseqüències més comunes hi ha la manca d'accés a serveis com l'educació i la sanitat; la propagació de la SIDA; malalties físiques causades per estrips vaginals, seqüeles físiques, infeccions o embarassos no desitjats; malalties psicològiques com ara depressió, confusió de la personalitat, problemes de conducta, trastorns del somni, desconfiança o odi cap als adults; la drogoaddicció; i inclús poden donar-se suïcidis i assassinats.

En el cas de la prostitució infantil hi ha un factor a tenir en compte, la **responsabilitat social**: és més fàcil abusar d'un infant que d'un adult. Cal tenir en compte que perquè aquest negoci es mantingui és necessària una demanda, que pot ser motivada per voler obtenir un sentiment de poder sexual o econòmic o per la sensació d'impunitat que proporciona l'anonimat. A més, en algunes cultures, com ara l'asiàtica, les relacions sexuals amb nens està justificada per mites i prejudicis: alguns homes creuen que tenir relacions sexuals amb nenes verges evita que es contagiïn del SIDA, que poden curar-se d'aquesta malaltia, que augmenta la seva virilitat i que porta èxit en els negocis.

3. MARC SOCIAL

3.1. Les prostitutes

Abans d'entrar en matèria, i ja havent descrit què és la prostitució, cal definir de forma senzilla què és un prostitut o una prostituta.

Segons el **Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans** (DIEC) considera que un prostitut o una prostituta és:

1. Persona que es dedica a la prostitució.

Tal i com s'indica, existeix una flexió de gènere tant per masculí com per femení: els diccionaris incorporen com a novetat l'entrada de "*prostitut/a*" per definir a la persona (home o dona) que exerceix la prostitució. No obstant, els termes relacionats amb aquest concepte són més nombrosos per definir a les dones: enfront de més de noranta termes per referir-se a la prostitució femenina, n'inclouen tan sols tres per a la masculina.

Els sinònims que trobem per a la paraula "prostituta" són múltiples, però tot i que el diccionari accepta el substantiu en masculí, gairebé tots els sinònims que hi trobem designen, únicament i exclusivament el servei que ofereixen les dones. Algun dels exemples, que a més a més acostumen a ser paraules de caire ofensiu, són: "puta", "meretriu", "cortesana", "meuca", "bagassa", "marcolfa", "barjaula", "bardaixa", "marfanta", entre molts d'altres.

Pel que fa a l'etimologia del terme "prostituta", aquest prové del mot llatí "*prostituere*". Aquesta és una paraula composta per "*pro*", que significa abans o davant, i "*statuere*", que pren el sentit d'aturat o col·locat. És a dir, és quelcom col·locat al davant, a la vista de tothom amb la finalitat de ser venut.

Un altre mot molt utilitzat per designar les prostitutes és el de “puta”. La seva etimologia és força incerta, però les dues versions més acceptades diuen el següent: en primer lloc, és possible que vingui de “putta”, que simplement significaria noia; i en segon lloc, es contempla una versió que diu que aquest mot deriva del mot llatí “putida”, que significa podrida, donant a entendre una visió ruïna.

D'altra banda, cal destacar una tercera interpretació: durant una època de la història, les prostitutes que exercien aquesta activitat portaven, per a ser distingides de les altres dones, uns vestits o faldilles amb talls de la tela en forma de puntes, probablement d'aquí sorgiria el nom de “puta”, eliminant la lletra “n”.

Una explicació encara més antiga, tot i que no autenticada, assegura que el terme “puta” ve del verb llatí “putare”, que vol dir pensar. S'argumenta que els romans disposaven de molts esclaus, entre els quals hi havia dones; en comprovar que aquestes, a més d'utilitzar-les com a prostitutes, eren coneixedores de la ciència i la política, van acabar classificant-les com pensadores, en llatí “putes”, un significat que a dia d'avui s'hauria vist totalment distorsionat i modificat.

Imatge 19. Mónica del Raval, la prostituta que exerceix la prostitució a Barcelona des de fa vint anys.

Font: La Butaca.

3.1.1. La figura de la prostituta

La visió de la societat, reproduïda freqüentment pels mitjans de comunicació, atribueix a les prostitutes tres identitats que es superposen moltes vegades:

D'una banda, apareixen com si fossin unes **delinqüents**, causants de la inseguretat ciutadana a les zones on exerceixen al carrer. Aquesta identitat és reforçada moltes

vegades pels governs, estatals o locals, que criminalitzen la prostitució de carrer a través de lleis o normatives en què les prostitutes apareixen com les causants de la degradació de determinats barris a les grans ciutats.

Pel que fa al pensament de dretes, defensors de “la moral i els bons costums”, la prostituta és bàsicament **una viciosa o una malalta**, una dona que exerceix aquesta activitat perquè li agrada i en gaudeix. És la “temptació dels homes” la que els incita a ser infidels i la que els provoca perquè realitzin actes sexuals prohibits. Per a aquests, la qüestió fonamental és que aquesta activitat no es vegi, a causa de l’anomenada doble moral: d’una banda s’accepta la prostitució com un privilegi masculí, sempre que es mantingui amagada; i de l’altra, es degrada i castiga les dones que l’exerceixen.

Finalment, per una determinada corrent del feminisme, que té força influència en els partits de esquerra tradicional, la prostituta és bàsicament una **víctima**, sigui de les circumstàncies, o bé de la maldat dels homes. Així doncs, no contempen en cap cas que una dona exerceixi l’ofici voluntàriament; la qüestió fonamental és **salvar-les, vulguin o no**, sense pensar què és el que més els convé a elles.

En general, la prostitució no existeix com a treball. Tan sols en els últims anys i causa de l’acció dels propis col·lectius de prostitutes, aquestes han començat a ser considerades i tractades com a treballadores. Actualment, la “puta” encara és una categoria particular de dona que queda diferenciada i apartada de la resta de dones.

3.1.2. L’estigma

La discriminació social que pateixen les treballadores sexuals està íntimament relacionada amb l’estigma de la prostitució. L’estigma és una marca externa a partir de la qual es determina una conducta social respecte a una persona o grup, que és el que

passa amb les persones que es dediquen al treball sexual: pel fet de dedicar-se a això **la societat considera normal privar-los de determinats drets**, se'ls infravalora com a persones i aquest prejudici les estigmatitza.

Imatge 20. L'etiqueta de "puta" com un insult estigmatitza i criminalitza les dones.

Font: Público.

Aquest estigma és un dels **pilars de la ideologia del patriarcat**¹³: divideix les dones en "bones" i "dolentes" i les categoritza en funció de la seva sexualitat. Això es deu al fet que socialment s'estableixen certs límits a la iniciativa sexual de les dones que no existeixen per

als homes: la "puta" és la representant d'aquests límits sobrepassats. La seva estigmatització i la condemna moral són l'expressió del càstig de la societat.

Per sobre de les discriminacions que comporta l'estigma de la prostitució, representa una valoració molt negativa que provoca sentiments de culpabilitat i auto-incriminació, siguin quines siguin les formes en què les treballadores visquin la seva experiència en aquest sector i de les estratègies que desenvolupin per superar els moments difícils.

D'altra banda, l'estigma que l'activitat comporta **aïlla, silencia i invisibilitza les treballadores sexuals**; la gran majoria prefereixen mantenir l'activitat en l'anonimat o que se sàpiga el menys possible: algunes vegades l'estigma és obvi i evident, però sovint és invisible, perquè implica una relació entre la part que estigmatitza i l'estigmatitzada; per tant, el fet que el fa visible és la informació sobre la seva existència.

Les persones estigmatitzades es troben davant del problema de la manipulació de la informació, entre dir o no dir, mentir o no mentir i, en cada cas, a qui, com, quan i on. Aquesta necessitat de mentir per ocultar el treball sexual les obliga a dur una **dobla vida**.

Així doncs, l'estigma social reservat a les dones que s'aparten de la norma establerta pel que fa a les seves vides sexuals té una **doble funció** segons Freixas Farrè, escriptora feminista i professora universitària jubilada: “en primer lloc, dissuadir les altres dones d'abandonar els seus “deures” naturalitzats com a part de les seves característiques de gènere, amenaçant-les amb el menyspreu social si actuen de manera que puguin ser confoses amb les treballadores sexuals; en segon lloc, mantenir la desvaloració social de les treballadores sexuals, de tal manera que aquesta desvalorització compleixi una funció pedagògica respecte a les dones no prostitutes.”

La discriminació que pateixen les treballadores sexuals fa que se les consideri vicioses, perverses, trastornades o malaltes. L'estigma d'una puta provoca que tota la seva vida sigui infravalorada: són considerades “males mares”; no es respecta la seva vida amorosa, perquè els seus companys sentimentals són vistos sempre com proxenetes i se les considera manipulades per altres, considerant que totes estan controlades per màfies.

La manera en què els beneficien proxenetes i clients rau en el fet que ens oblidem d'ells i culpem la dona prostituta, que no és la víctima del delictes d'aquests delinqüents; és a dir indirectament “despenalitzem” els delictes de proxenetisme i “criminalitzem” la prostitució, que és una activitat que **al nostre país no es troba penalitzada**.

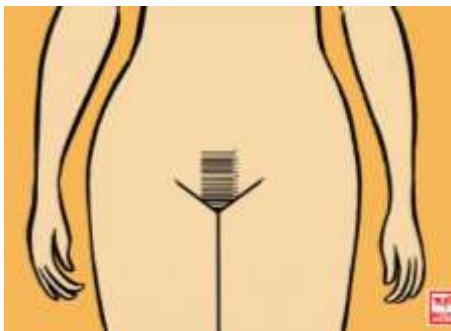
Per tant, podem afirmar que l'estigma de puta constitueix bàsicament un **instrument de control** perquè les dones s'atenguin als límits que encara avui regeixen la sexualitat femenina. Les putes representen tot allò que una dona “decent” no ha de fer **i la seva criminalització serveix perquè totes escarmentin**.

3.1.3. Realitat social

Actualment, la prostitució és plantejada des de perspectives legals i econòmiques que s'allunyen dels sentiments, de les emocions, de les situacions que viuen les treballadores sexuals. Per tant, és imprescindible analitzar com tracta la societat les prostitutes i quina visió o concepte tenen aquestes dones del conjunt de la societat que les envolta, que en part és culpable de la seva situació, de no poder-se sentir orgulloses de la feina que porten a terme i de la impossibilitat de sortir de la mateixa, d'aquesta situació d'il·legalitat, producte de la incapacitat política de prendre mesures definitives i arribar a consens.

La prostitució a Europa està en un procés de canvi, tant pel que fa a les persones que l'exerceixen, així com en l'àmbit social i legal, els quals són molt diferents segons el país, o inclús la ciutat de la qual es tracti.

Imatge 21. Silueta d'una dona amb un codi de barres als genitals.

Font: Pinterest.

Al llarg de la història, les dones que exercien la prostitució han estat considerades **persones inferiors** i els seus drets com a ciutadanes han estat vulnerats. El seu tractament polític mai ha tingut en compte les condicions socials, culturals i, en la majoria de casos, econòmiques que les han portat a exercir

aquesta activitat i les mesures que s'han pres per frenar o suprimir aquest fenomen han resultat ineficaces.

Alguns països de la resta de la Unió Europea han modificat les legislacions que afecten la prostitució, regulant o penalitzant el comerç sexual. Tot i així, aquest moviment polític al voltant de la prostitució no és més que un intent dels governs per **establir un**

major control sobre aquesta activitat, sense prestar massa atenció al que aquestes mesures poden suposar sobre les persones que l'exerceixen.

D'altra banda, malgrat que algunes de les noves lleis ho permeten, segueixen existint dificultats perquè la prostitució s'articuli com qualsevol altra activitat econòmica i que les persones que exerceixen la prostitució puguin obtenir assegurances socials, registrar el seu negoci, obrir comptes bancaris comercials, crear sindicats o obtenir regularitzacions que millorin la seva salut i seguretat ocupacionals.

Així doncs, el vertader problema és que tots els espectadors d'aquesta realitat ens dediquem a comentar l'assumpte des de la desconexença, en comptes de preguntar a les persones que s'hi dediquen quines són les dificultats que pateixen, com es podrien solucionar i en quines condicions volen treballar.

3.2. Reflexos socials

Per reflexos socials s'entendran aquells aspectes que directament o indirectament estan relacionats amb la prostitució i que sovint són omesos o desconeguts per tots nosaltres: des dels clients que perpetuen el negoci, fins les institucions i organitzacions que volen dignificar-lo o eradicar-lo.

3.2.1. Els clients

Els consumidors i clients conformen el sector imprescindible en qualsevol negoci: la demanda. Tot i així, és important reconèixer que el costat de la demanda no està limitat als homes que compren sexe, sinó que també inclou a individus (sovint homes, però també dones) que obtenen guanys de la indústria que envolta la compra del sexe.

El paper dels clients no només és important pel que fa a l'economia, sinó que quan ens preguntem sobre l'ètica d'aquesta pràctica, la resposta ha de ser encarada cap al sector

demandant, ja que el vertader motor del negoci del sexe no és la proliferació de dones disposades a prostituir-se, ni tampoc els proxenetes i traficants, ni tan sols els empresaris que es lucren amb els bordells; **el vertader motor del negoci del sexe són els clients**, que tot i ser còmplices d'un possible delicte, mai són processats judicialment.

Resulta evident que qualsevol negoci no seria possible sense una demanda existent, i és per això que durant els darrers anys s'ha popularitzat el tòpic que afirma que "l'oferta de la prostitució existeix perquè hi ha una demanda", entre molts altres estereotips sobre la masculinitat i la sexualitat de l'home que la nostra societat ha creat, difamat i acceptat com a certs, i que sovint han reforçat o perpetuat normes que contribueixen a la racionalització de la compra de sexe i, en alguns casos, donen suport o estimulen aquests comportaments. Aquests estereotips són:

- Els nois esdevenen veritables homes quan accedeixen a aquests serveis.
- Són bàsicament homes decents a la recerca d'una mica de diversió inofensiva.
- És el resultat inevitable dels instints naturals de l'home.
- La prostitució protegeix les dones "bones" de la violació.
- Els homes necessiten alliberar la tensió.
- La biologia de l'home és diferent de la biologia de la dona i aquesta requereix de moltes dones per aconseguir la satisfacció sexual.
- És una manera d'iniciar als nois i homes en l'activitat sexual.
- Els homes els estan donant a aquestes dones una manera de guanyar-se la vida.
- No estan fent mal a ningú.
- Tothom ho fa, i per tant no hauria de ser un problema.

D'altra banda, segons la investigació publicada a la revista *Sexualities*, realitzada per Susann Huschke, de la Universitat de Witwatersrand i Dirk Schubotz, de la Universitat Queen's de Belfast, que va ser efectuada gràcies a les enquestes completades per 446 clients habituals, deu entrevistes a aquests, i dinou a treballadores, les principals raons per les quals els homes recorren a la prostitució són les següents:

- Gaudeixen fent l'amor amb gent diferent.
- Els permet explorar la seva sexualitat.
- Els permet provar coses que no havien provat abans.
- Els agrada que no hi hagi vincles emocionals: temen el compromís.
- Els permet fer coses que no podria fer amb les seves parelles.
- El "secretisme" els excita.
- Els fa sentir més confiança sobre el seu cos i sobre ells mateixos.
- És bo per a la seva autoestima.
- Ho han fet per curiositat.
- És una forma ràpida i fàcil de tenir relacions sexuals: s'evita la feina de seduir.
- És l'única manera en què poden obtenir satisfacció sexual.
- No es senten preparats per a altres relacions sexuals.

Les especulacions sobre el perfil d'aquests clients són múltiples: des de gent que creu que són homes corrents que busquen diferents formes de divertir-se a d'altres que consideren que els únics que accedeixen a aquest tipus de serveis són malalts; ara bé, quina és la realitat del sector demandant?

El perfil del client ha variat al llarg del temps: durant el franquisme aquest patró corresponia a un home casat i amb fills, amb una situació econòmica estable i d'entre trenta i seixanta anys. Es considera que aquests clients accedien al serveis de les

professionals del sexe perquè no volien implicar a les seves dones en algunes de les seves fantasies sexuals. Cal tenir en compte que durant la dictadura franquista el matrimoni i la família es valoraven molt, la qual cosa es podria traduir com “els homes anaven amb les dones dolentes (les prostitutes) per fer el que no els semblava bé fer amb les dones bones (les mullers)”.

Durant les darreres dècades, la importància assignada al matrimoni ha disminuït considerablement. Sumant aquest fet amb

Imatge 22. Prostituta entrant amb un client en una pensió del Raval Barceloní als anys 60.

Font: Petreralia.

l'alliberament sexual de la dona gràcies al feminisme, així com el canvi radical de valors ètics i morals sobre la pràctica de relacions sexuals de forma lliure i lliberal, que implica una major facilitat a l'hora d'obtenir sexe sense haver de pagar. Així doncs, s'explica que el motiu pel qual s'accedeix a la prostitució ja no és de tipus “ètic” que procura “dignificar les dones bones”, sinó que és una representació del capitalisme.

Tal i com s'ha dit anteriorment, el tipus de client ha canviat al llarg dels anys en la mateixa mesura que ha canviat la nostra societat, cada vegada menys conservadora i més lliberal. És per això que s'han desenvolupat nombrosos estudis que intenten reproduir un perfil del client habitual de la prostitució. Un d'aquests estudis és el que va dur a terme **Askabide** –una associació sense ànim de lucre que treballa per atendre persones de l'entorn de la prostitució i realitzar una tasca d'informació i denúncia social–, que basant-se en enquestes realitzades a prostitutes que exerceixen a clubs, als pisos i al carrer, així com als propis clients, han decretat que el prototip del seu perfil és el següent:

Cossos i noms: molt més que un preu

- Són homes de nacionalitat espanyola (més del 80%) la mitjana d'edat dels quals estaria entre els **trenta i quaranta anys** segons les prostitutes.
- Segons l'opinió de les prostitutes, més de la meitat estan casats, encara que només reconeix aquesta circumstància el 35% dels clients. El 58,51% té fills.
- Elles consideren que el motiu principal per acudir als seus serveis és “tenir sexe amb dones diferents de la seva parella”.
- Ells manifesten que el motiu fonamental és “obtenir sexe sense compromís”; “tenir pràctiques sexuals diferents a les que tenen amb les seves parelles”; “tenir una vida sexual no satisfactòria”; “tenir sexe amb dones diferents a la seva parella”, i en últim lloc “impossibilitat de mantenir relacions sexuals d'una altra manera”.
- Els principals problemes detectats amb els clients són: negativa a l'ús del preservatiu, sobretot per part dels clients de més edat, falta d'informació adequada sobre malalties de transmissió sexual i proposta dels clients de consumir drogues.
- Respecte al tracte a les prostitutes, la majoria de clients diu tractar-les amb respecte i valorar el seu treball de forma satisfactòria. Algunes corroboren aquesta qüestió manifestant que els incidents desagradables són puntuals, tot i que d'altres han viscut situacions incòmodes diverses vegades.
- En la prostitució exercida als carrers, els clients es desplacen amb un cotxe de preu mitjà, on reben els serveis de les professionals. Aquests contactes s'efectuen a la part posterior del cotxe, on sovint s'observen cadiretes de nens petits.
- La majoria dels clients consideren que les prostitutes són l'aproximació més fidel a “dones perfectes” degut a que aquestes són dones atractives que sempre van maquillades i arreglades, no els fan preguntes, no els retreuen coses i sempre estan disposades a complaure'ls i a escoltar-los quan passen per moments difícils.

- Els homes que de forma reiterada accedeixen a aquests serveis acostumen a buscar que a més a més del sexe, les dones mostrin comprensió, afecte, tendresa, etc. Aquest perfil d'home correspon a homes solitaris que quan arriben al lloc on reben usualment aquests serveis sexuals pateixen una transformació i esdevenen homes audaçs, extravertits i segurs d'ells mateixos.

D'altra banda i per acabar, també és interessant tenir en compte una classificació aliena a aquesta investigació que es basa en l'edat dels clients per tal de definir-los:

- El client d'**entre divuit i trenta-cinc anys**. Hi acudeix de forma espontània amb la intenció de tenir una relació sexual de forma ràpida, estalviant-se el coqueteig o haver-se de comprometre amb una dona. Per tant, el compromís és nul: el client tria a la dona que més li plau i satisfà una necessitat.
- El client d'una edat compresa **entre els trenta-cinc i seixanta anys**. Suposa el gruix de la clientela de la prostitució femenina. Generalment consumeixen prostitució per problemes personals i/o dificultats per obtenir relacions sexuals satisfactòries, per la falta de parella, o per negar-se la seva parella a certes pràctiques sexuals.

3.2.2. La difusió de la prostitució

La difusió de la prostitució és realitzada per tots aquells mitjans que aproximen la nostra societat a la prostitució, ja sigui per donar-ne una visió realista, o bé per distorsionar-la. En ambdós casos, és necessari distingir i classificar la difusió que se'n pot fer de la prostitució, ja que hi ha dues maneres de parlar-ne als mitjans de comunicació.

D'una banda, cal tenir en compte tots aquells anuncis dels diaris, línies eròtiques de la televisió, les pàgines web, etc., que es dediquen a **vendre aquest servei**; i de l'altra, és necessari considerar el paper dels mitjans de comunicació pròpiament dits, els quals difonen el que suposadament és **informació actual i objectiva** de l'entorn.

Pel que fa a la publicitat que se'n fa de la prostitució, generalment es tracta d'informació distorsionada, ja que als empresaris del sexe no els importa dir la veritat, sinó obtenir el màxim benefici del seu negoci, per la qual cosa no és estrany trobar anuncis a diaris com El Mundo i El

Imatge 23. Publicitat sobre prostitució en diaris convencionals i a Internet.

Font: Flickr.

País, que anuncien els serveis noies inexistents, per exemple. Les característiques de la publicitat breu als diaris de tirada nacional, segons un estudi realitzat l'**Escola de Treball Social de la Universitat Complutense de Madrid** i amb la **Direcció General de la Dona**, són les següents:

- Els anuncis es classifiquen en ofertes de contacte personal, relaxament i massatges.
- Els continguts d'allò anunciat varien. Uns assenyalen característiques físiques de les persones, altres la procedència, d'altres els serveis sexuals i alguns el preu.
- En la secció dels massatges, a més a més dels massatgistes professionals titulats, s'anuncien els massatges encoberts com prostitució.
- En la secció d'ofertes de treball, també s'esmenta la contractació de noies per a la prostitució encoberta.
- Es ressalten les característiques dels allotjaments, s'assegura la discreció i inclús alguns avisen que la casa on s'ha d'anar no té porter.
- Només indiquen el lloc de la troballa el 29,1%.
- Una curiositat és que cap anunci indica un temps: aquest el posa el client.
- Pel que fa als anuncis de les agències, el 51% indiquen alguna informació sobre l'activitat: el club, bordell, massatge. El 57% de la gent que hi treballa són dones.

- Quan s'ofereix feina com a prostituta es ressalta que la clientela està formada per homes d'alt nivell i discrets.

Pel que fa a la prostitució anunciada per Internet, és molt freqüent que els propis amos creïn pàgines web on s'utilitzen fotografies de models amb els rostres tapats per simular la discreció exigida, enganyant d'aquesta manera els clients, que quan demanen una determinada noia de la seva web, apareix una altra en el seu lloc al·legant que l'altra està malalta o efectuant un altre servei.

D'altra banda, els mitjans de comunicació que donen informació suposadament objectiva sobre la prostitució a la població, són generadors d'opinions que acostumen reproduir una imatge distorsionada del que és el treball sexual i en reforcen la imatge negativa que en té la societat, fent creure que totes les treballadores sexuals són víctimes del negoci i de la tracta, o bé donant motius que justificarien el seu rebuig i marginació.

Tot i això, els mitjans de comunicació tenen un altre problema encara més important: no saben com tractar el tema. Per aquest motiu s'ha redactat el **Tractament de la prostitució i de la tracta amb fins d'explotació sexual en els mitjans de comunicació, realitzat per l'Associació de Dones Periodistes i difós per l'Ajuntament de Barcelona** cita les recomanacions següents:

- 1) Abordar el fenomen de la prostitució en tota la seva complexitat social.
- 2) Diferenciar entre la prostitució exercida voluntàriament i la tracta amb fins d'explotació sexual o la prostitució forçada.
- 3) Fer visibles a les persones que es lucren i/o delinqueixen a través de la prostitució així com als usuaris que la fan possible, retirant el focus mediàtic de les dones que l'exerceixen.

- 4) Respectar la dignitat i la llibertat de les dones que exerceixen la prostitució i rebutjar els discursos que atempten en contra.
- 5) Evitar la reproducció de mites i/o estereotips sobre la prostitució.
- 6) No banalitzar ni fer sensacionalisme o apologia al voltant de la prostitució.
- 7) No relacionar la prostitució amb la delinqüència, la inseguretat i incivisme, evitant situar, per defecte, les notícies a la secció de successos.
- 8) Utilitzar fonts d'informació especialitzades, donant veu i autoritat a les dones que exerceixen la prostitució.
- 9) Respectar la decisió de les dones que exerceixen la prostitució en relació amb la difusió de la seva identitat. Evitar que puguin ser identificades sense consentiment.
- 10) Fer un ús no sexista de la llengua, tractant de manera equitativa els diferents subjectes implicats.
- 11) Efectuar la rectificació de qualsevol informació errònia publicada.
- 12) Promoure el paper dels gabinets de comunicació com a font d'informació específica per a la contextualització de les notícies.
- 13) Oferir formació en matèria de gènere, prostitució i tracta amb fins d'explotació sexual al col·lectiu de professionals de la comunicació i als estudiants universitaris.
- 14) Impulsar la investigació i la difusió sobre el fenomen de la prostitució i la tracta amb fins d'explotació sexual.
- 15) Difondre i fer seguiment de l'impacte d'aquestes recomanacions.

Per tant, sigui quina sigui la difusió realitzada de la prostitució, ja es tracti d'anuncis publicitaris que volen perpetuar aquest negoci, o bé siguin mitjans de comunicació que divulguin informació més o menys objectiva de la prostitució, s'afirma una vegada més que és un món carregat de mentides: ningú que en forma part diu la veritat, i aquells que no hi estan implicats de cap manera no s'impliquen per conèixer-la de debò.

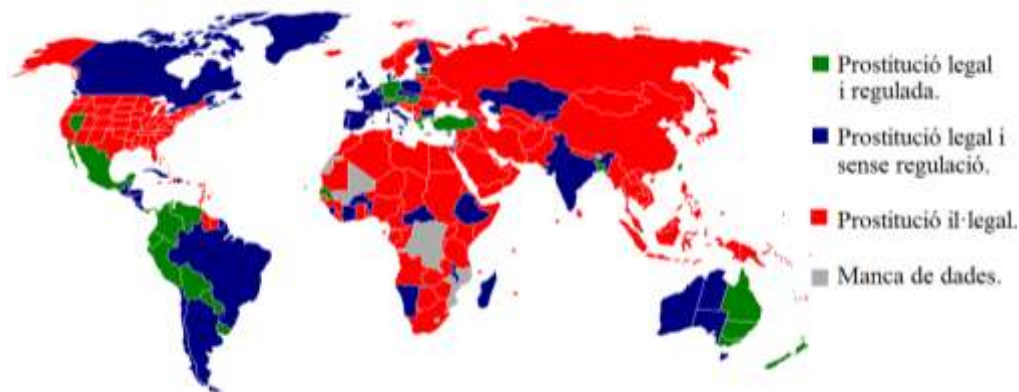
4. MARC LEGAL

4.1. Posicions jurídiques envers la prostitució

Independentment de la postura que cada persona i cada estat tinguin envers la prostitució, cal tenir en compte hi ha un fenomen estretament lligat a aquesta pràctica: el tràfic de persones. Tot i que la prostitució s'exerceix des de fa segles, avui dia encara no és fàcil parlar-ne, ja que no només genera multitud de discrepàncies, sinó que encara ara és un tema tabú del qual no sempre se'n pot parlar lliurement.

Les posicions jurídiques i les actuacions que duguin a terme els estats en relació a la prostitució tenen un **efecte directe sobre la tracta amb fins d'explotació sexual**, la **percepció** de la prostitució dels ciutadans i sobretot sobre el **nivell de vida i condicions** de les treballadores sexuals, motiu pel qual moltes vegades la postura dels estats pel que fa a la prostitució no sempre és coherent amb la legislació establerta.

De forma més general, és habitual realitzar una classificació de tres postures o models sobre la pràctica de la prostitució: el reglamentarisme, l'abolicionisme i el prohibicionisme, tot i que també és comuna l'ampliació d'aquesta classificació que afegeix un quart model anomenat legalista, com a postura més centrada en els drets de les persones que exerceixen la prostitució. Aquest quart model sovint és englobat amb la postura reglamentarista, a causa de la seva similitud en diversos aspectes.

Imatge 24. Mapa actual de les legislacions sobre la prostitució arreu del món.

Font: Triflnew.

4.1.1. Sistema reglamentarista: la legalització

Els albors del moviment de la legalització de la prostitució es situa al voltant dels anys 70, a San Francisco –on va començar un moviment auto-organitzatiu– i a França –on l’any 1975 algunes dones prostitutes van ocupar esglésies per reclamar els seus drets–. Aquest moviment va agafar forma a finals dels anys 80, però va ser fonamentalment a partir de l’any 1995 amb la preparació de la Quarta Conferència Mundial de Dones celebrada a Beijing, quan va sorgir el debat sobre el terme treballadores del sexe, i amb elles, les postures reglamentaristes defensades actualment per la **Global Alliance Against Traffic in Women (GAATW)** dins de la qual s’insereixen diverses associacions de les treballadores del sexe.

El sistema reglamentarista es basa en la consideració del fenomen de la prostitució com un fet inevitable, l’existència del qual ha de ser acceptada per la societat ja que **compleix un fi social**; es reconeix la prostitució com **una activitat professional**.

Les principals consideracions i reivindicacions d’aquest model es centren en la idea que la prostitució és una activitat econòmica amb la que es guanyen la vida milers de persones de **forma voluntària**. Des d’aquesta postura s’entén que les persones que exerceixen la prostitució han de formar part activa del debat i l’estat ha de reconèixer els seus drets perquè es tracta d’una activitat sota el pes de l’estigma, que es reforça per la manca de cobertura legal i cal reconèixer oficialment.

Es concep les dones que exerceixen la prostitució com subjectes actives amb capacitat per decidir sobre elles mateixes i sobre les seves condicions de vida: se’ls considera treballadors/es, i per tant és necessari que es reconeguin els mateixos drets que tenen la resta d’assalariats/es. Dins de les propostes legalistes el terme utilitzat és el de “**treballadores sexuals**”, ja que consideren que definir la prostitució com un treball no

només millora les condicions de l'exercici de la prostitució, sinó que també provoca un canvi en l'autoestima de les dones que ofereix la possibilitat de combatre l'estigma .

Imatge 25. Cartell de l'associació Hetaira, a favor de legalitzar el treball sexual.

Font: Madriz.

Sota aquest sistema, els i les treballadors/es sexuals es sotmeten a controls públics, especialment de caràcter sanitari, i es prohibeix i sanciona la prostitució clandestina exercida al marge del control. També limita l'exercici de la prostitució, permetent la

seva pràctica únicament als locals autoritzats per a aquesta finalitat, als quals s'atorga una sèrie de llicències. En algunes zones el control és mínim, però en d'altres s'obliga a les prostitutes a inscriure's als registres especials i a obtenir certificats sanitaris que les autoritzin a exercir la prostitució sense risc pels clients. Són permesos els establiments que controlin aquesta activitat i que constitueixen una font d'ingressos.

Alguns dels països que compten amb un règim que legalitza la prostitució són Austràlia, Alemanya, Holanda, Nova Zelanda i Mèxic.

Una variant d'aquest és el **sistema legalista**, que pretén suprimir qualsevol perjudici legal contra les prostitutes i reconèixer plenament la prostitució com una activitat professional més. Així, qui l'exerceix adquireix la condició de treballador/a i té reconeguts els seus drets i obligacions socials i laborals.

Avantatges segons els partidaris:

- Regula la situació de les immigrants sense permís de residència, de manera que les immigrants que es dediquen a la prostitució deixen de ser vulnerables a les autoritats que eradiquen la immigració il·legal.

Cossos i noms: molt més que un preu

- Aquelles dones explotades per proxenetes prenen més fàcilment les rendes de la seva vida, poden establir el seu propi negoci sexual o desvincular-se d'aquest món.
- Augmenta el nombre de controls sanitaris, que són obligatoris.
- Protegeix els seus drets laborals i poden organitzar-se a nivell sindical.
- Emergeix l'economia submergida generada per un negoci que no és legal, la qual cosa pot comportar una millora del finançament dels serveis públics.
- Acaba amb els elements criminals: permet un millor control de les màfies i dels mecanismes legals per protegir les víctimes d'aquestes xarxes.
- Els barris vermells comporten l'atracció de clients que consumeixen en altres locals, de manera que augmenten els beneficis d'altres negocis i la recaptació local.

Inconvenients segons els detractors:

- La consolidació de l'activitat s'aconsegueix a costa de la dignitat de les dones.
- Minimitza la violència real que moltes les dones prostitutes experimenten.
- Els únics beneficiats en serien els proxenetes, que poden enriquir-se legítimament i els clients, que tenen assegurada la qualitat i salubritat de les prostitutes.
- Situa fora de la legalitat totes les prostitutes que no s'adapten a la normativa, passen d'una situació d'alegalitat a l'il·legalitat i empitjoren les seves condicions de vida.
- L'estatut de les prostitutes legals queda normalitzat, de manera que consta aquesta activitat als registres oficials i administratius, incloent-hi les possibles repercussions en futures expectatives professionals en qualsevol altre sector.
- Falsa sensació de seguretat que el control sanitari de les prostitutes pot produir en els clients, reforçant les postures negatives de no utilitzar preservatius.
- És un element discriminatori obligar a les treballadores sexuals a passar revisions mèdiques, però no als clients: aquesta mesura els protegeix a ells però no a elles.

4.1.2. Sistema abolicionista: la regulació

Sorgeix a mitjan de segle XIX a Anglaterra, durant el feminisme de la primera onada, com a conseqüència dels debats abanderats per la **Federació Abolicionista Internacional**, fundada el 1875 sota els auspicis de Josephine Butler. Durant el segle XX, l'enfocament abolicionista es va difondre fins arribar a ser predominant Europa; aquesta propagació de l'abolicionisme es va veure afavorida perquè aquest model va ser codificat al **Tractat per a la Supressió del Tràfic d'Éssers Humans i de l'Explotació de la Prostitució**, aprovat per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 2 de desembre de 1949 i signat el 21 de març de 1950. Aquest tractat ha estat ratificat per uns 70 estats i constitueix les normes jurídiques a gran part del món.

SITÚ COMPRAS
YO PAGO
CON MI VIDA

Imatge 26. Campanya a favor de l'abolició de la prostitució.

Font: Sevilla solidaria.

El sistema abolicionista es fonamenta en que **la prostitució és incompatible amb la dignitat de la persona**, de manera que no la prohibeix però tracta d'abolir l'explotació que comporta i la considera un supòsit de la inadaptació social. Persegueix la reintegració social de les prostitutes, el càstig dels proxenetes i la dissuasió dels clients.

En aquest model, la prostitució deixa de considerar-se com un fenomen necessari per esdevenir com **una forma privilegiada d'exercici del poder patriarcal**, com una manera de dominació dels homes sobre les dones.

Els termes que utilitzen els qui defensen l'abolició de la prostitució són els de “**dona prostituïda**”, per referir-se a les prostitutes i “**prostituídors**”, per referir-se als clients.

La denominació implica que **la dona és una víctima de l'exploració sexual**, incidint en la idea d'un altre responsable que exerceix poder sobre ella vulnerant els drets humans.

Sota aquest sistema, l'ordenament jurídic despenalitzava l'exercici de la prostitució, i la persona que es prostitueix és considerada víctima de la pròpia activitat. Contràriament,

es persegueix i castiga aquells que es beneficien de la prostitució, incloent-hi els clients, sense tenir en compte l'existència o no del consentiment de la "víctima". Amb aquest sistema es pretén evitar el comerç sexual de les persones abolint tota la reglamentació relativa a la prostitució, tancant els espais on es practica i suprimint les inscripcions en registres policials i sanitaris.

El model paradigmàtic d'abolicionisme és a Suècia, que l'any 1999 va aprovar una llei que penalitza la compra i despenalitzava la venda dels serveis sexuals. Altres països que s'aproximen a les tesis abolicionistes són Noruega, Finlàndia, Islàndia, Filipines, Corea del Sud, Bèlgica i Itàlia.

Avantatges segons els partidaris:

- Amb l'abolició de la prostitució es posa fi a la cosificació de les dones prostituïdes i al tracte d'infravaloració que reben.
- S'acaba amb l'esclavitud actual: la prostitució i l'esclavitud estan al mateix nivell.
- S'aconsegueix l'orgull i la dignitat de professions que mereixen el respecte de la societat, i no el rebuig i l'estigma que provoca la prostitució.
- Cap dona contempla la possibilitat de prostituir-se per poder subsistir.
- Es pot acabar amb la tracta de dones amb fins d'exploració sexual i el proxenetisme.
- Les sancions recauen únicament sobre qui es lucra de l'activitat sexual per compte d'altri i sobre clients, de manera que la llei no perjudica a les dones prostituïdes.

- S'estableix una direcció clara: la dignitat del cos de les dones i dels homes i una concepció de la sexualitat diferent de la que el model patriarcal ha imposat fins ara.

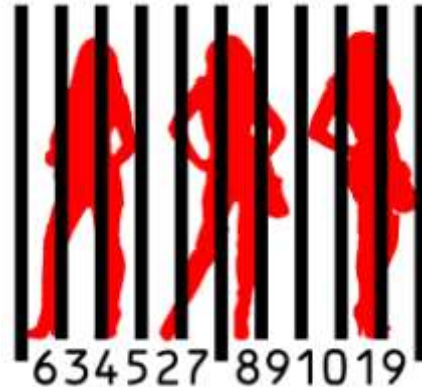
Inconvenients segons els detractors:

- S'agreugen els riscos per a la salut de les persones que l'exerceixen, ja que no tenen cap garantia ni protecció a nivell mèdic.
- L'exercici de la prostitució pertany a l'àmbit de la llibertat personal i individual de la persona que vol dedicar-s'hi: el treball és un dret i un deure lliurement elegit, de manera que ningú pot considerar-se una víctima d'una feina lliurement escollida.
- S'impedeix el reconeixement professional de les persones que exerceixen la prostitució, que no poden millorar les seves condicions de treball ni aconseguir els mateixos beneficis socials als quals accedeixen la resta de treballadors.
- Aquest moviment és un atemptat en contra de la llibertat de les dones: considera que totes les dones que exerceixen la prostitució són traficades i s'afirma que les dones no són capaces de decidir sobre la seva pròpia vida.
- Les condicions de vida de les prostitutes empitjora notablement quan s'estableixen polítiques abolicionistes, ja que el treball esdevé clandestí i estigmatitzat, de manera que augmenten els guanys dels explotadors i proxenetes.
- Les agressions a prostitutes, així com les pràctiques sexuals no consentides sense preservatiu augmenten perquè els contactes sexuals es practiquen en zones molt més allunyades d'entorns poblats per tal d'evitar sancions.
- No es tracta a la treballadora sexual com a una ciutadana, sinó com a una molèstia i, per tant, no la considera subjecte de drets, sinó objecte d'intervenció; en conseqüència, l'interès de la legislació no és protegir les dones, sinó controlar-les.

4.1.3. Sistema prohibicionista: la prohibició

Aquesta posició va sorgir a finals del segle XIX, com a conseqüència d'un augment del mercat del sexe i de la consegüent temor de la societat i dels estats. El sistema prohibicionista considera que la prostitució és **un delicte que cal eradicar**, de manera que **l'estat sanciona penalment a tots els que estiguin relacionats**

Imatge 27. Cartell prohibicionista que situa unes prostitutes darrere d'un codi de barres, mostrant la seva tasca delictiva.

Font: Taringa.

directament amb la indústria del sexe: la persona que es prostitueix, el proxeneta i el client. Com que la prostitució és un delicte, es suprimeixen els establiments destinats a l'exercici d'aquesta activitat i s'aplica l'acció policial davant de qualsevol oferta o demanda sexual que impliqui una retribució monetària o material.

Sota aquesta regulació, les dones que es dediquen a la prostitució es situen en la delinqüència, la marginació i estan totalment exposades a les malalties de transmissió sexual. Aquest model prohibeix i castiga per igual als clients, proxenetes i prostitutes, per tant, l'estat sanciona penalment tant l'oferta com la demanada dels serveis sexuals.

En aquest sistema, les persones que exerceixen la prostitució són delinqüents i el terme utilitzat per anomenar-les és "**puta**" amb una connotació despectiva i ofensiva, mentre que els anomenats "**clients**" són considerats víctimes de l'oferta escandalosa i provocativa de les prostitutes. Tot plegat indica que si bé ambdues parts reben un càstig judicial, es considera que la responsable d'aquesta interacció sexual és la prostituta.

El prohibicionisme **afavoreix la marginació i l'exclusió social de les dones i augmenta l'estigma** que comporta la prostitució, ja que es considera que la prostituta és la principal responsable d'aquesta pràctica, i per tant també és a qui s'ha de sancionar en major mesura per tal d'acabar amb aquesta activitat. Per tant, la prostituta sempre és una delinqüent i no una víctima ni tampoc una treballadora de la indústria del sexe.

Tot i que són molts els països que tracten les prostitutes com delinqüents, són pocs els que admeten obertament que es regeixen per lleis prohibicionistes. Alguns d'aquests països són França i Gran Bretanya –tot i que definir-se com països abolicionistes–, els Estats units –tot i que no tots els seus estats–, la Xina i Canadà.

Avantatges segons els partidaris:

- Es redueix dràsticament la xifra de dones que es dediquen a la prostitució.
- Disminueix notablement la prostitució que és exercida al carrer, i els bordells i els locals desapareixen també en bona mesura.
- S'experimenta un notable descens del nombre de dones, nenes, nens i transsexuals estrangers que són objecte del tràfic del comerç sexual: aquells que anteriorment estaven sotmesos al control de les màfies aconseguen alliberar-se de l'esclavisme.
- El contagi de malalties de transmissió sexual disminueix.
- La situació de desigualtat i inferioritat de la prostituta envers el client desapareix, de manera que la situació desigual de la dona i l'home també és menys notable.
- Es produeix una situació d'iguals envers la llei, ja que ambdues parts són sancionades quan ofereixen o demanen serveis sexuals.
- Mitjançant el prohibicionisme es protegeix el bé jurídic de la moral pública i dels bons costums i es posa fi a un problema de corrupció i vici mercantilitzat.

Inconvenients segons els detractors:

- La prostitució no s'eradica totalment, sinó que persisteix de manera encara més clandestina i insegura.
- Les prostitutes ja no són víctimes i/o treballadores sexuals, sinó que són delinqüents per exercir la prostitució. A més, no respecta la llibertat a l'hora d'escollir una feina.
- Com a conseqüència de la situació de delinqüència en què es troben, l'estigma, la marginació i l'exclusió social que pateixen les dones prostitutes augmenta.
- Com que es considera que la prostituta és la principal responsable d'aquesta pràctica, és a qui rep una sanció major, ja que es creu que d'aquesta manera és més fàcil acabar amb la prostitució.
- La prohibició de la prostitució afavoreix l'aparició de les organitzacions que trafiquen amb persones amb fins d'explotar-les sexualment.
- És una posició que acostuma a fracassar quan es posa en pràctica, ja que és summament complicat acabar definitivament amb la prostitució.
- Es manté la idea patriarcal que percep la dona com un mal de la societat; la dona és membre que malmet i tempta l'home.

4.2. La prostitució a Espanya

Fins a mitjan segle XX, la prostitució a Espanya estava subjecta a una **legislació higiènica, sanitària i policial** que pretenia controlar-ne el seu exercici, de manera que l'Administració disposava d'informació oficial sobre el nombre de prostíbuls existents a cada ciutat i tota prostituta havia de passar revisions sanitàries periòdiques.

Posteriorment, i d'acord amb països del nostre entorn, Espanya va fer un primer pas cap a un **sistema abolicionista** aprovant el Decret-Llei del 3 de març del 1956.

El 18 de Juny de 1962, Espanya es va adherir al Conveni de 21 de març del 1950 per a la repressió del tràfic de persones i de l'exploració de la prostitució aliena, formant part des de llavors del grup dels països abolicionistes.

El Codi Penal espanyol, en la versió de 1963, declarava subjecte actiu del delictes de prostitució a qui cooperés, protegís o reclutés persones per introduir-les, mitjançant engany, coacció o abús, en l'exercici de la prostitució. Així mateix, sancionava la conducta dels que facilitessin la infraestructura necessària (edificis i locals) per a l'exercici de la prostitució. Finalment, tipificava aquestes mateixes conductes, sense necessitat d'intervenir engany, quan el subjecte passiu del delictes era un menor d'edat.

El Codi Penal aprovat per la Llei Orgànica 10/1995 de 23 de novembre, va eliminar el càstig per al proxeneta, penalitzant únicament el proxenetisme exercit sobre els menors de edat, i en el cas dels majors d'edat, quan hi hagués violència, intimidació i/o coacció.

Segons la **normativa vigent**, en tot l'Estat Espanyol la prostitució no és una pràctica il·legal ni legal, sinó que es troba en una situació d'**alegalitat**. Això es deu a que aquesta activitat no està ni regulada ni prohibida, ni tampoc reconeguda ni regulada en la legislació social i laboral.

Així doncs, l'exercici de la prostitució **és lliure si les persones que ho practiquen ho són**, per la qual cosa es considera legal quan la decideix realitzar un individu de forma totalment lliure. No obstant, la Llei de Seguretat Ciutadana considera que la seva oferta i/o realització a la via pública és una falta greu i penalitza aquests casos amb multes d'entre 600 i 30.000 euros. Malgrat que exercir la prostitució lliurement no està penat, els municipis tenen la capacitat de regular-la als carrers a través dels seus ordenances cíviques. Així, per exemple, Barcelona va prohibir el 2012 la prostitució al carrer amb multes de fins a 3.000 euros per als clients i de fins a 750 per a les meretrus.

La prostitució lliure no està recollida al Codi Penal, però aquest sí que estableix els delictes de prostitució de menors, la prostitució forçada o coaccionada en majors d'edat i lucrar-se de l'activitat sexual d'un altre, encara que ho faci voluntàriament. A més a més, tot i que el Codi Penal parla d'**explotació sexual**, aquesta no apareix tipificada com un delicte, sinó que és una manera d'**eludir el concepte d'explotació laboral**, amb l'objectiu de no considerar la prostitució un treball.

Tenint en compte que lucrar-se de l'activitat sexual de terceres persones és il·legal, també ho són automàticament tots els prostíbuls, que exigeixen a les prostitutes que hi treballen una part o la totalitat del benefici obtingut en cada pràctica sexual. És per això que els amos dels prostíbuls donen d'alta els seus locals amb la llicència de centres de massatge, locals nocturns, gimnasos, hotels, entre molts altres tipus de centres per encobrir-ne la identitat. D'aquesta manera, justifiquen que la part del benefici exigint correspon al lloguer de l'habitació, i no al benefici de l'activitat sexual.

No obstant això, les condicions de clandestinitat i privacitat en què es desenvolupa aquesta activitat facilita, en algunes ocasions, la comissió d'altres actes violents cap a la dona prostituta. En tot cas, d'acord amb la regulació dels delictes d'agressió i abús sexual a nostre Codi Penal, la conducta del client podria estar inclosa en algun d'aquests tipus, no en qualitat de client dels serveis sexuals, sinó com a autor d'una agressió.

Imatge 28. Manifestació de prostitutes a Madrid l'any 2015, en defensa dels seus drets laborals.

Font: Madriz.

Cossos i noms: molt més que un preu

En aquest cas, l'Estat Espanyol no té en compte que algunes prostitutes opten treballar per a tercers, ja que això els garanteix certa seguretat i comoditat, igual que ho fan moltes persones que treballen en altres sectors, de manera que tot i que hi hagi una tercera persona que se'n lucra de l'activitat sexual d'un altre, no es pot parlar de proxenetisme, sinó d'una activitat consentida i pactada per ambdues parts, una opció encara no contemplada en la indústria del sexe.

5. MARC ECONÒMIC

Segons els nostres economistes, la prostitució mou uns cinc milions d'euros al dia aproximadament. Aquestes xifres desmesurades el situen en la segona posició dels negocis que generen més diners a nivell mundial, després del tràfic d'armes i drogues.

Cal tenir en compte que el negoci de la prostitució no només aporta beneficis que provenen de les activitats sexuals de les dones que exerceixen la prostitució, sinó que també suposa una activitat altament lucrativa el tràfic de persones amb intenció d'explotar-les sexualment. Els seus compradors poden arribar a pagar des de dos-cents a dos mil euros per cada noia, preu que pot veure's incrementat si la noia és verge.

La indústria del sexe no només inclou la prostitució, entenent-la com l'intercanvi de sexe per diners, sinó que hi ha moltes altres expressions de negoci que incentiven aquest consum sexual, inclogui o no el contacte físic que caracteritza la prostitució.

Algunes d'aquestes expressions de negoci són els **clubs de cites** i les **scorts**, que són les manifestacions més clares i evidents de la prostitució; la **premsa** convencional o digital, que inclou anuncis de noies que ofereixen els seus serveis sexuals; les **línies eròtiques**, on el consumidor paga per escoltar obscenitats a través del telèfon; i la **pornografia**, que és de les més econòmiques i consumides de tota la indústria sexual.

5.1. Qui se'n lucra

La prostitució és un negoci molt estès, diversificat i ramificat: els seus interessos arriben a mafiosos, empresaris i fins i tot governs i persones que diuen defensar els interessos de les prostitutes per després aprofitar-se dels beneficis econòmics que els proporciona.

Propietaris de clubs, cambrers i vigilants de prostíbuls; proveïdors de preservatius, lubricants i d'altres elements per als locals; advocats i vidents de que s'aprofiten del temor de les prostitutes; els mafiosos, proxenetes i traficants; els taxistes, recepcionistes d'hotel o cambrers de restaurants que s'emporten una comissió quan aconsellen als clients quins locals poden visitar; els productors i editors de la pornografia; els dissenyadors de pàgines web; els telefonistes eròtics... Tots ells es lucren massivament de la indústria del sexe, que s'ha convertit un enorme iceberg en el qual les prostitutes només són una insignificant porció de gel que surt a la superfície.

Imatge 29. Il·lustració i crítica d'alguns col·lectius que es lucren de l'activitat sexual d'altres.

Font: Visualmente.

5.1.1. Les treballadores sexuals

Segons l'Organització de les Nacions Unides, **el 75% de les dones que exerceixen la prostitució ho fan voluntàriament**. Per tant, les primeres beneficiades – econòmicament parlant– acostumen a ser les mateixes treballadores del sexe.

Com que no és un negoci controlat, els preus tampoc ho són, la qual cosa els permet obtenir un nombre més elevat d'ingressos i de forma més immediata que qualsevol altra feina. No obstant, tot i poder-se registrar com a treballadores autònomes, no gaudeixen dels drets elementals de tots els treballadors, com ara la baixa per maternitat, o una jubilació digna, etc., de manera que tot i gaudir d'un i sou elevat, pateixen una gran mancança de drets, ja que no tenen garanties que vetllin per la seva seguretat i integritat, individual com col·lectiva.

5.1.2. Empresaris dels clubs de cites

Per tal de protegir el seu negoci davant la llei, l'any 2001, un conjunt d'empresaris presidits per José Luís Roberto, líder del partit ultradretà España 2000, van crear l'**Associació Nacional d'Empresaris de Locals de Contactes (ANELA)**, una sindical del sexe que vetllava per la regularització de la prostitució als locals i l'abolició al carrer.

Aquesta associació presentava tres requisits obligatoris per poder formar part de l'Associació: les dones que hi treballaven havien de ser **lliures del seu exercici**, els estava totalment **prohibit consumir drogues** i havien de ser **majors d'edat**. Per tal de corroborar que tots els centres inscrits complien amb aquests requisits, es realitzava una inspecció i tot seguit se'ls lliurava una placa d'ANELA, situada a l'entrada dels locals.

A més a més, tots els locals havien de pagar dos 2.500 euros per inscriure's, i 625 euros trimestrals. Aquells locals que tenien menys de vint dones, anomenats de "categoria B", havien de pagar 300 euros per inscriure's a l'associació i 200 trimestrals.

Tot i que ANELA defensava que els seus requisits eren totalment respectats, l'any 2014, arran del judici celebrat a l'Audiència Provincial de Valladolid per haver incitat una menor a prostituir-se, l'associació va reconèixer que als locals hi havia menors exercint la prostitució, al·legant que les màfies explotaven les dones i els falsificaven les dades.

Segons ANELA, l'any 2004, **cada 52 homes "mantenien" una prostituta**. A Espanya hi havia uns 42.000.000 habitants, dels quals, aproximadament uns 21.000.000 eren homes. Es calcula que els homes menors de 14 anys eren uns 3 milions i els majors de 65 altres 3 milions, de manera que segons ells, quedarien uns 15 milions d'homes potencials clients de 400.000 prostitutes, o una per cada 38 homes. Paradoxalment, no van considerar els homes majors de 65 anys com a possibles clients de prostitució.

Parlant d'ingressos, ANELA afirmava que aquest negoci movia a Espanya 18.000 milions d'euros, exclouent tots els ingressos legals dels clubs. Si dividim pel nombre de prostitutes, la mitjana de despesa de 15 milions d'homes entre **16 i 64 anys seria de 1.200 euros a l'any, amb la qual cosa sortirien uns ingressos de 45.000 euros per prostituta** cada any, una xifra força incongruent tenint en compte que també es va demostrar que hi havia dones coaccionades, a les quals els costava fer front a totes les despeses que tenien donada la seva situació d'obligatorietat per pagar un suposat deute.

5.1.3. Màfies i proxenetes

Les màfies són les que controlen el mercat de la prostitució. Algunes d'aquestes organitzacions delictives són la **Yakuza**, les **Triades** i la **Màfia**.

Generalment, utilitzen la tecnologia per estendre la seva xarxa als països desenvolupats i als països en desenvolupament: les joves i adolescents es veuen atretes per anuncis de llocs de treball domèstics a al propi país o a l'estranger i són comprades i venudes mitjançant catàlegs o avisos publicitaris o per parents o coneguts propers.

El segon col·lectiu que més beneficis obté és el dels proxenetes, que després de raptar les dones i obligar-les a prostituir-se, les vigilen i protegeixen. Com que la tasca que realitzen és il·legal, no declaren els seus ingressos a l'estat, per la qual cosa no hi ha dades globals ni reals. Tot i això, es calcula que les màfies obtenen uns **6.690 milions d'euros l'any aproximadament**, i que cada treballadora sexual a Europa proporciona un benefici de cent mil euros per any a cada proxeneta que esclavitza entre vint i vint-i-cinc dones.

5.1.4. Turisme sexual

El turisme sexual és una forma de **turisme que segueix el propòsit de mantenir relacions sexuals**, normalment amb dones prostitutes o bé amb nenes i nens menors d'edat. Sovint, les causes per practicar aquest turisme sexual són la **major tolerància de la societat i de les autoritats**, l'**accés a menors d'edat**, la **impunitat** davant el delicte en el cas que la prostitució estigui prohibida, els **preus inferiors** i la **major privacitat**. Donades les situacions oferides pel turisme sexual, molts clients vulneren els drets de les prostitutes, les amenacen i inclús les agredeixen.

Encara que pugui semblar un fet llunyà i inexistent al nostre país, **Espanya es el tercer destí mundial del turisme sexual**, després de Brasil i Tailàndia. De fet, algunes zones de la costa mediterrània es venen a l'estranger com els millors llocs on tenir sexe i festa, que constitueix el principal atractiu per alguns viatgers.

Els **operadors turístics** converteixen aquesta forma de negoci en una gran font d'ingressos. D'altra banda, alguns governs també se'n beneficien, ja que els guanys són tan grans que en ocasions són els propis països els que es promocionen com a destins d'aquest tipus de pràctica per tal de revitalitzar les seves economies.

Una nova variant del turisme sexual és el "**Tour sexe-matrimonial**", que inclou turisme sexual alhora permet **comprar a una esposa** del país de destí.

5.1.4.1. Río 2016

La **Coalició Regional contra el Tràfic de Dones i Nenes a Amèrica Llatina i el Carib (CATWLAC)** va llançar a São Paulo una campanya contra el turisme sexual durant els Jocs Olímpics de Rio de Janeiro 2016 anomenada "**Digues NO al Turisme Sexual! Comprar Sexe NO és un Esport!**", vigent entre els dies 5 i 21 d'agost.

Aquesta campanya operava a través de diversos mitjans per tal de fer consciència sobre el dolor que produeix la demanda de serveis sexuals per part de turistes, així com la necessitat de comprometre els esportistes internacionals, el sector turístic i els joves.

La primera acció va ser la signatura d'un Manifest dirigit al president del Brasil, Michel Témer per sol·licitar que el seu govern reforqués mesures que portessin a **eradicar el turisme sexual durant els Jocs Olímpics Rio 2016**. Aquest Manifest també estava dirigit als països que participen en els Jocs Olímpics de 2016; al Comitè Olímpic Internacional, el seu president, cos directiu i als comitès nacionals, entrenadors/es i cossos tècnics; als atletes de les seleccions nacionals; a les agències de turisme i a tot el món, per tal de comprometre en la lluita en contra del tràfic de nenes, nens i dones.

Seguint un camí totalment paral·lel, moltes dones que es dediquen a la prostitució a Brasil, van decidir traslladar-se a la capital amb l'expectativa de guanyar importants quantitats de diners, ja que els grans esdeveniments esportius solen ser vistos com una font inesgotable de diners. No obstant, a les zones de prostitució més importants de Rio –Vila Mimosa, Ipanema, Copacabana, Lapa i el centre de la ciutat–, tot i que les dones van obtenir uns **ingressos elevats**, va resultar ser un mal negoci per a les prostitutes que van treballar als carrers, ja que van veure una **disminució significativa del nombre de clients** causada per la concentració més alta de prostitutes a zones turístiques.

Imatge 30. Campanya contra el turisme sexual durant els Jocs Olímpics de Brasil l'any 2016.

Font: Cimacnoticias.

5.1.5. Mitjans de comunicació

Els mitjans de comunicació han servit per **banalitzar i convertir la prostitució en una activitat comercial integrada, normalitzada i fàcilment disponible**. Amb l'ajuda de la globalització de l'economia capitalista, la indústria del sexe s'ha desenvolupat de tal manera que els beneficis generats han esdevingut colossals, fins al punt de convertir-se en empreses econòmiques que cotitzen en borsa.

Des de l'any 2011, els **anuncis publicitaris de prostitució** que apareixien als diaris convencionals han estat objecte de crítica: diverses organitzacions, com ara l'Unió General de Treballadors (UGT), van demanar la supressió d'aquest tipus d'anuncis l'any 2015.

Actualment **no n'està prohibida la seva difusió**, però cada vegada són més el nombre de diaris que decideixen no incloure aquest tipus de publicitat als seus diaris, tot i que aporten grans beneficis. Un exemple és el diari *El País*, que l'any 2015 va recaptar aproximadament 112.000 euros cada mes gràcies a la publicació de dues pàgines d'anuncis de prostitució en cada diari.

Pel que fa a la **premsa i publicitat digital**, el creixement i l'expansió de la indústria del sexe va vinculada a les noves tecnologies: Internet, com a mitjà de comunicació, existiria sense el mercat del sexe, però no creixeria i no s'ampliaria tant sense aquesta, ja que els **proveïdors i servidors** obtenen grans beneficis de la indústria del sexe gràcies al fet de proporcionar-ne els serveis a través de pàgines web; també els

Imatge 31. Anuncis publicitaris de prostitució a La Vanguardia.

Font: La Vanguardia.

directoris i els cercadors reben diners d'aquesta indústria, en forma d'ingressos per qüestions de publicitat: la paraula "sex" és la més buscada pels internautes de tot el món. La discreció que ofereix Internet i que anima a molts a utilitzar-lo per satisfer activitats de tipus sexual s'anomena **Triple A: accessibilitat, anonimat, assequibilitat**.

5.1.6. El Govern

El Govern Espanyol ha sabut treure-li partit a la situació de clandestinitat en què es troba la prostitució al nostre país, tan per millorar la seva imatge, com per treure'n beneficis econòmics.

D'una banda, tot i no fer front al buit legal de la prostitució, el Govern mostra molta sensibilitat i compromís envers la prostitució forçada; no obstant, tot i que les dades del Govern Espanyol estimen que un 90% de les dones que exerceixen la prostitució a Espanya ho fan involuntàriament, l'any 2016 només van ser rescatades 1134 víctimes explotades sexualment, una xifra molt petita i desconcertant si tenim en compte que en total es calcula que **300.000 dones es dediquen a la prostitució a Espanya**, i que les donacions que reben les organitzacions que es dediquen a "salvar" prostitutes consten de xifres molt elevades no publicades específicament.

Per aconseguir aquestes dades, **el Govern contacta amb associacions que estan al servei de les prostitutes**. La gran majoria d'aquestes associacions es dediquen a ajudar a les dones **a sortir del món de la prostitució**, o bé a alliberar-se de les coaccions dels seus proxenetes, per la qual cosa la xifra de dones obligades a prostituir-se ascendeix al 90%, un nombre que s'allunya molt de la realitat segons l'ONU, que redueix aquest nombre al 15%.

D'altra banda, econòmicament parlant, **incloure la prostitució al càlcul del Producte Internacional Brut (PIB)** ha suposat un **augment d'aquest indicador econòmic** respecte els anys anteriors, cosa que ha permès que l'Estat Espanyol maquilli les dades reals de la seva economia i que parli d'una economia fructífera. A més a més, totes les prostitutes que estan **donades d'alta com a treballadores autònomes** paguen els seus impostos corresponents, com qualsevol assalariat; no obstant, no tenen dret a gaudir d'elements tan bàsics com la Seguretat Social, la baixa per maternitat o la jubilació. Per tant, la font d'ingressos d'Hisenda que prové dels impostos de les treballadores sexuals, sumada a l'estalvi que suposa restringir-los els drets fonamentals dels treballadors, proporciona a l'Estat Espanyol grans beneficis al final de cada exercici. També cal considerar que tot i no tractar-se d'una activitat il·legal, amb l'aplicació de la Llei Mordassa l'any 2015, moltes prostitutes han estat sancionades amb multes que van des dels 601 als 30.000 euros.

5.1.7. Altres

Hi ha un petit però contundent sector de la població que abusa de la situació de vulnerabilitat de les dones estrangeres, especialment de les coaccionades per màfies, que aprofiten la por i pobresa que pateixen per obtenir beneficis econòmics significatius.

Aquest és el cas d'alguns **advocats** que visiten els prostíbuls i donen a les prostitutes targetes dels seus bufets, **prometent-los la nacionalitat espanyola per una petita quantitat de diners**; en realitat venen a les immigrants impresos i documents sense cap validesa legal que fan pagar a preu d'or.

També se'n beneficien de la situació vulnerable d'algunes prostitutes els **representants de comercials**, que aprofiten que les noies es desplacen cada vint-i-un dies a diferents prostíbuls i que estan allunyades dels nuclis urbans per **vendre'ls joies, roba i perfums**

al doble o al triple que el seu valor real, ja que elles no poden accedir a botigues normals amb facilitat i es veuen obligades a comprar els productes molt més cars.

Per últim, la figura de les **vidents** és molt popular entre les prostitutes nigerianes que han estat sotmeses a rituals de vudú. Aquesta forma una espècia de **pseudosecta espiritualista** i és considerada com una **mare protectora** que es correspon amb la figura de la mare biològica que troben a faltar les dones allunyades de la seva família: ella els dóna consells, realitza rituals màgics i de protecció perquè les prostitutes guanyin molts diners, no siguin maltractades pels proxenetes o inclús perquè coneguin un home que els tregui de la prostitució. A més a més, també ven roba i joies a les prostitutes, assegurant que la roba que ven ella és la que agrada als esperits.

5.2.L'economia submergida: la prostitució i el PIB

L'any 2014 la **Unió Europea va modificar alguns dels criteris internacionals que s'utilitzaven servir per quantificar el PIB** –indicador que explica la grandària i l'evolució econòmica d'un país–. El canvi marcava algunes qüestions per homogeneïtzar la forma de calcular de cada país. Els criteris afectaven, entre d'altres, a la **Investigació i Desenvolupament (I+D)**, l'**armament**, el **narcotràfic**, el **contraban** i la **prostitució**.

Seguint els criteris de la Unió Europea, cap país va tenir en compte el tràfic de persones per comptabilitzar aquest sector del PIB, perquè produeix dolor a la víctima i no es presta un intercanvi voluntari entre dues persones.

Per calcular el PIB, l'Institut Nacional d'Estadística (INE) va **quantificar el nombre de persones que exercien la prostitució per decisió pròpia** a l'Estat Espanyol i va fer una **aproximació dels preus dels serveis sexuals** que es prestaven, **basant-se en fonts no oficials**, com ara enquestes sobre hàbits sexuals i dades proporcionades per associacions

de prostitutes, que tan sols poden parlar de les xifres que té cada organització en particular; unes dades parcials i impossibles d'extrapolar a un concepte global.

Segons els seus resultats espanyols, l'any 2014, **el 0,35% del PIB**, que equival a **3.700 milions d'euros l'any**, venia generat per la prostitució voluntària. És a dir, el Govern espanyol va augmentar el PIB, cosa que significaria que deute hauria estat “rebaixat”.

Gràfic 1. Efectes del PIB després del canvi del seu càlcul.

Font: INE i El País.

Ara, les xifres de la prostitució s'inclouen en la partida de “**serveis personals**”, la mateixa categoria en què estan aquelles treballadores del sexe que han decidit donar-se d'alta com a **treballadores autònomes**, que paguen els impostos corresponents, tot i no gaudir de drets tan fonamentals com la Seguretat Social o a la jubilació.

Així doncs, tot i que la prostitució és considerada a l'hora de comptabilitzar el PIB, alguns Estats europeus, entre ells Espanya, es neguen a dotar de drets laborals als que l'exerceixen per decisió pròpia. A causa de la clandestinitat provocada per la manca de drets laborals en aquest sector, les dades van des de 50.000 persones fins a 300.000 que s'hi dediquen, per la qual cosa hauria estat més senzill conèixer amb exactitud quants diners mou la prostitució i quantes persones l'exerceixen si es reconegués com una activitat econòmica amb els drets i obligacions corresponents.

Així doncs, el Govern Espanyol segueix sense reconèixer legalment la legitimitat del treball sexual ni tampoc reconeix els drets d'aquestes persones i, per contra, comptabilitza una quantitat calculada sense informació sòlida dels diners que mou.

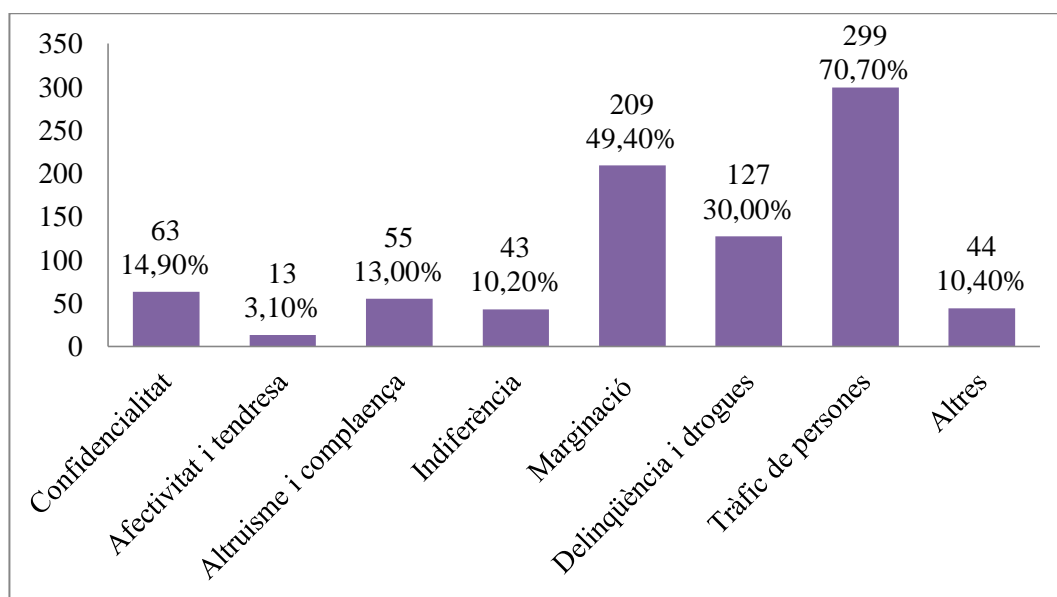
6. MARC PRÀCTIC

L'objectiu del marc pràctic és, d'una banda, estudiar la percepció de la societat catalana actual envers la prostitució, per la qual cosa s'ha realitzat enquestes als ciutadans que poden tenir o no coneixements sobre aquesta temàtica, i que per tant reflecteixen la informació o la desinformació de la nostra societat; de l'altra, l'objectiu és conèixer la prostitució d'una manera molt més propera i menys convencional, motiu pel qual s'han realitzat entrevistes sobre aquest àmbit a persones que hi estan relacionades.

6.1. Anàlisi de l'enquesta

Amb l'objectiu de conèixer la visió de la societat actual envers la prostitució, s'ha dut a terme una enquesta que ha permès analitzar i investigar més profundament aquest món; l'enquesta, titulada *L'amor mercenari: la prostitució*, ha proporcionat les dades i informació següents:

Què suggereix la prostitució

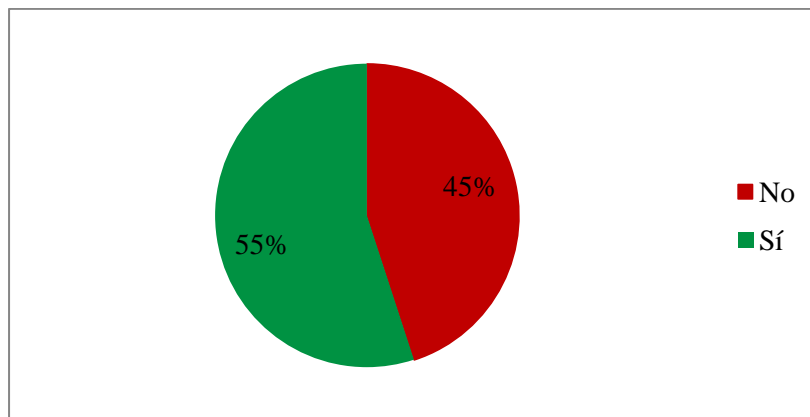
Gràfic 2. Què suggereix la prostitució, segons els enquestats.

Font pròpia.

Segons els resultats, el 70,7% dels enquestats associa la prostitució amb el tràfic de persones. Després d'aquest, la marginació és la segona opció més contemplada, amb gairebé un 50%, i la delinqüència i les drogues un 30%. Altres opcions que representen aproximadament un 10% són la confidencialitat, l'altruisme i la complaença i la indiferència. L'opció "altres", que representa un 10,4% consta d'observacions com la pobresa, la manca d'autoestima o oportunitats i l'esclavitud, entre d'altres. Finalment, l'afectivitat i la tendresa tan sols són considerades pel 3,1% dels enquestats. Així doncs, es pot concloure que la prostitució generalment s'associa a aspectes negatius.

La prostitució és o no un treball

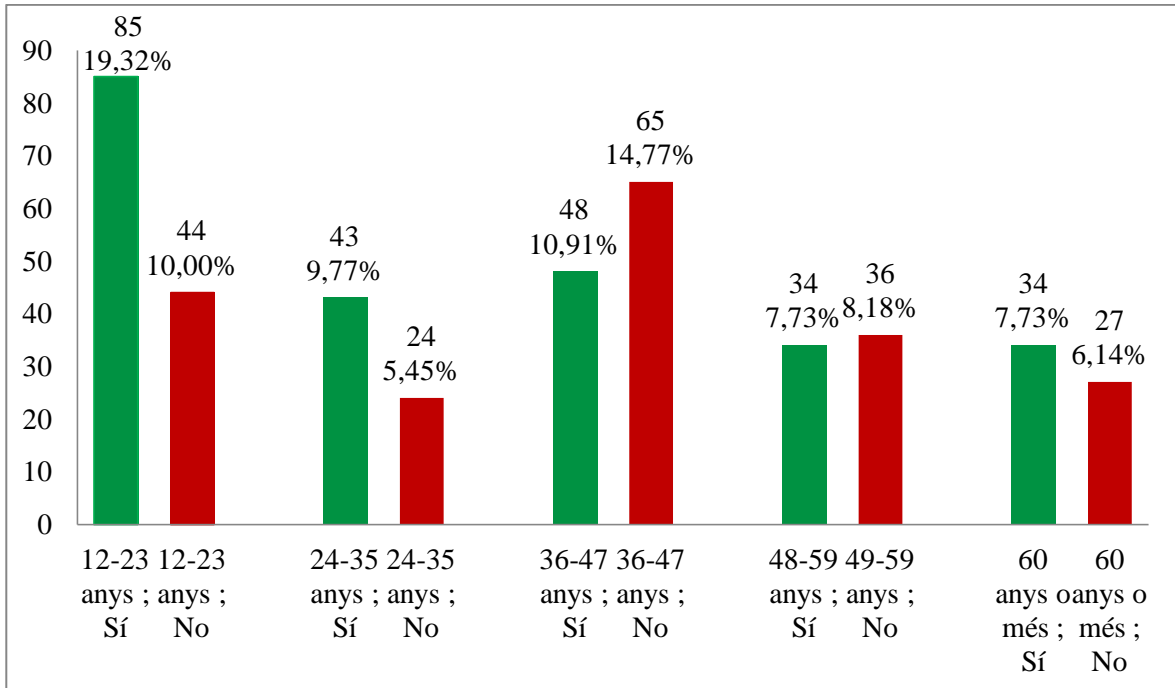
Gràfic 3. La prostitució és o no un treball, segons els enquestats.

Font pròpia.

En aquest cas, resulta evident la fragmentació d'opinions de la societat: mentre que un 55% de la població, és a dir, més de la meitat, considera que la prostitució és un treball, el 45% restant no percep aquest exercici com una feina.

La prostitució és o no un treball, segons l'edat dels enquestats

Gràfic 4. La prostitució és o no un treball, segons l'edat dels enquestats.

Font pròpia.

Analitzant les mateixes dades profundament, i tenint en compte la percepció de la prostitució com un negoci o no segons l'edat, és visible que en algunes franges d'edat hi ha molta diferència respecte les diverses opinions.

En el cas dels més joves, és on hi ha unes opinions més diferenciades: 85 d'ells creuen que la prostitució és una feina; pocs més de la meitat, un total de 44, no ho creuen.

Pel que fa a la població d'entre 24 i 35 anys, un total de 24 persones no perceben que la prostitució sigui un treball, mentre que les altres 43 persones, gairebé la meitat, perceben la prostitució com un treball més.

A diferència dels casos contraris, la majoria els enquestats que tenen entre 36 i 47 anys, un total de 65 persones, no consideren que la prostitució sigui un ofici com un altre. Els 48 enquestats restants sí que consideren que la prostitució és un ofici.

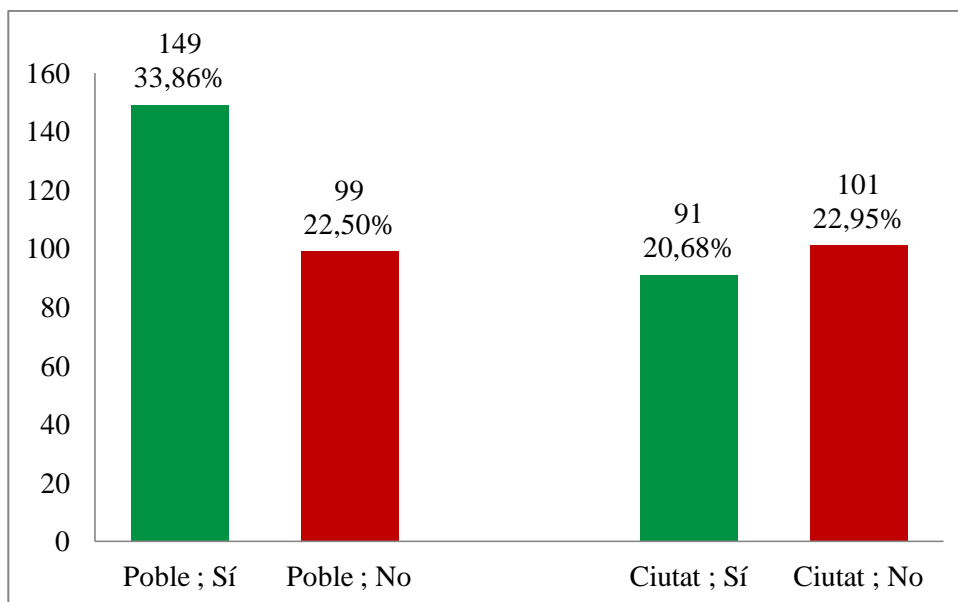

En el cas de la població d'entre 48 i 59 anys, és on es perceben uns resultats més homogenis en quant al nombre: 34 persones pensen que la prostitució és un negoci, a les quals només s'hi oposen 36 persones, que són les que pensen que no ho és.

Finalment, pel que fa als més grans, els resultats són força semblants. Tot i que podríem intuir el contrari, hi ha un major nombre de persones que creuen que la prostitució és una feina, que són 34 en total; i 27 que no ho creuen.

A grans trets, els nois i noies que tenen entre 12 i 23 anys són els més tolerants, ja que els que consideren que la prostitució és un treball representen el 19,32% del total; contràriament, els menys partidaris a l'hora de percebre la prostitució com una feina són els que tenen entre 36 i 47 anys, que són el 14,77% del total d'enquestats.

La prostitució és o no un treball, segons la localització dels enquestats

Gràfic 5. La prostitució és o no un treball, segons la localització.

Font pròpia.

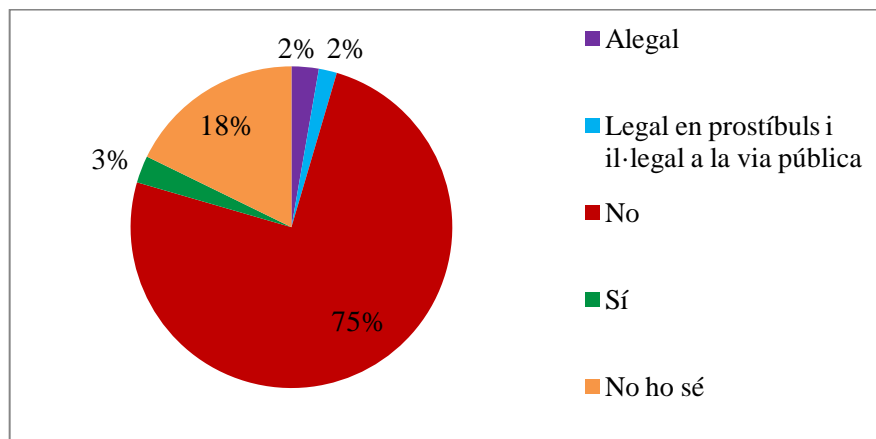
Tot i que les expectatives eren contràries als resultats obtinguts, han esdevingut ser més tolerants envers la prostitució els enquestats que viuen en un poble, que els que viuen en

una ciutat. El 33,86% del total representen els habitants de poble que accepten la prostitució i, en canvi, el 20,68% són els ciutadans que consideren que la prostitució és un negoci. A tots ells s'oposen un 22,50%, que corresponen als habitants de poble que no perceben la prostitució com un negoci, i un 22,95%, que són ciutadans que tampoc ho consideren.

Cal tenir en compte que en els dos darrers casos, la diferència entre edats –on les quantitats de les diferents franges d'edat són diverses–, així com la diferència entre els membres de poble i de ciutat que han respost l'enquesta –un total de 56 persones a favor dels habitants de poble–, podria suposar una modificació dels resultats si el nombre d'enquestats de totes les edats, així com de ciutat i de poble hagués estat equivalent.

Legalitat de la prostitució a Catalunya

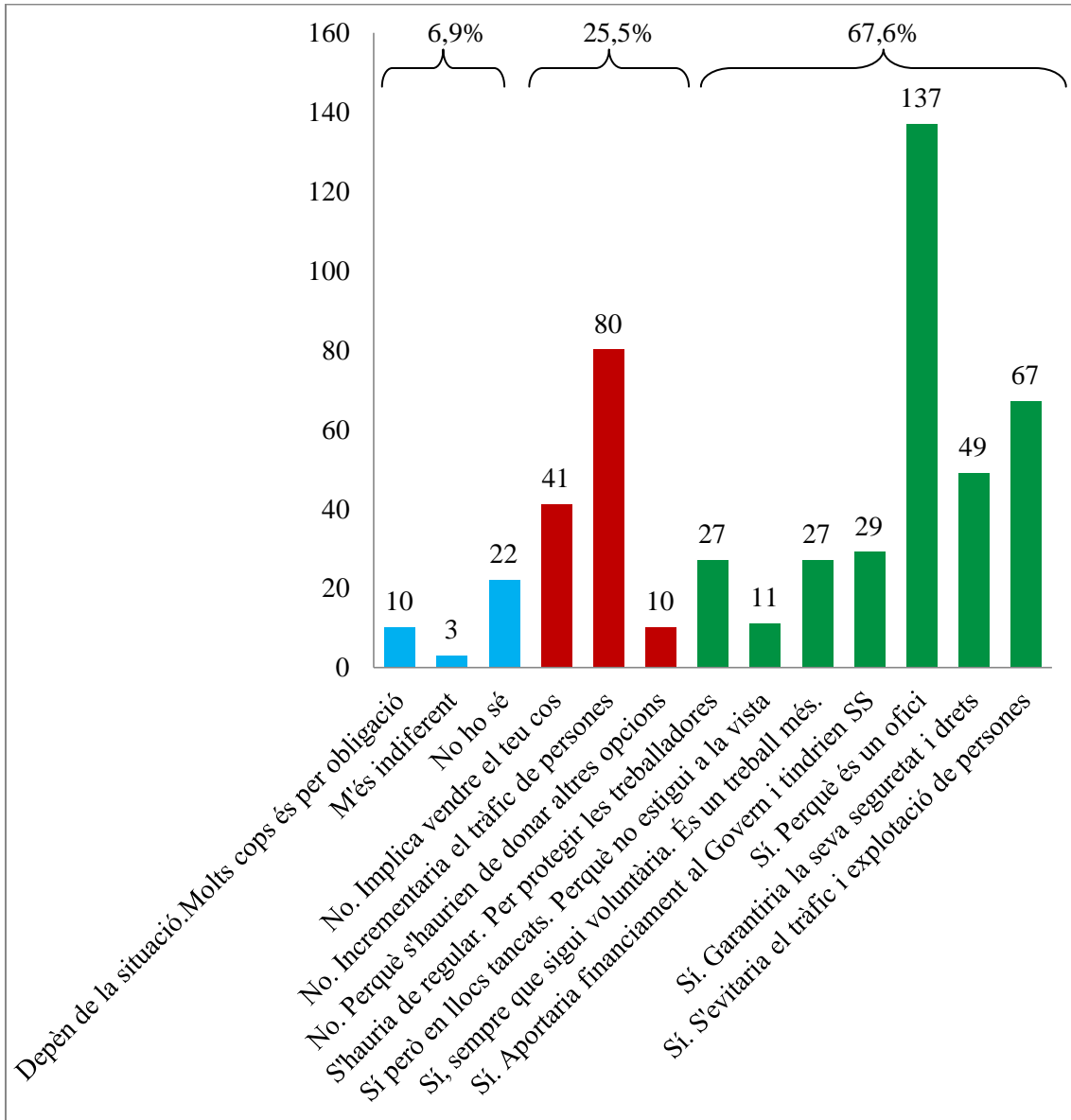
Gràfic 6. Legalitat de la prostitució a Catalunya, segons els enquestats.

Font pròpia.

En aquesta ocasió, només un 2% coneixien el marc jurídic de la prostitució a Catalunya, que actualment es troba en situació d'alegalitat. Un 75% considera que no és legal, contràriament, un 3% pensa que sí que ho és. Un 2% coincideix en que és una activitat legal en prostíbuls però il·legal a la via pública. Finalment, el 18% no ho sap. Per tant, es confirma que la desinformació sobre la legalitat de la prostitució és gairebé total.

Tot seguit, també se'ls va preguntar a aquestes persones si creien que s'hauria de ser legal o no i per quins motius. Tot i que les respostes són molt diverses, més de la meitat dels enquestats, un 67,6% creu que s'hauria de legalitzar, un 25,5% no n'està a favor de la seva legalització i un 6,9% que li és indiferent, no ho sap o no ho té clar.

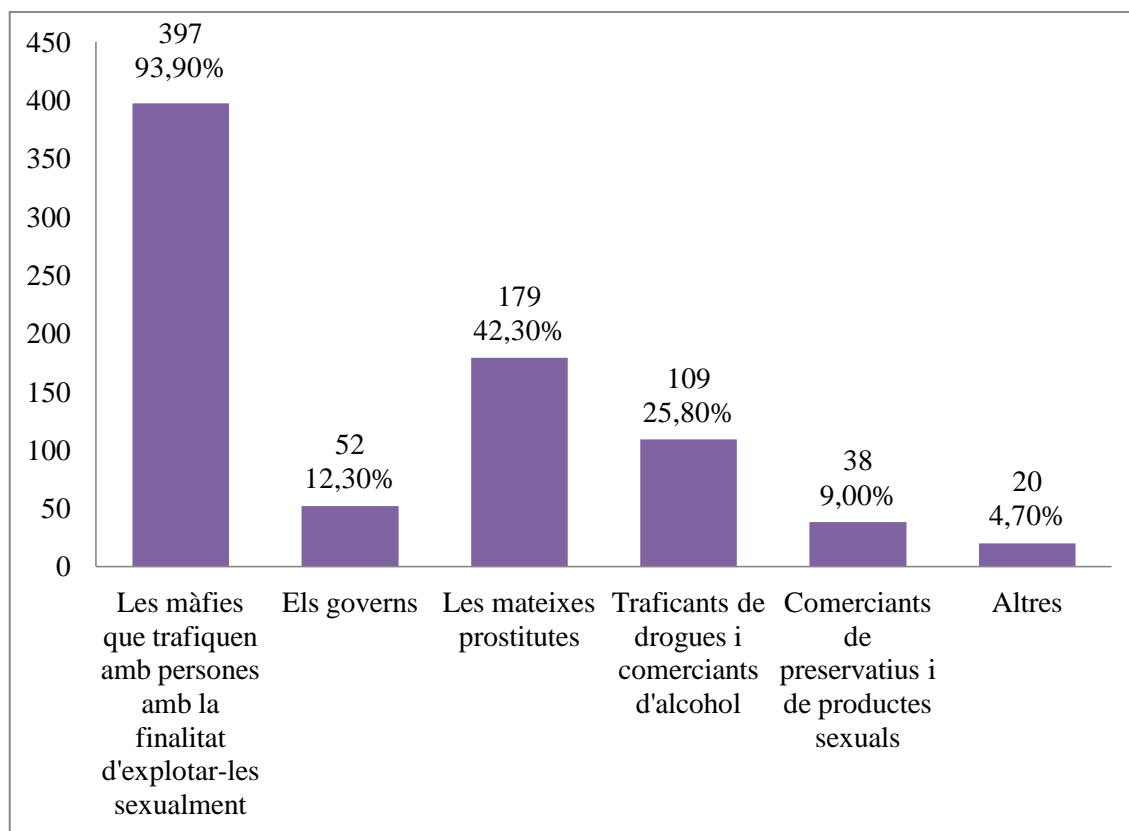

Gràfic 7. La prostitució hauria de ser legal o no, segons els enquestats.

Font pròpia.

Qui es lucra de la prostitució

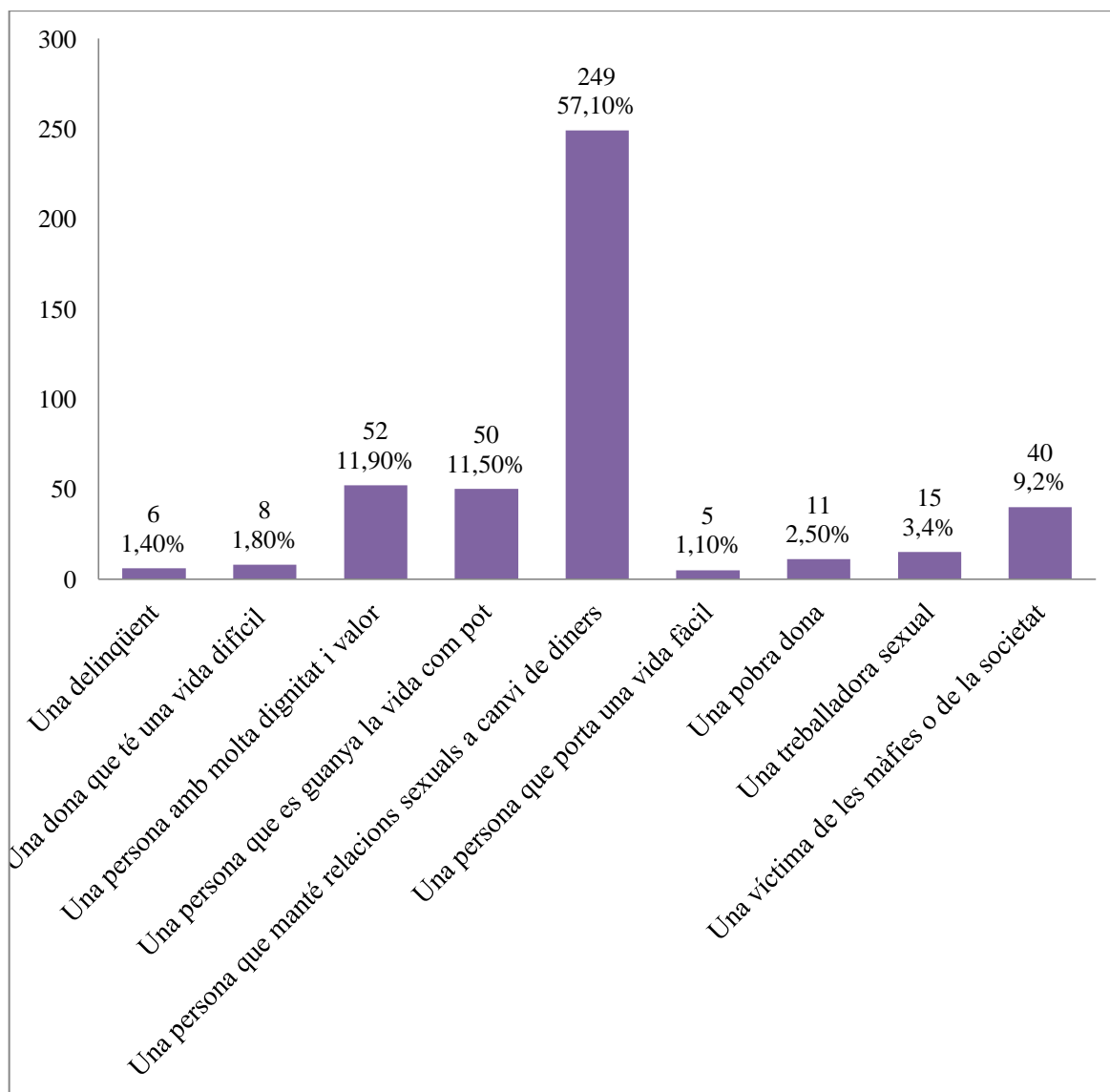
Gràfic 8. Qui es lucra de la prostitució, segons els enquestats.

Font pròpia.

És destacable que gairebé la totalitat dels enquestats, un 93,9%, creu que les màfies que trafiquen amb persones per tal d'explotar-les sexualment es lucren de l'activitat sexual d'altres. En menor mesura, el 42,3%, creu que qui se'n lucra són les mateixes prostitutes, o bé els traficants de drogues i els comerciants d'alcohol, que representen el 25,8%. Finalment, un 12,3%, 9% i 4,7% creu que qui se'n lucra són els governs, els comerciants de preservatius i de productes sexuals, o altres personalitats no especificades, respectivament.

Quin és el prototip d'una prostituta

Gràfic 9. Qui és una prostituta, segons els enquestats.

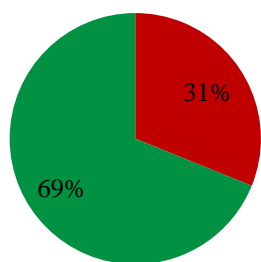
Font pròpia.

Majoritàriament, la gent no incideix sobre la moralitat de les dones que es dediquen a la prostitució: la majoria, un 57,1%, les defineix per l'activitat que fan: una persona que manté relacions sexuals a canvi de diners, i un 3,4% les defineix com treballadores sexuals. Només un 1,4% i un 1,1% culpabilitza o denigra aquestes dones, consideren que són delinqüents o que tenen una vida fàcil. Per contra, un 11,9% les dignifica,

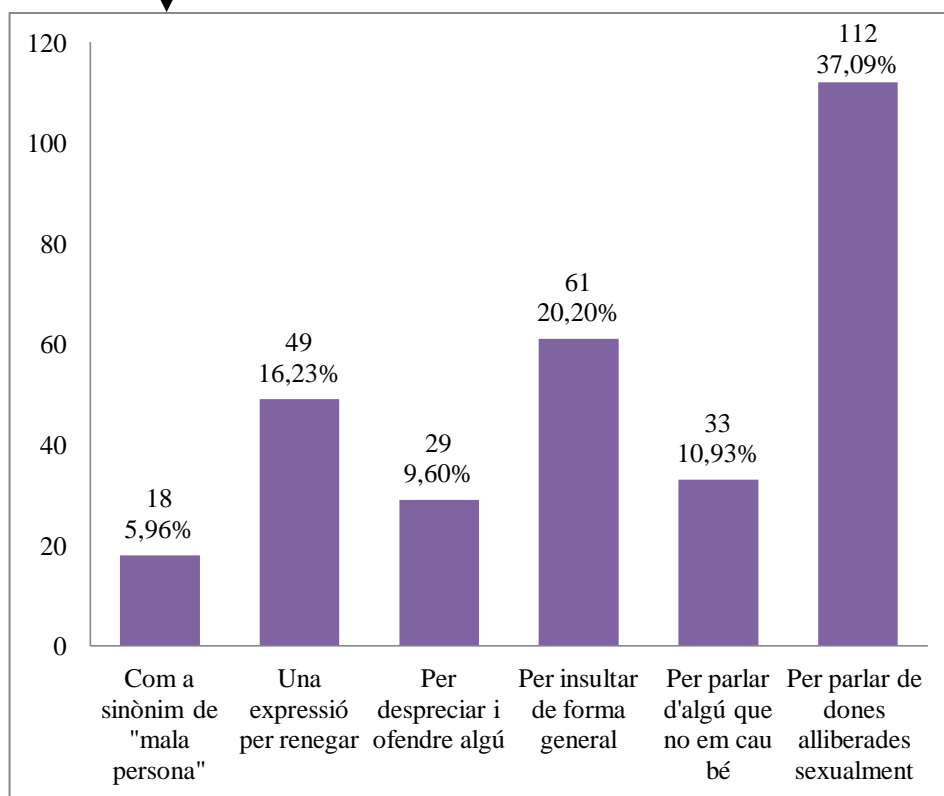

afirmant que són persones amb molta dignitat i valor. Hi ha un sector que mostra llàstima cap a aquelles dones, concretament un 11,5%, un 1,8%, un 2,5% i el 9,2%, que pensen, respectivament, que són dones que es guanyen la vida com poden, que porten una vida difícil, les categoritzen com “una pobre dona”, o bé creuen que són víctimes de la societat o de les màfies.

L'insult “puta”: el motiu del seu ús

Gràfic 10. L'ús de l'insult “puta”, segons els enquestats.
Font pròpia.

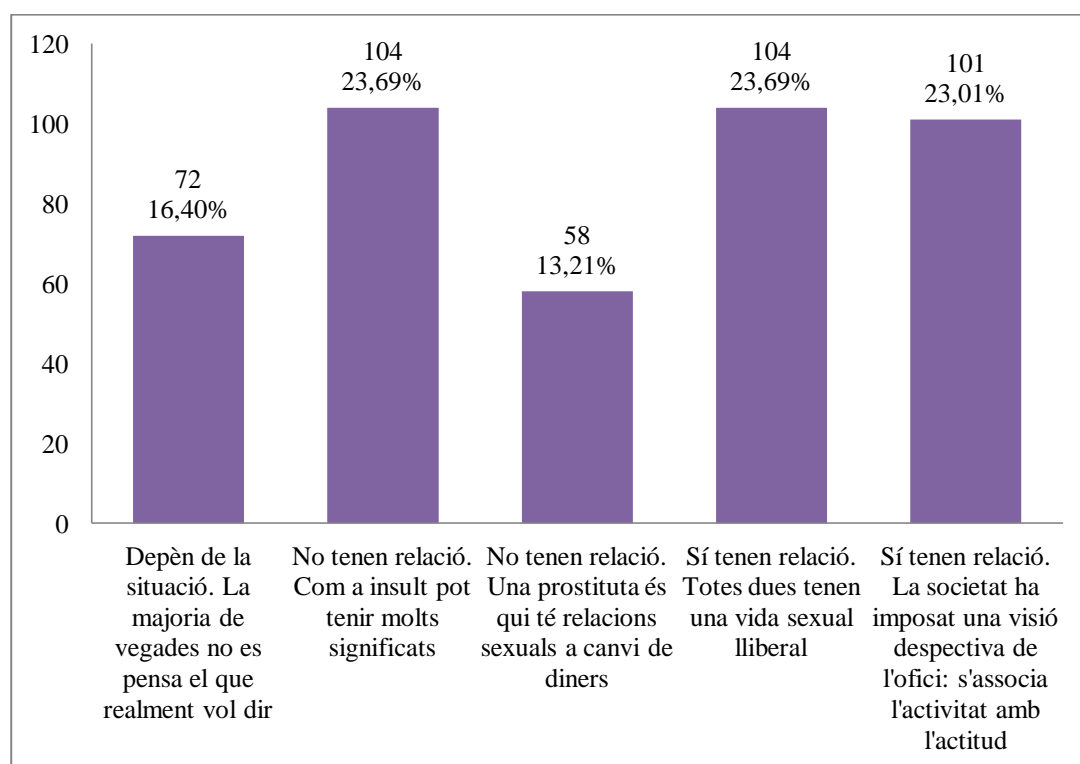

Gràfic 11. El motiu pel qual s'utilitza l'insult “puta”, segons els enquestats.
Font pròpia.

Del 70,2% d'enquestats que afirmen haver utilitzar l'insult "puta", un 37,1% afirma que utilitza aquest insult per parlar de dones alliberades sexualment. També es destaca que un 20,2% de la població utilitza aquest mot per insultar de manera genera, de manera semblant, el 16,2% el fa servir com una expressió per renegar. Gairebé un 11% de la població utilitza aquest insult per parlar d'algú que no li cau bé, i un 9,6% per despreciar i ofendre a algú. Finalment, un 6% del total associa aquest insult per referir-se a una "mala persona".

Relació entre l'ofici de la prostitució i l'insult "puta"

Gràfic 12. Relació entre l'ofici de la prostitució i l'insult "puta", segons els enquestats.

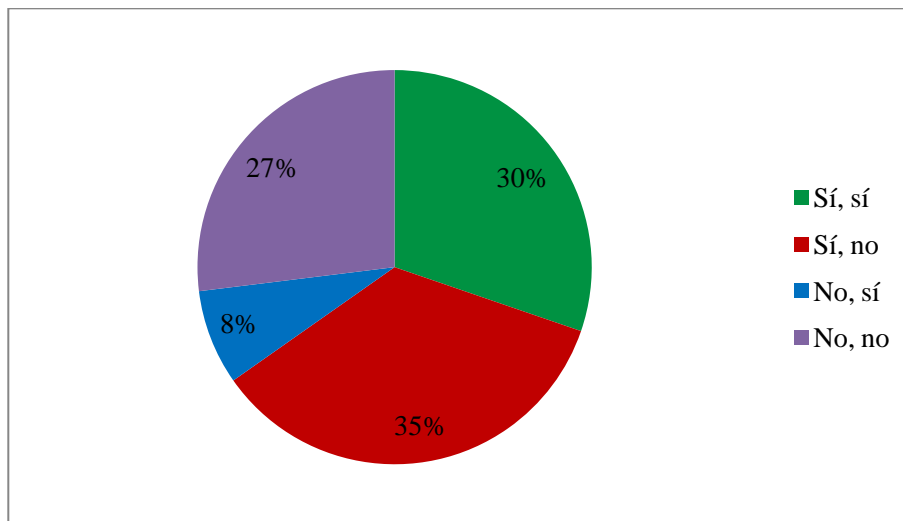
Font pròpia.

Utilitzessin o no l'insult, tots els enquestats han respost si l'insult "puta" té alguna relació amb l'ofici de la prostitució. Els resultats són molt semblants en tres casos: un 27,3% creu que no té cap mena de relació, sinó que com a insult pot tenir molts significats; un altre 27,3% creu que sí, i que es deu al fet de tenir una vida sexual

lliburada; el 23% també afirma que hi ha una relació, ja que s'associa l'activitat amb l'actitud. La següent opció més tinguda en compte pertany al 16,4% de la població, que creu que pot tenir una relació o no segons la situació, argumentat que sovint no es pensa el que realment vol dir. Finalment, un 13,2% creu que no hi ha cap tipus de relació, justificant que “una prostituta és qui té relacions sexuals a canvi de diners”.

La doble moral

Gràfic 13. La doble moral envers la prostitució, segons els enquestats.

Font pròpia.

La darrera pregunta tenia com a objectiu demostrar l'**existència de la doble moral** envers la prostitució, una hipòtesi que ha quedat confirmada, ja que el percentatge més significatiu, un 35%, correspon a aquella gent que accepta que es realitzi el treball sexual, però que no acceptaria que algun membre de la seva família s'hi dediqués. Tot seguit, amb un 30%, es troba la gent més tolerant: aquella que respon positivament les dues qüestions. Contràriament, els menys tolerants representen un 27%, i són aquells en que neguen la seva acceptació en ambdós casos. Finalment, el percentatge més petit, un 8%, és d'aquelles persones que no els sembla bé que hi hagi prostitució, però que sí que acceptarien que algun membre de la seva família es dediqués al treball sexual.

6.2. Entrevistes

Per tal de conèixer la prostitució des d'una perspectiva molt més propera i real, s'ha realitzat un conjunt d'entrevistes amb persones que estan relacionades amb aquest món, ja sigui perquè s'hi dediquen o bé perquè ofereixen ajudes i serveis a les prostitutes. Gràcies a elles s'ha pogut conèixer la part més humana i menys propera de la prostitució.

6.2.1. Entrevista a Càritas

Càritas és una entitat de l'Església catòlica que té com a objectiu promoure, orientar i coordinar l'acció social i caritativa, i la finalitat d'ajudar a la promoció humana i al desenvolupament de les persones, sensibilitzar la societat i promocionar la justícia social. Càritas està formada per voluntariat i professionals, i acompanya els sectors socials més desfavorits, amb la triple missió de **denunciar, anunciar i transformar** la societat.

Imatge 32. Logotip de Càritas.

Font: Càritas.

As anys 80 es van iniciar la seva actuació social pel que fa a la prostitució, amb l'objectiu de millorar les condicions de vida de les dones que la practiquen. Per fer-ho, sovint visiten els carrers, els clubs i els pisos on es practica per tal de donar a conèixer la seva tasca i acompanyar les dones en tots els seus processos i decisions, **ja siguin per sortir de la prostitució com per seguir-hi**, donant-los a conèixer els seus drets.

Des de Càritas es considera que amb la prostitució no es pot dur una vida digna, de manera que **no l'entenen com un treball**, i per aquest motiu parlen de “dona en situació de prostitució”, tenen el desig de viure en un món on no hi hagi dones que necessitin practicar-la per obtenir diners, ni homes disposats a comprar sexe.

Pel que fa a les postures jurídiques, consideren que cap mètode és suficientment eficaç, ja que totes **les lleis d'avui dia no protegeixen els drets humans** de les dones ni la seva seguretat; sinó que busquen el benestar de la resta dels ciutadans. A Caritas donen més importància al fet de vetllar contra l'entorn patriarcal, capitalista, sexual i individualista que envolta la prostitució, considerant que són fites més rellevants i senzilles de realitzar, que posar fi a aquest etern debat.

Tot i que a Espanya no hi hagi cap postura jurídica establerta, existeixen lleis que permeten multar les prostitutes. Aquestes lleis i actuacions repressives i hostils no protegeixen les dones, sinó que les fan fora de la ciutat i les envien a la perifèria i els polígons, on són més vulnerables a la violència dels seus clients.

Referent a les noies a les quals atenen, els seus perfils es corresponen amb els de dones joves, d'origen estranger, amb un nivell educatiu baix i sovint amb càrregues familiars no compartides. Segons *La prostitución desde la experiencia de Caritas*, les condueixen al **círcol prostitucional** les vivències personals que condueixen a la vulnerabilitat, el sistema social desigual i educació patriarcal, les situacions de pobresa estructural. I la majoria d'elles pateixen conseqüències com ara l'aïllament, la pèrdua de ritme social, desconfiança, manca d'autodeterminació, addiccions, dependències i el deteriorament de l'autoestima. A més a més, envers la societat, la dona que exerceix la prostitució esdevé una ciutadana de segona no reconeguda com a ciutadana i que no pot gaudir de seguretat, sanitat, feina, educació o cultura.

Tot i que els perfils es corresponen amb el de dones estrangeres, des de l'organització s'ha pogut afirmar que aquests estan en continu canvi. Actualment, a causa de la crisi econòmica han pogut apreciar un cert augment de les dones espanyoles que exerceixen

la prostitució, que es deu al fet que algunes dones només troben com a possibilitat de subsistència per a elles i per als seus fills realitzar la prostitució.

Per a millorar aquestes situacions, Càritas realitza un procés conformat per cinc parts: el contacte; l'acollida: l'acompanyament, recuperació i canvi; la consolidació; i la prevenció de possibles recaigudes, acompanyant-les, recolzant-les i escoltant-les en totes les fases.

6.2.2. Entrevista a Ana Torre, voluntària de la Creu Roja

Imatge 33. Logotip de la Creu Roja.

Font. Creu Roja.

La Creu Roja realitza una intervenció en la comunitat, amb l'objectiu d'incrementar la qualitat de vida i el benestar de la població intervinguda. Aquestes actuacions s'anomenen **intervencions comunitàries**, que en el cas de la prostitució, **vetllen pel benestar dels treballadors i les treballadores sexuals**

realitzant una atenció directa a les zones on hi treballen, com ara l'entrega de material sexual preventiu, l'oferiment d'orientació laboral, jurídica i sanitària, un suport psicològic, i les proves del Virus de la Immunodeficiència Humana (VIH); ja sigui a la carretera, als pisos, als locals o a la seu de la Creu Roja. Aquesta tasca és realitzada per dos psicòlogues del Centre d'Atenció d'Informació de la SIDA (CAIS), que fan el seguiment a nivell emocional, dos tècnics, que són els encarregats de visitar els diferents clubs, pisos i locals on porten a la pràctica l'activitat sexual, i si és el cas, algun voluntari/a.

Tot plegat, la Creu Roja té com a objectiu a la **prevenció de malalties de transmissió sexual** (TST) en general, però de manera rellevant el VIH, així com vetllar pel benestar de les treballadores i treballadors sexuals.

L'Ana Torre és una espluguina que va estudiar psicologia i intervenció social a la Universitat Oberta de Catalunya. Quan va haver de realitzar el pràcticum de final de carrera, va decidir dur-lo a terme a la Creu Roja, on realitzava una intervenció psicosocial amb els usuaris i usuàries que s'adreçaven al CAIS.

L'Ana, que el seu primer any de pràctiques va enfocar-lo a treballar amb persones afectades per VIH, i que durant el segon any va intervenir amb els treballadors i les treballadores sexuals, creu que la prostitució és un treball que s'hauria de legalitzar per poder regular el treball sexual, així com també per evitar fets contraproductius que es produeixen, com ara el proxenetisme.

Tot i que la societat té el prejudici que una prostituta és una dona immigrant, una viciosa o una dona que es dedica al treball sexual perquè no vol dedicar-se a una altra cosa, a la Creu Roja hi acudeixen tot tipus de dones, des de les que exerceixen a carrer, fins a les prostitutes més luxoses; des d'immigrants, a dones espanyoles, o inclús noies joves que volen estudiar i no tenen com fer-ho.

En qualsevol cas, la Creu Roja ofereix la seva ajuda i suport a totes les dones que acudeixen a la seva seu, ja siguin acompanyades per tècnics, per altres treballadors sexuals, o inclús acompanyades per les seves parelles.

Des de la seva experiència, l'Ana considera que **les treballadores sexuals són estigmatitzades i poc respectades** que a vegades es veuen pressionades a recórrer a les drogues per evadir-se de la dura realitat que les rodeja dia a dia, però en canvi, d'altres no senten aquest estigma i els agrada el que fan, motiu pel qual defensen el seu treball.

Per a l'Ana, les treballadores sexuals són dones qualssevol que per diferents circumstàncies de la vida han acabat en aquest ambient, ja que, com diu ella, “cadascuna d'ella porta la seva motxilla, plena de motius que l'han dut a posar-se en aquest món, i plena d'experiències del mateix”.

Per a ella no són prostitutes, són persones amb nom i cognoms, amb una història a darrere, a les quals admira i valora moltíssim.

6.2.3. Entrevista a Paula VIP i Linda Porn, treballadores sexuals

Actualment, APROSEX és l'única associació espanyola creada i organitzada per treballadores sexuals que han representat les treballadores sexuals mentre aquestes no s'han atrevit a fer-ho. L'any 2012, tres treballadores sexuals van iniciar aquesta tasca, i quatre anys i mig després, ja han aconseguit ser seixanta membres.

Imatge 34. Logotip APROSEX.

Font: APROSEX.

L'objectiu de l'associació es tenir la seva **pròpia veu** i lluitar pel que les va unir, que són els seus **drets**. La seva feina és donar poder a les dones que volen dedicar-se a la prostitució,

i ensenyar-los la professió del que elles han après amb els **cursos de professionalització** que fan, sobretot per a les noves treballadores sexuals.

Des dels seus inicis, el grup APROSEXISTA està en lluita contra els discursos dels abolicionistes, que envien un missatge equivocat: “el qui paga, mana”. Les prostitutes entrevistades afirmen que es tracta d'una fal·làcia que no només s'allunya de la realitat que diuen viure, sinó que les posa a totes en una situació molt perillosa, ja que fa creure als clients que poden fer allò que vulguin i com vulguin. No obstant, aquesta no és la realitat, sinó que són elles qui manen en tot moment i qui ensenyen els clients; tal i com

exemplifiquen: “quan algú va a un psicòleg, no li diu a aquest quin tractament li ha de fer, sinó que el psicòleg, com a professional, sap què convé i què ha de fer”.

Tots els membres de l'associació són dones lliures, que sense estar sotmeses a coaccions, han decidit dedicar-se a la prostitució. Per a elles, és una forma d'obtenir uns ingressos que els permet finançar altres projectes personals sense haver de demanar diners al banc o a la família: les fa més independents. També accepten que exerceixen la prostitució per diners, però com afirmen elles, pràcticament tothom treballa per diners; hi ha molt poca gent que ho faci exclusivament per vocació.

Una de les coses que més valoren de la seva feina és la **diversió** que els suposa: **s'ho passen bé perquè els agrada el que fan i es senten còmodes**. També defensen que es senten molt agràides pels seus clients perquè des del seu punt de vista, **és una de les feines més humanes que existeix**: “quan estàs amb una persona que no coneixes, entre quatre parets i nuu, estàs totalment exposat. **És un moment de despullar-se no sols físicament, sinó que se't despullen de l'ànima**”, afirma Paula VIP, una treballadora sexual independent i presidenta de l'associació APROSEX.

Contràriament, la Linda, que ha treballat en prostíbuls de tota Europa, reivindica el seu dret a treballar per a tercers. Tot i que li sembla excessiu pagar a l'amo dels clubs la

Imatge 35. Linda Porn i Paula VIP.

Font pròpia.

meitat del seu benefici, defensa que ella sempre és qui accepta aquestes condicions, i que per a ella és tota una comoditat saber que l'amo del local s'encarregarà de supervisar l'estat i condicions del client. Al cap i a la fi, diu, tothom treballa per a tercers.

Moltes membres d'APROSEX estan donades d'alta coma treballadores autònomes, paguen tots els impostos que paga qualsevol autònom, però se'ls segueix negant els dret de cotitzar, d'agafar baixes, de disposar de Seguretat Social, de tenir una jubilació digna en un futur... Però tot i així, encara tenen la “sort” d'haver pactat un acord amb els Mossos, que les atenen de manera directa si mai hi ha cap incidència.

A pesar de la seva gran tasca, que té com a objectiu donar poder a les dones, en són conscients del gran estigma que comporta la prostitució. L'Agnès, l'antropòloga de l'associació, afirma que **l'inici d'aquest estigma prové de l'antiga Mesopotàmia, on les prostitutes obtenien ingressos elevats de manera independent, i on per incentivar el matrimoni es va començar a estigmatitzar la prostitució.**

Pel que fa a la doble moral, cap d'elles han viscut el rebuig de la seva família, sinó que, prenent-se més o menys temps per fer-ho conèixer al seu entorn, han estat acceptades igual que abans d'explicar a què es dedicaven. L'única preocupació que mostrava la seva família era el seu benestar.

Al cap i a la fi, són dones normals i corrents que l'únic que reclamen són uns drets tan dignes i normals com ho és la seva professió.

7. CONCLUSIONS

Una vegada finalitzada la investigació, es pot afirmar els objectius han estat assolits amb èxit. D'una banda, s'ha pogut realitzar un treball on dono a conèixer la prostitució a tothom qui estigui disposat a fer-ho; d'altra banda, he pogut donar resposta a les qüestions relacionades amb la prostitució femenina que s'ha donat al llarg dels anys; tanmateix, he esbrinat la informació i visió que tenen la nostra societat envers la prostitució, i, finalment, he pogut conèixer per mi mateixa què és la prostitució, la qual cosa m'ha permès prendre'n una posició de manera raonada que es sosté amb arguments sòlids que explicaré a continuació.

Contrast d'hipòtesis:

- *Les persones que exerceixen la prostitució no són tractades amb la mateixa dignitat que les persones que consumeixen la prostitució. Hipòtesi confirmada. Generalment la gent tendeix a associar el seu ofici amb qualitats negatives i denigrants.*
- *La nostra societat té una doble moral envers la prostitució: accepta que hi sigui i no li resulta molesta, però no l'acceptarien si aquesta es trobés a casa seva. Hipòtesi confirmada. Per mitjà de les enquestes s'ha comprovat que de totes aquelles persones que accepten que hi hagi prostitució, que en total són un 65%, un 35% no acceptaria que un membre de la família es prostituís.*
- *La prostitució és un treball com un altre, per la qual cosa la millor postura envers la prostitució seria la legalització d'aquesta, ja que no només atorgaria drets bàsics a les prostitutes que exerceixen la prostitució de manera voluntària, sinó també seria una eina útil i eficaç per lluitar contra les màfies. Hipòtesi confirmada. Les persones que decideixen treballar en prostitució han de tenir els drets i deures reconeguts que tenen la resta de treballadores i treballadors.*

- *La prostitució mai és totalment voluntària; encara que cap persona o col·lectiu obligui a una dona a prostituir-se, sempre hi ha un factor econòmic que indirectament les obliga a oferir aquests serveis.* Hipòtesi no confirmada. Hi ha persones que exerceixen la prostitució per vocació, per diversió o per altres motius diferents de l'obtenció de diners. No obstant, els diners també són importants per a les treballadores sexuals, ja que gairebé totes les treballadores i treballadors de qualsevol àmbit treballen amb la finalitat d'obtenir un sou.
- *La prostitució voluntària és directament proporcional als nivells de pobresa, és a dir, com més gent amb situació de pobresa hi ha, més s'exerceix la prostitució.* Hipòtesi no confirmada. S'ha comprovat que un dels mètodes per sortir de la pobresa és la prostitució, però no totes les persones que es dediquen al treball sexual ho fan perquè siguin pobres.

Conclusió final:

Gràcies a tot allò après i estudiat, i especialment gràcies al contacte amb APROSEX, es pot confirmar que **la prostitució és un treball com un altre que cal que es legalitzi** per tres raons: per dignificar el negoci i eliminar-ne l'estigma; per donar poder i drets a totes les dones que s'hi dediquen; i finalment, per desmantellar amb més facilitat totes les xarxes que trafiquen amb dones i les exploten sexualment.

Per tant, la prostitució ha de ser contemplada i considerada com una **feina del sector serveis**, ja que no hi ha res més que l'intercanvi d'un servei —que és el sexe— per uns diners, igual que passa amb un massatgista, un dentista..., que també ofereixen aquells serveis que estan disposats a donar per mitjà del seu cos.

Acceptant que es produeix aquest intercanvi tan simple, se'n deriven dues afirmacions clares i indubtables: la primera és que les prostitutes compleixen amb una **funció social**, i consegüentment, la segona és que **cobreixen un sector del mercat**, per la qual cosa es

sosté aquest negoci: sense demanda, seria impossible la oferta, i a l'inrevés. Així doncs, resulta evident que les prostitutes treballen per obtenir una remuneració econòmica, igual que ho fa la gran majoria de la població: tothom necessita diners i cadascú els guanya com vol, o com pot. A més a més, per reduir possibles riscos laborals, la majoria de gent treballa per a terceres persones, per la qual cosa resulta injust i incongruent que a l'Estat Espanyol no permeti que les meretrius es sentin més segures treballant per un altre, amb un contracte i uns acords, com qualsevol treballador.

A nivell personal, considero que **el masclisme en la prostitució no hi rau en el fet de prostituir-se, sinó en el fet d'estigmatitzar a qui es prostitueix**: és un dret de totes les dones i de totes les persones escollir l'ofici al qual ens volem dedicar lliurement, i és una obligació de tots acceptar-ho i respectar-ho. Pel que fa a la meua opinió, l'estigma és masclista per tres raons: la primera, perquè fa les dones vulnerables; la segona, perquè no accepta que la dona tingui una llibertat sexual tan plena com la de l'home; i la tercera, perquè la nostra estructura patriarcal no és capaç de tolerar que la dona pugui emancipar-se econòmicament, causa que, des del meu punt de vista, és la causa original que va iniciar aquest estigma.

També considero que **l'estigma s'ha estès a la nostra societat per la "desinformació"** que proporcionen els mitjans i inclús el propi Govern: tots ells manipulen la informació i destaquen la que els convé més. Malauradament, avui dia no podem creure res del que ens diuen, perquè tot es mou per interessos i diners, i més quan es parla d'un sector tan silenciats i estigmatitzats com és el de la prostitució, que no només els genera milers d'opinions, sinó que també els genera milions d'ingressos.

Per acabar, vull afirmar una vegada més que la prostitució és una feina tan digna, respectable i honorable com qualsevol altra, i que el que **es ven no són cossos; són serveis**.

8. BIBLIOGRAFIA, FILMOGRAFIA I WEBGRAFIA

Bibliografia:

HÄRING, Frikel: “*La sexualidad en el amor*”. Barcelona. Ediciones CEDRO. 1972.

NEIRA, Montse: “*Una mala mujer*”. Madrid. Plataforma. 2012.

PISANO, Isabel: “*Yo puta. Hablan las prostitutas*”. Madrid. Plaza & Janes. 2001.

SALAS, Antonio: “*El año que trafiqué con mujeres*”. Madrid. Temas de hoy. 2005.

VIP, Paula: “*El blog de Paula*”. Barcelona. EPUB. 2009.

VV.AA: “*La prostitución desde la experiencia y la mirada de caritas*”. Madrid. Cáritas Española. 2016.

Bibliografia a la xarxa:

ALEXANIAN, Amanda; SALES GUTIÉRREZ, Laura; CAMARASA I CASALS, Mar: “*Fronteras difusas, víctimas invisibles. Aproximación a la trata de seres humanos con fines de explotación laboral en el servicio doméstico en España*”. [Arxiu PDF. Facilitat pel Lloc de la Dona]. Barcelona: Fundació SURT, juny del 2015.

APRAMP: “*La prostitución. Claves básicas para reflexionar sobre un problema*”. [Arxiu PDF. Facilitat per APRAMP]. Madrid, 2005.

ASSOCIACIÓ DE DONES PERIODISTES: “*El tratamiento de la prostitución y la trata con fines de explotación sexual en los medios de comunicación. Recomendaciones*”. [Arxiu PDF. Extret de <http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/arxius-documentos/recomanacion-prostitucio-es-ok-acc.pdf>]. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, febrer de 2015.

BRIZ, Mamen: “*Número 33. Sobre el trabajo sexual*”. [Arxiu PDF. Facilitat pel Lloc de la Dona]. Madrid, 2015.

BUSTAMANTE MOURIÑO, Alicia: “*Herramientas pedagógicas para la prevención de la trata con fines de explotación sexual*”. [Arxiu PDF. ISBN: 978-84-943650-1-0]. Madrid, 2014.

CAREF: “*Diez preguntas sobre la trata de personas*” [Arxiu PDF. Facilitat pel Lloc de la Dona]. Buenos Aires, 2009.

CÁRITAS: “*La prostitución desde la experiencia y mirada de Cáritas* [Arxiu PDF. Facilitat per Cáritas Española]. Madrid; Cáritas Española, febrer de 2016.

CASTAÑO REYERO, María José: “*La trata de seres humanos: El negoci del comercio con personas*”. [Arxiu PDF. Facilitat pel Lloc de la Dona]. Madrid: Universitat Pontificada Comillas. Servei Jesuïta a Migrants, 2014.

CASTELLANOS TORRES, Esther; RANEA TRIVIÑO, Beatriz: “*Investigación sobre prostitución y trata de mujeres*”. [Arxiu PDF. Extret de <http://www.fundadeps.org/recursos/documentos/629/Investigacion%20sobre%20prostitucion%20y%20trata%20de%20mujeres%20APROSERS.pdf>]. Madrid: APROSERS, 2013.

CRIN: “*Formas de violencia: Turismo sexual*”. [Arxiu PDF. Extret de <http://www.crin.org/en/docs/Turismosexual.pdf>]. Madrid, 2010.

ECPAT: “*Combatiendo al turismo sexual con niños y adolescentes*”. [Arxiu PDF. Extret de http://www.ecpat.org/wp-content/uploads/legacy/cst_faq_spa.pdf]. Tailàndia, 2008.

EL DEFENSOR DEL PUEBLO: “*La trata de seres humanos en España: víctimas invisibles*”. [Arxiu PDF. Facilitat per la Guàrdia Civil]. Madrid, 2015.

EZETA, Fernanda: “*La trata de personas: aspectos básicos*”. [Arxiu PDF. Facilitat pel Lloc de la Dona]. Mèxic: Organització Internacional per a las Migracions, 2006.

GALBERT GARCIA, Elena: “*Prostituciones: Una aproximación reflexiva*”. [Arxiu PDF. Facilitat pel Lloc de la Dona]

HEIM, Daniela: “*Prostitución y escusión social. Informe de investigación*”. [Arxiu PDF. Extret de <http://www.fbofill.cat/sites/default/files/1557.pdf>]. Barcelona: Fundació SURT, març del 2007.

HERNÁNDEZ OLIVER, Blanca: “*La prostitución, a debate en España*”. [Arxiu PDF. Extret de <http://www.caritas.es/imagesrepository/CapitulosPublicaciones/907/05%20LA%20PROSTITUCI%C3%93N,%20A%20DEBATE%20EN%20EUROPA.pdf>]. Madrid: Cáritas Española, 2007.

HERRERA HERNÁNDEZ, Juan Manuel: “*Trabajo de investigación una multivisión sobre la prostitución*”. [Arxiu PDF. Extret de <https://juanherrera.files.wordpress.com/2010/09/investigacion-prostitucion.pdf>]. Santa Cruz de Tenerife: Universitat de La Laguna. Departament de Treball Social i Serveis Socials, 2004.

INSTITUCIÓN DE LA DEFENSORA DEL PUEBLO DE LA COMUNIDAD FORAL DE NAVARRA: “*Derechos humanos y prostitución en Navarra*”. [Arxiu PDF. Extret de <http://www.defensornavarra.com/index.php/es/content/download/2738/45599/file/prostitucion.pdf+&cd=2&hl=es&ct=clnk&gl=es>]. Navarra, febrer de 2005.

INSITUT CATALÀ DE LA DONA: “*Anàlisi de la prostitució femenina a Catalunya*”.

[Arxiu PDF. Facilitat pel Lloc de la Dona]. Barcelona, novembre de 2001.

MALENO, Helena: “*Los cuerpos de la trata*”, capítol 8 [Arxiu PDF. Facilitat pel Lloc de la Dona]. Nigeria, 2010.

MORALES PLAZA, Eva María: “*Prostitución y trata de mujeres con fines de explotación sexual*”. [Arxiu PDF. Extret de <http://www.inmujer.gob.es/publicacioneselectronicas/documentacion/Documentos/DE1218.pdf>]. Salamanca: Universitat de Salamanca, 2011.

PAYÁ SÁNCHEZ, Montserrat; AYUSTE GONZÁLEZ, Ana; RUBIO SERRANO, Laura; GIJÓN CASARES, Mónica: “*Intervención con mujeres en contextos de prostitución: lectura pedagógica desde diferentes voces*”. [Arxiu PDF. Extret de <http://revistas.usal.es/index.php/11303743/article/download/teoredu2015272137159/14248>]. Barcelona: Universidad de Barcelona. Facultat de Pedagogia. Departament de Teoria i Historia de la Educació, juny de 2015.

RICARDO, Christine; BARKER, Gary: “*Hombres, Masculinidades, Explotación Sexual y Violencia Sexual*” [Arxiu PDF. Extret de http://www.lazoblanco.org/wp-content/uploads/2013/08manual/bibliog/material_masculinidades_0043.pdf]. Madrid: Promundo i MenEngage, novembre de 2008.

RUANO SÁNCHEZ, José: “*La prostitución: causas, cosecuencias e intervención*” [Arxiu PDF. Extret de www.goo.gl/WpHvfP]. Salamanca: Universitat de Salamanca. Facultat de Ciències Socials, 2013.

TINENÇA D'ALCALDÍA DE DRETS SOCIALS; CONSELLERIA DE CICLE DE VIDA, FEMINISMES I LGTBI; DEPARTAMENT DE FEMINISMES I LGTBI:

“Informe del estado de ejecución e impacto de las actuaciones de la Agencia ABITS para el abordaje integral de la prostitución y el tráfico de seres humanos con finalidad de explotación sexual”. [Arxiu PDF. Extret de <http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/arxiu-documents/informe-abits-2014-castella.pdf>].

Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2014.

UGT: “La prostitución, una cuestión de género”. [Arxiu PDF. Extret de <http://portal.ugt.org/informes/prostitucion.pdf>]. Madrid: Secretaria per a la Igualtat UGT. Departament Confederal de la Dona UGT, desembre de 2005.

VENTURA, Borja: “Estudio de la prostitución en España: La prostitución en el mercado económico” [Arxiu PDF. Extret de <http://www.borjaventura.com/documentos/archivos/Congreso.pdf>]. Madrid: Comissió Mixta dels Drets de la Dona i de la Igualtat d'Oportunitats del Congrés dels Diputats, juliol de 2006.

VIGIL, Carmen; VICENTE, Mª Luisa: “Prostitución, liberalismo sexual i patriarcado”. [Arxiu PDF. Extret de <http://pmayobre.webs.uvigo.es/textos/varios/liberalismo.pdf>]. Madrid, maig de 2006.

VIGIL, Camen: “Prostitución y heterosexismo”. [Arxiu PDF. Extret de http://cdd.emakumeak.org/ficheros/0000/0396/_heterosexismo.pdf]. Madrid, novembre del 2000.

VV.AA: “Informe sobre la prostitución a la ciutat de Barcelona”. [Arxiu PDF. Extret de http://estatic.bcn.cat/Dones/Continguts/Documents/DEF%20SURT_Informe%20prostituci%C3%B3.pdf]. Barcelona: Fundació SURT, desembre del 2014.

WOMEN'S LOBBY: “18 mitos sobre la prostitución”. [Arxiu PDF. Facilitat Facilitat pel Lloc de la Dona]. Madrid, 2014.

WOMEN'S WORLDIDE: "*La trata de mujeres y niñas nigerianas: esclavitud entre fronteras y prejuicios*". [Arxiu PDF. Facilitat pel Lloc de la Dona]. Madrid, abril del 2010.

Filmografia:

BETRIU I CABECERAN, Francesc: "*Mónica del Raval*" [Documental facilitat per Hetaira]. Barcelona, 2009.

CARMONA, Harmonia: "*Muerte de una puta*". [Documental en línia. Extret de <https://www.youtube.com/watch?v=uGTlc2gRYb8>]. Espanya, 2006.

CUATRO: "*Esclavas*". [Programa de televisió emès a la Cuatro. Disponible a www.cuatro.com/esclavas]. Espanya, 2016.

LEÓN ARANOVA, Fernando: "*Princesas*". [Pel·lícula en línia. Extret de <http://peliculamas.com/drama/5183/ver/princesas-dvdrip/>]. Espanya, 2005.

LÓPEZ, Keka: "*La hipocresía del deseo*". [Vídeo en línia. Extret de <https://vimeo.com/9319935>]. Barcelona, 2010.

Webgrafia:

20 MINUTOS: "*Las sanciones al cliente, un parche a la lacra de la prostitución en España*". [En línia. Extret de <http://www.20minutos.es/noticia/2750101/0/sancion-multa-cliente-parche-prostitucion/> Consulta el 15/11/2016].

CATWLAC: "*Campaña Internacional ¡Di NO al turismo sexual! Comprar sexo NO es un deporte Brasil 2014-2016*". [En línia. Extret de <https://elestantedelaciti.wordpress.com/2015/10/25/palabras-enganosas-y-verdad-desnuda-el-estatus-juridico-de-la-prostituta/> Consulta el 28/12/2016].

CIMONOTICIAS: “*NO al turismo sexual en las Olimpiadas de Brasil 2016*”. [En línia. Extret de <http://www.cimacnoticias.com.mx/node/73225> Consulta el 28/12/2016].

CRONICAS DE UN MUNDO FELIZ: “*Diez razones a favor de la legalización de la prostitución*”. [En línia. Extret de <http://www.cronicasdeunmundofeliz.com/2010/07/10-razones-favor-de-la-legalizacion-de.html> Consulta el 06/09/2016].

DAVANZO; BLÁZQUEZ: “*Prostitución. Teología Moral*”. [En línia. Extret de http://www.mercaba.org/DicTM/TM_prostitucion.htm Consulta 04/07/2016].

DIARIO 19: “*¡Di NO al turismo sexual! Comprar sexo NO es un deporte Brasil 2014-2016*”. [En línia. Extret de <http://diario19.com/archivos/12883> Consulta el 28/12/2016].

EL ECONOMISTA: “*Prostitución y drogas aportan más al PIB de España que la inversión en investigación y desarrollo*”. [En línia. Extret de <http://www.economista.es/espana/noticias/6168048/10/14/La-prostitucion-y-las-drogas-aportan-mas-al-PIB-de-Espana-que-la-inversion-en-investigacion-y-desarrollo.html> Consulta el 30/12/2016].

EL ESTANTE DE LA CITI: “*Palabras engañosas y verdad desnuda: el estatus jurídico de la prostituta*”. [En línia. Extret de <https://elestantedelaciti.wordpress.com/2015/10/25/palabras-enganosas-y-verdad-desnuda-el-estatus-juridico-de-la-prostituta/> Consulta el 06/09/2016].

EL OBSERVADOR: “*Opinión de la Iglesia sobre la Prostitución*”. [En línia. Extret de <http://revista-elobservador.blogspot.com.es/2010/10/opinion-de-la-iglesia-sobre-la.html> Consulta 23/11/2016].

EL PAÍS: “*Las prostitutas de los Juegos Olímpicos*”. [En línia. Extret de <https://elestatedelaciti.wordpress.com/2015/10/25/palabras-enganosas-y-verdad-desnuda-el-estatus-juridico-de-la-prostituta/> Consulta el 28/12/2016].

EL PAÍS, ECONOMÍA: “*El PIB subirá hasta un 4,5% al sumar prostitución, drogas y otros cambios*”. [En línia. Extret de http://economia.elpais.com/economia/2014/06/12/actualidad/1402564871_895351.html Consulta el 30/12/2016].

EL PORTAL DEL HOMBRE: “*Turismo sexual: ¿De qué se trata?*”. [En línia. Extret de <http://www.elportaldelhombre.com/sexualidad/item/661-que-es-el-turismo-sexual> Consulta el 23/08/2016].

EUROPAPRESS, MF: “*España, quinto país de la eurozona donde más aumenta el PIB por la contabilización de prostitución y drogas*”. [En línia. Extret de <http://www.europapress.es/economia/macroeconomia-00338/noticia-economia-espana-quinto-pais-eurozona-donde-mas-aumenta-pib-contabilizacion-prostitucion-drogas-20141017162855.html> Consulta el 30/12/2016].

ETIMOLOGÍAS. “*Etimología Prostituta*”. [En línia. Extret de <http://etimologias.dechile.net/?prostituta> Consulta el 06/07/2016].

ETIMOLOGÍAS. “*Etimología Prostitución*”. [En línia. Extret de <http://etimologias.dechile.net/?prostitucion> Consulta el 06/07/2016].

ETIMOLOGÍAS. “*Etimología Puta*”. [En línia. Extret de <http://etimologias.dechile.net/?puta> Consulta el 06/07/2016].

FORUMLIBERTAS: “*El cristianismo y la prostitución*”. [En línia. Extret de <http://www.forumlibertas.com/el-cristianismo-y-la-prostitucion/> Consulta 23/11/2016].

GARAIZABAL, Cristina: “*El estigma de la prostitución*”. [En línea. Extret de <http://www.trasversales.net/t10cg.htm> Consulta el 17/08/2016].

HETAIRA: “*Prostitución: contabiliza en el PIB pero no se considera trabajo*”. [En línea. Extret de <http://www.colectivohetaira.org/web/en-medios-de-comunicacion/15-articulos-de-prensa-propios/418-prostitucion-contabiliza-en-el-pib-pero-no-se-considera-trabajo-eldiarioes-24102014.html> Consulta el 30/12/2016].

HUMARIUM: “*Prostitución infantil: el mal que aqueja a todos los continentes*”. [En línea. Extret de <http://www.humanium.org/es/prostitucion-infantil/> Consulta el 13/08/2016].

INFOLIBRE: “*UGT pide la supresión de los anuncios de prostitución en prensa*”. [En línea. Extret de http://www.infolibre.es/noticias/politica/2015/09/26/ugt_pide_supresion_anuncios_prostitucion_prensa_38165_1012.html Consulta el 17/11/2016].

LA PROFESIÓN MÁS ANTIGUA. [En línea. Extret de <http://laprofesionmasantigua.blogspot.com.es/2012/02/prostitucion-historia-etimologia-y.html> Consulta el 13/07/2016].

MUJERES LIBRES DE BARCELONA: “*La prostitución no es el oficio más antiguo del mundo, es la forma de esclavitud más antigua del mundo*”. [En línea. Extret de <http://www.grupotortuga.com/La-prostitucion-no-es-el-oficio> Consulta el 01/08/2016].

MULLER SÓLON, Enrique: “*El estigma de la prostitución*” [En línea. Extret de <http://www.monografias.com/trabajos-pdf/estigma-prostitucion/estigma-prostitucion2.shtml#iiiiaquienac> Consulta el 17/08/2016].

OMONTE RIVERO, Abraham: “*Regulación de la prostitución en relación a los Derechos Humanos*”. [En línea. Extret de <http://www.monografias.com/trabajos12/tscddhh/tscddhh.shtml> Consulta el 23/08/2016].

ONU: “*Convenio para la represión de la trata de personas y de la explotación de la prostitución ajena*”. [En línea. Extret de <http://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/TrafficInPersons.aspx> Consulta el 19/07/2016].

QUENTA SALAS, Joselín: “*La prostitución*”. [En línea. Extret de <http://m.monografias.com/trabajos98/la-prostitucion/la-prostitucion.shtml> Consulta 15/07/2016].

RT: “*El País gana 112.000 euros al mes con anuncios de prostitución*”. [En línea. Extret de <https://actualidad.rt.com/actualidad/163654-espana-anuncios-prostitucion-prensa> Consulta el 17/11/2016].

SANYONET: “*La Historia de las Palabras: puta, prostituta, ramera*”. [En línea. Extret de <https://sanyonet.wordpress.com/2011/02/17/la-historia-de-las-palabras-puta/> Consulta el 06/09/2016].

VENUS PROSCITA: “*La prostitución no es el oficio más antiguo del mundo*” [En línea. Extret de <http://venusproscrita.blogspot.com.es/2013/11/la-prostitucion-no-es-el-oficio-mas.html> Consulta el 01/08/2016].

VV.AA: “*La prostitución*”. [En línea. Extret de <http://gruposalesianod109.blogspot.com.es/2012/08/informe-de-investigacion.html> Consulta 15/07/2016].

ZOOMNEWS: “*Legalización de la prostitución: ventajas e inconvenientes*”. [En línea. Extret de <http://www.zoomnews.es/214017/actualidad/sociedad/ventajas-e-inconvenientes-legalizacion-prostitucion> Consulta el 06/09/2016].

9. ANNEXOS

9.1. Annex A: Glossari

1. **Bayaderas.** Sacerdotesses que es consagraven des de la infantesa a la Deessa Laksmi, vivien al Temple, on tocaven música, cantaven, ballaven i aprenien les arts de la seducció. Una de les seves funcions era la intervenció en les cerimònies de fertilitat tocant música i ballant de manera provocativa per propiciar la intervenció de la Deessa, així com prostituir-se pels fidels que venien a adorar-la.
2. **Dicterions.** Establiments creats per Soló al segle VI, mantinguts per l'Estat i a càrrec d'un regent. Aquests espais estaven poblats per esclaves que exercien la prostitució. Als que sol·licitaven els seus serveis els cobraven un òbol, una moneda d'argent utilitzada a Grècia.
3. **Hetairisme.** Sistema de prostitució de l'antiga Grècia, que comprenia tant esclaves com a dones lliures. Aquestes últimes, d'acurada educació en general, van aconseguir renom per la seva intel·ligència i cultura.
4. **Hieródulas.** Dones lliures de l'antiga Grècia que s'oferien lliurement com serves del temple de Venus, on practicaven el sexe com a mitjà de transcendència espiritual. Tenien el dret d'escollir els seus clients, les sumes i propietats que rebrien a canvi.
5. **Ballarines d'arpa i cítara.** Dones que exercien la prostitució de forma ambulat i clandestina, al marge de l'activitat que s'exercia als bordells. Reben aquest nom perquè aquests instruments –l'arpa i la cítara– les identificaven i caracteritzaven.
6. **Mumisa.** Nom que rebien les prostitutes al món àrab. El seu nom prové del grec i apareixien idealitzades en les poesies aràbigues.
7. **Mal de Nàpols.** Denominació assumida al segle XVI per referir-se a la sífilis, una malaltia infecciosa transmesa per contacte sexual que produeix lesions cutànies i viscerals provocada per un bacteri anomenat espiroqueta *Treponema pallidum*.

8. **Call-girls**, també anomenades *escorts* o noies de companyia. Eren acompanyants remunerades per a assistir a esdeveniments socials i que es caracteritzaven per pertànyer a una classe benestant i tenir molta cultura. La contractació podia incloure o no sexe. En la majoria dels casos, el client d'aquest servei busca sobretot el sentiment de superioritat que proporciona estar acompanyat per una dona amb un alt nivell d'estudis i una excel·lent presència. Les *call-girls* arribaven a guanyar uns vint mil dòlars anuals (17.710 euros aproximadament).
9. **Tracta i tràfic de persones.** La tracta de persones no requereix l'encreuament d'una frontera internacional, en canvi el tràfic de persones consisteix en la facilitació de l'accés d'una persona a un país que no és el seu, que succeeix de manera irregular o clandestina i amb l'assistència d'una tercera persona que rep diners a canvi.
10. **Estigma.** Senyal d'infàmia, de baixesa moral, de capteniment deshonorós.
11. **Vudú.** Religió animista que creu en l'existència d'un món sobrenatural. Les màfies que trafiquen amb dones nigerianes utilitzen aquesta pràctica com un mecanisme de repressió per assegurar-se de la submissió de les víctimes. Originalment el vudú es referia a la prestació d'un jurament davant un altar, amb l'objectiu d'obtenir salut, augmentar la bellesa o trobar un marit. El vudú s'endinsa en les creences ancestrals de les societats nigerianes i és acceptat de manera natural. El vudú, originari d'Àfrica occidental i molt estès en l'actualitat a Haití, Nigèria, Benín, Togo i Ghana, és un sistema social de normes i valors anterior a la instauració del sistema de dret de la colonització anglosaxona.

Aquest terme s'associa amb el **yuyú**. Originalment el yuyú es referia a la prestació d'un jurament davant un altar, amb l'objectiu d'obtenir salut, augmentar la bellesa o trobar un marit. Actualment, es materialitza en una institució, de manera similar a

qualsevol religió establerta, que té com a espai de representació dels temples. En aquests llocs, no només se celebren les cerimònies, sinó que també són espais on s'imparteix justícia relacionada amb el dret del costum. Per a les màfies, el yuyú funciona com un mecanisme de control sobre les dones que ajuda a garantir la seva fidelitat i permet a la xarxa exercir control sobre elles. Per a les dones, el ritual yuyú és considerat en moltes ocasions com un pas necessari per “alliberar” l'energia espiritual que els impedeix emigrar al seu destí elegit.

12. Transsexuals. Persones a les quals els òrgans sexuals no concorden amb la seva identitat psicològica sexual. A més d'afrontar els mateixos problemes als quals s'enfronten les prostitutes i prostituts, els transsexuals que es prostitueixen s'enfronten a problemes específics associats amb la seva identitat sexual.

13. Patriarcat. Sistema segons el qual els homes ostenten el poder sobre les dones i la seva propietat, a més de suposar la submissió de les dones a la maternitat, la repressió de la sexualitat femenina i l'apropiació de la seva força de treball. És l'estructura que situa a la dona i als fills en una situació de dependència cap al marit/pare, que és qui controla els mitjans de vida de les persones dependents. S'utilitza com a excusa per perpetuar un suposat origen en les diferències biològiques entre els dos sexes, que en realitat és purament cultural. El sistema patriarcal també degenera i oprimeix als membres del sexe masculí, que no volen obeir els rols socials que aquest imposa o que es neguen a veure la dona com un ésser inferior.

9.2. Annex B: Imatges

Imatge 1. Representació de la deessa Istar, actualment al Museu Britànic ..... Pàgina 15

Imatge 2. Miniatura d'un bany públic medieval ..... Pàgina 18

Imatge 3. Verónica Franco, la cortesana veneciana que va demostrar que l'educació alliberaria les dones	Pàgina 19
Imatge 4. Reivindicació feminista del 8 de març del 1984 a la Congressional Plaza, Buenos Aires	Pàgina 21
Imatge 5. Grisélidis Réal, la prostituta francesa que va defensar els drets de les treballadores sexuals	Pàgina 22
Imatge 6. Les senyorettes d'Avinyó, de Picasso	Pàgina 26
Imatge 7. Codi de barres que representa una silueta femenina	Pàgina 29
Imatge 8. Ofertes de treball fraudulentos presentades com tasques domèstiques	Pàgina 30
Imatge 9. Tatuatge d'un codi de barres que una màfia romana tatuava a les seves víctimes per identificar-les i controlar el deute	Pàgina 33
Imatge 10. Mostra del text d'un contracte de vudú d'una nigeriana	Pàgina 35
Imatge 11. Escena de la pel·lícula <i>Pretty Woman</i> , protagonitzada per una jove que exerceix la prostitució al carrer	Pàgina 37
Imatge 12. Façana del club de cites <i>Paradise</i> , situat a la Junquera	Pàgina 38
Imatges 13 i 14. Interior del club de cites <i>Stardust Night</i> , a Santander	Pàgina 39
Imatge 15. Habitació d'exposició al primer museu de la prostitució, el <i>Red Light Secrets</i> , a Amsterdam	Pàgina 40
Imatge 16. Noia que guarda bitllets a la llenceria que duu posada	Pàgina 42
Imatge 17. Prostituta transsexual esperant l'arribada de clients	Pàgina 44
Imatge 18. Imatge de conscienciació en contra de la prostitució infantil	Pàgina 46
Imatge 19. Mónica del Raval, la prostituta que exerceix la prostitució a Barcelona des de fa vint anys	Pàgina 48
Imatge 20. L'etiqueta de "puta" com un insult estigmatitza i criminalitza les	

dones	Pàgina 50
Imatge 21. Silueta d'una dona amb un codi de barres als genitals	Pàgina 52
Imatge 22. Prostituta entrant amb un client en una pensió del Raval Barceloní als anys 60	Pàgina 56
Imatge 23. Publicitat sobre prostitució en diaris convencionals i a Internet.....	Pàgina 59
Imatge 24. Mapa actual de les legislacions sobre la prostitució arreu del món.	Pàgina 62
Imatge 25. Cartell de l'associació Hetaira, a favor de legalitzar el treball sexual	Pàgina 64
Imatge 26. Campanya a favor de l'abolició de la prostitució	Pàgina 66
Imatge 27. Cartell prohibicionista que situa unes prostitutes darrere d'un codi de barres, mostrant la seva tasca delictiva	Pàgina 69
Imatge 28. Manifestació de prostitutes a Madrid l'any 2015, en defensa dels seus drets laborals	Pàgina 74
Imatge 29. Il·lustració i crítica d'alguns col·lectius que es lucren de l'activitat sexual d'altres	Pàgina 76
Imatge 30. Campanya contra el turisme sexual durant els Jocs Olímpics de Brasil l'any 2016	Pàgina 80
Imatge 31. Anuncis publicitaris de prostitució a La Vanguardia	Pàgina 81
Gràfic 1. Efectes del PIB després del canvi del seu càlcul	Pàgina 85
Gràfic 2. Què suggereix la prostitució, segons els enquestats	Pàgina 86
Gràfic 3. La prostitució és o no un treball, segons els enquestats	Pàgina 87
Gràfic 4. La prostitució és o no un treball, segons l'edat dels enquestats	Pàgina 88
Gràfic 5. La prostitució és o no un treball, segons la localització dels enquestats	Pàgina 89
Gràfic 6. Legalitat de la prostitució a Catalunya, segons els enquestats	Pàgina 90

Gràfic 7. La prostitució hauria de ser legal o no, segons els enquestats	Pàgina 91
Gràfic 8. Qui es lucra de la prostitució, segons els enquestats	Pàgina 92
Gràfic 9. Qui és una prostituta, segons els enquestats	Pàgina 93
Gràfic 10. L'ús de l'insult "puta", segons els enquestats	Pàgina 94
Gràfic 11. <i>El motiu pel qual s'utilitza l'insult "puta", segons els enquestats..</i>	Pàgina 94
Gràfic 12. Relació entre l'ofici de la prostitució i l'insult "puta", segons els enquestats	Pàgina 95
Gràfic 13. La doble moral envers la prostitució, segons els enquestats	Pàgina 96
Imatge 32. Logotip de Càritas	Pàgina 97
Imatge 33. Logotip de la Creu Roja	Pàgina 99
Imatge 34. Logotip APROSEX	Pàgina 101
Imatge 35. Linda Porn i Paula VIP	Pàgina 102

9.3. Annex A: Enquesta

L'amor mercenari: la prostitució

L'enquesta realitzada mitjançant l'eina Google Enquestes i a través del mètode tradicional que implica sortir al carrer per tal d'arribar a un públic més gran va ser contestada per un total de 440 individus de diferents edats i zones residencials diverses.

El model de l'enquesta és el següent:

Bones, sóc una alumna de 2n de batxillerat. Estic realitzant el meu Treball de Recerca sobre la prostitució, analitzant-la des de diversos àmbits (teòric, social, legal i econòmic) per tal de conèixer-la de maner objectiva i fent front a les múltiples fal·làcies que se'n deriven.

Agraïria molt que et prenguessis uns minuts per contestar aquesta enquesta anònima

amb total sinceritat.

Moltes gràcies!

- **Sexe:**

Masculí

Femení

Transgènere

- **Edat:**

0-11 anys

12-23 anys

24-25 anys

36-47 anys

48-49 anys

48-59 anys

60 anys o més

- **Localització de la residència habitual:**

Poble

Ciutat

- **Què et suggereix la paraula prostitució? (Pots escollir més d'una opció)**

Confidencialitat

Afectivitat i tendresa

Altruisme i complaença

Indiferència

Marginació

Delinqüència i drogues

Tràfic de persones

Altres:

- **Què és per a tu la prostitució? (Pots escollir més d'una opció)**

Un acte il·legal que hauria de ser abolit

Un pecat

Un treball fàcil

Una manera de guanyar-se la vida oferint sexe a canvi de diners

Una feina del sector serveis

Altres:

- **Creus que la prostitució és un treball com un altre?**

Sí

No

- **La prostitució és legal a Catalunya?**

Sí

No

És alegal

- **Creus que hauria de ser-ho? Per què?**

Resposta lliure

- **Qui creus que se'n lucra d'aquesta activitat? (Pots escollir més d'una opció)**

Les màfies que trafiquen amb persones amb la finalitat d'explotar-les sexualment

Els governs

Les mateixes prostitutes

Traficants de drogues i comerciants d'alcohol i preservatius

Comerciants de preservatius i de productes sexuals

Altres:

- **Què és per a tu una prostituta?**

Resposta lliure

- **Creus que la gran majoria de prostitutes de Catalunya realitzen aquesta activitat lliurement?**

Sí, crec que la gran majoria són lliures

No, crec que la gran majoria són víctimes de les màfies

- **Saps què és l'estigma? Creus que les prostitutes en pateixen?**

Sí, sí

Sí, no

No sé què és l'estigma

- **Penses que la societat discrimina les dones que es dediquen a la prostitució?**

Sí

No

- **Has utilitzat alguna vegada l'insult "puta"?**

Sí

No

- **En cas afirmatiu, per què has utilitzat aquest insult?**

Resposta lliure

- **Creus que aquest insult té alguna relació amb l'ofici de la prostitució? Per què?**

Resposta lliure

- **Et sembla bé que existeixi la prostitució? Acceptaries que algun membre de la teva família s'hi dediqués?**

Sí, sí

Sí, no

No, sí

No, no

9.4. Annex D: Entrevistes

9.4.1. Entrevista a Càritas

Buenas tardes Hilde, antes que todo agradecerte tu ayuda y la entrevista concedida.

Hola Judit, gracias a ti por interesarte sobre el tema y acudir a nosotros. Estamos muy contentos de poderte ayudar. ¿Te parece si empezamos con las preguntas?

Perfecto. ¿Cuándo empezó vuestra labor sobre la prostitución y por qué motivo?

Càritas Española tiene un recorrido en el trabajo con las mujeres que ejercen la prostitución desde los años 80.

El objetivo principal siempre ha sido mejorar las condiciones de vida de las mujeres que ejercen la prostitución, acompañándolas en sus procesos personales para que tengan la opción a una vida libre y autónoma, respetando su voluntad, el ritmo de sus procesos y facilitando el acceso a sus derechos, a menudo vulnerados.

¿Cuál es vuestra actuación sobre la prostitución?

La intervención en este contexto y los proyectos han ido evolucionando según los cambios. Hay una parte importante del trabajo con las mujeres, basado en el Modelo de Acción Social de Càritas que representa la opción preferencial de Càritas que muestra la importancia que poseen las acciones significativas para la institución:

- Salir al encuentro de estas mujeres a través del trabajo de calle y de las visitas a los lugares de ejercicio de la prostitución. Estar presentes y conectados al territorio de pobreza y exclusión, de marginación.

- Acompañar los procesos de cada persona en sus idas y vueltas, en sus propias decisiones, en el simple estar junto a ellas.
- Denunciar las situaciones de exclusión, discriminación e injusticia que viven.
- Observar y analizar la realidad de la prostitución, su vinculación con la pobreza y la exclusión, sus causas y consecuencias, sus cambios continuos.

Por lo que se refiere al proyecto *La prostitución desde la experiencia de Cáritas*, ¿cuál es el objetivo principal de éste?, ¿creéis que se está cumpliendo?

La prostitución desde la experiencia de Cáritas es un proyecto que se inició después de que el grupo de trabajo confederal sobre prostitución y trata de personas con fines de explotación sexual viera la necesidad de contar con un documento que reflejara la visión común con respecto a esta realidad.

Su objetivo es ayudar a tener una mayor y más profunda comprensión del fenómeno de la prostitución, que es oculto y complejo, y a orientar de forma adecuada los discursos de Cáritas en torno a lo que ocurre en este contexto de exclusión.

Desde Cáritas creemos que este documento contribuye a aportar un poco de luz a un ámbito de mucha oscuridad, por una parte, haciendo más visible esta realidad y, por otra, dando más claridad a las reflexiones en torno a ella, además de alentar en el trabajo a quienes acompañan a estas personas.

Teniendo en cuenta que Cáritas es una organización oficial de la Iglesia Católica, ¿cuál es vuestra visión sobre la prostitución?

Para nosotros, la prostitución no es un modo de vivir dignamente. Entonces, nosotros soñamos en un mundo sin prostitución, donde no haya mujeres ejerzan la prostitución

por necesidades económicas, por pasados marcados de violencia sexual, etc., y donde no haya gente que quiera comprar servicios sexuales, es decir, que no haya clientes.

Desde el punto de vista de Cáritas, ¿la prostitución es un trabajo?, ¿por qué?

En nuestros proyectos nosotros nunca decimos qué deben de hacer las mujeres, sino que las acompañamos e informamos sobre sus derechos, ya que muchas veces se encuentran en vulneración de derechos y no lo saben. Para nosotros no es una vida digna, no es un trabajo, pero no somos quienes tienen que decidir por ellas qué deben hacer.

Desde nuestro punto de vista, la prostitución más que un posible trabajo de una mujer, es una situación en su vida, un aspecto que en cualquier momento puede cambiar; hablamos de personas en situación de prostitución motivada por la pobreza, la trata de personas y la exclusión social.

Desde Cáritas, ¿cuál consideráis que debería ser la postura jurídica de la prostitución?, ¿por qué?

El mundo de la prostitución es muy complejo, oculto y ocultado, de modo que este es un debate que creemos que se encuentra estancado.

Desde nuestro punto de vista, el objetivo de las leyes vigentes hoy en día no es proteger los derechos humanos de las mujeres. Por ejemplo, en Suiza, prohibiendo la prostitución se esconde a las mujeres, que para practicar la prostitución acuden a la periferia, donde son más vulnerables. En el caso de Holanda, legalizando la prostitución se abre un camino más fácil para todas aquellas personas que se lucran de la actividad sexual de las mujeres. Entonces nosotros no entramos en ese debate.

Actualmente, la prostitución está en un entorno patriarcal de desigualdad de género, sexualidad, capitalismo e individualismo, por la cual cosa trabajamos en estos otros factores que desde nuestro punto de vista, son más importantes.

En algunas ocasiones hemos debatido este tema con las mujeres y hay opiniones de todo tipo. Algunas querrían que se legalizara para tener Seguridad Social y estar más protegidas, pero otras no le ven ninguna ventaja: nunca pondrían en su currículum que han ejercido la prostitución, porque entonces nadie las contrataría. Yo las entiendo, yo tampoco lo haría.

Las mujeres y las chicas a las cuales ayudáis, ¿suelen acudir a vuestra organización por iniciativa propia, gracias a una tercera persona que las convence, o bien sois vosotros quienes intentáis persuadirlas?

El primer contacto entre la mujer y el proyecto puede ocurrir bien durante el trabajo de acercamiento al medio, es decir, durante las visitas a calle, pisos y clubs; o bien en el propio centro de acogida, adonde la mujer llega derivada de otras entidades, instituciones o compañeras.

¿Cuál suele ser el perfil de mujer que acude a vuestra ayuda y en qué situación familiar y económica se encuentra?

Cuando empezó nuestra labor durante los años 80, la prostitución era ejercida principalmente por mujeres españolas con fuertes problemáticas sociales y familiares.

Contrariamente, en la actualidad, el perfil suele ser el de una mujer joven, de origen extranjero, con un bajo nivel educativo y, en muchos casos, con cargas familiares no compartidas. En general son mujeres que dejan atrás en sus países de origen situaciones de pobreza, exclusión, discriminación y violencia.

Los perfiles han variado mucho y siguen modificándose; cambian las nacionalidades más frecuentes, sus procesos migratorios y el ejercicio concreto de la prostitución.

¿Cuáles son las causas más comunes que llevan a las mujeres y las consecuencias de hacerlo?

Las causas que llevan a las mujeres al ejercicio de la prostitución son las situaciones de pobreza estructural, situaciones familiares insostenibles, vivencias personales (acoso sexual, violaciones, violencia física-psicológica...) que conducen a la vulnerabilidad, un sistema social desigual y educación patriarcal.

Las consecuencias suelen ser el aislamiento, la pérdida de ritmo social, el miedo o estrés y la consecuente incapacidad de realizar proyectos saludables, la desconfianza, la falta de autodeterminación, las adicciones o dependencias y el deterioro de la autoestima.

¿Cuál es el proceso que suele seguirse para ayudar a una persona que ejerce la prostitución?

El proceso que seguimos tiene cinco partes:

En primer lugar, se establece un primer contacto, haciendo trabajo de calle y visitas a los clubes y pisos, con el objetivo de facilitarles la información a las mujeres, generar un vínculo de confianza y romper su aislamiento.

Acto seguido, tiene lugar la acogida, cuando la mujer empieza a mostrar sus deseos y demandas, se abre a la información y piensa en posibles cambios en su vida. Siempre les acompañamos desde la escucha de sus necesidades i demandas.

En tercer lugar, realizamos el acompañamiento, recuperación y cambio, ya que en ese momento ya se ha establecido una relación de confianza; ese vínculo posibilita que la

mujer avance y pueda comenzar un proceso de integración de las experiencias vividas. También se facilita el conocimiento y reflexión de sus derechos y deberes, se favorece su equilibrio en el área socio-familiar, salud, etcétera.

A continuación, se manifiestan la consolidación, la aceptación e integración. Para ello, realizamos un seguimiento y una revisión conjunta periódica del proyecto establecido por la mujer. El vínculo se fortalece y crea posibilidades; el programa es el punto de apoyo y de referencia.

En último lugar, se pueden dar casos de recaídas, que forman parte del proceso de cambio. Para evitarlas, es necesario identificar, cuestionar y acompañar la fuente de vulnerabilidad que ha motivado la recaída.

En vuestro proyecto se hace referencia al “círculo prostitucional”, ¿podríais hablarme de él?

Una vez vistos los motivos, causas, circunstancias y situaciones que determinan la decisión de entrar en la prostitución, se observa cómo se crea un círculo del cual resulta difícil salir. En el transcurso del tiempo en que una mujer está en la prostitución se suele hacer presente la oportunidad de ser consciente de que su actividad le está afectando negativamente, de manera exagerada y descontrolada y la posibilidad de plantearse la continuidad o el abandono de dicha actividad.

Para dar el salto que desconecte el círculo se requiere conciencia y tomar protagonismo otra vez en la propia vida. Es decir, respetarse, valorarse, tener y perseguir proyectos vitales “saludables”, aceptar las condiciones que impone la vida y la realidad. Estar en la prostitución es siempre vivir en un estado irreal, de mentira y de desdoblamiento de la persona.

Para comprender el concepto de círculo es muy interesante hacer una reflexión personal: preguntarnos por qué nosotros, nosotras mismas, en numerosas ocasiones, tardamos mucho tiempo en tomar una decisión que sabemos interiormente que debemos tomar, y tardamos más en ponerla en práctica.

Aparecerá, salvando las distancias, lo mismo:

¿Qué me mantiene en la situación actual? ¿Qué beneficios obtengo de continuar?

¿Qué temo perder o qué tengo que afrontar (que no quiero) si tomo la decisión de cambiar?

¿Qué nuevos recursos tengo que generar y no confío en hacerlo?

Recopilando todas las vivencias de las mujeres que vosotros habéis atendido y ayudado, ¿hasta qué punto creéis que esta práctica sexual estigmatiza a las mujeres que se dedican a ello?

La mujer que ejerce la prostitución se convierte en una ciudadana de segunda, situada en una posición de desigualdad social respecto al resto de la población a la hora de acceder al mercado laboral, a la sanidad, la educación o la cultura. No existe un reconocimiento de su ser social. La prostitución la estigmatiza, la aísla, la margina y la limita en el acceso tanto a derechos como a recursos.

Las actuaciones represivas y hostiles de los municipios hacia la prostitución, ¿qué efecto tienen sobre la situación de seguridad de las mujeres que se dedican a realizar esta práctica?

Las actuaciones represivas y hostiles de los municipios no tienen en cuenta los derechos humanos y la seguridad de las mujeres en situación de prostitución: no las protegen.

Este hecho refleja la hipocresía de nuestra sociedad: sabemos lo que hay pero no lo queremos ver.

Cuando toman esas medidas piensan en la vista de los ciudadanos y en su bienestar, y no en los derechos humanos de las mujeres que están echando de la ciudad hacia la periferia y los polígonos, donde son más vulnerables a la violencia de sus clientes.

¿La crisis que nuestro país ha sufrido durante los últimos años ha tenido alguna incidencia significativa sobre el mundo de la prostitución?

En los años de la crisis económica se ha apreciado un cierto aumento de las mujeres españolas que ejercen la prostitución, aunque la desproporción sigue siendo muy grande, considerando que la población extranjera representa un 12 % de la población residente en España en estos momentos. Este dato vincula las situaciones de vulnerabilidad de las mujeres migrantes con un contexto de exclusión como el de la prostitución. Es significativo si se tiene en cuenta además que hace veinte años la realidad era muy distinta.

Ese aumento de prostitución española se debe a que algunas mujeres solo encuentran como posibilidad de subsistencia para ellas y para sus hijos el mantenerse en el ejercicio de la prostitución.

Lo que señala la experiencia de Cáritas es que el regreso al mundo de la prostitución acontece cuando se atraviesan momentos de dificultad económica en el núcleo familiar; aunque ésta suele ser la última de las opciones, se encuentra presente. Muchas veces se retoma esta actividad a espaldas del núcleo familiar, ocultando la realidad a la pareja y a los hijos bajo variados pretextos.

Por mi parte ya hemos acabado, muchas gracias de nuevo por tu atención.

De nada, gracias a ti. Espero que sigamos en contacto.

9.4.2. Entrevista a Ana Torre, voluntària de la Creu Roja

Bon dia Ana. Gràcies per posar-te en contacte amb mi per donar-me un cop de mà amb el treball de recerca.

Bones! De res, vaig veure la teva enquesta pel Facebook i em va semblar molt interessant. Vaig pensar que podia ajudar-te, així que endavant.

Bé doncs, quina és la tasca que realitza la Creu Roja pel que fa a la prostitució?

Creu Roja realitza una intervenció en la comunitat, amb l'objectiu d'incrementar la qualitat de vida i el benestar de la població intervinguda. Aquestes intervencions s'anomenen intervencions comunitàries. Val a dir que en les intervencions comunitàries prenen rellevància totes aquelles actuacions adreçades a prevenir i pal·liar determinats efectes en determinats grups de risc o grups rellevants respecte del problema en qüestió. En el cas que comporta es vetlla pel benestar dels treballadors/es sexuals de la província de Tarragona, realitzant atenció directa (entrega de material sexual preventiu, orientació laboral, jurídica i sanitària, suport psicològic, proves del Virus de la Immunodeficiència Humana (VIH)) a les zones on hi treballen (carretera, pisos o locals o a la mateixa seu de Creu Roja).

Cal esmentar que aquesta tasca és realitzada per dos psicòlogues del Centre d'Atenció d'Informació de la SIDA (CAIS), que fan el seguiment a nivell emocional, dos tècnics, que són els encarregats de visitar els diferents clubs, pisos i locals on porten a la pràctica l'activitat sexual i, si és el cas, algun voluntari/a.

Quina és la filosofia i l'objectiu que segueix la Creu Roja envers aquesta temàtica?

La filosofia i objectiu són sens dubte la prevenció de malalties de transmissió sexual (TST) en general, però de manera rellevant el VIH, el benestar de les treballadores i

treballadors sexuals, en el sentit de realitzar la prostitució d'una manera segura, proporcionant tots els medis anticonceptius necessaris per a dur a terme les pràctiques sexuals. Per tant, l'objectiu queda clar, evitar la transmissió de malalties de transmissió sexual.

Quina era la teva tasca a la Creu Roja?

La meva tasca es fonamentava en dur a terme una intervenció psicosocial amb els usuaris i usuàries que s'adreçaven al CAIS.

El fet d'endinsar-me en aquest món em va permetre establir una relació amb les treballadores sexuals; no com a prostitutes, sinó com a persones amb nom i cognoms. Com a observadora, veure la prostitució des d'una altra perspectiva, donat que poques són les dones que han tingut l'oportunitat d'accedir a un pis o club, a parar-se en una carretera a proporcionar suport a una treballadora o treballador sexual, a mantenir aquest contacte de manera directa amb aquest col·lectiu.

Què et va motivar a vincular-te amb la prostitució? Per quin motiu?

Doncs bé, havia de realitzar el pràcticum de final de carrera. Jo, sóc psicòloga amb menció en psicologia de la intervenció social, i necessitava una organització con poder realitzar les pràctiques d'aquesta especialització. A la Creu Roja em van exposar els àmbits en els quals treballaven i vaig veure que s'ajustaven al que necessitava. Al CAIS es realitzen diferents intervencions, totes enfocades a la prevenció de VIH, i també es treballa amb persones afectades per VIH.

El primer any de pràctiques el vaig enfocar a treballar amb persones afectades per VIH i al PIX, l'intercanvi de xeringues; el segon any va ser a la intervenció envers els treballadors i les treballadores sexuals.

Què és per a tu la prostitució? És un treball?

Des de la meva experiència, et puc dir que sí ho és, sempre i quan la persona ho faci lliurement, per voluntat pròpia.

Et puc dir que m'he trobat amb prostitutes que ho consideren com un treball i que els agrada el que fan tot i que demanen a crits que es legalitzi d'una vegada. Quan jo vaig estar a Creu Roja, va ser la temporada que les prostitutes del Raval sortien al carrer a demanar la legalització.

Des del meu punt de vista, si estigués reconeguda com un treball, crec que s'evitarien molts fets contraproductius que rauen de la no legalitat (proxenetes, màfies, etc.).

Penses que és una activitat que s'hauria de legalitzar? Per què?

Rotundament sí, tal i com t'he dit en la pregunta anterior, estic segura que també seria la manera en què es regularia el treball sexual.

El fet de treballar de rodejar-te amb dones que exerceixen la prostitució, va canviar la teva perspectiva envers aquesta activitat i les treballadores sexuals?

Per descomptat, jo vaig tocar la vesant persona, no la vesant de treballadores sexuals; dones com tu i com jo que per diferents circumstàncies de la vida han acabat en aquest món, noies de 18 anys que es fotien fins al cul de marihuana per evadir-se... T'explico això i recordo a una noieta amb 18 anys i escaig que li vam haver de fer una prova de VIH donat que durant un servei, el preservatiu es va trencar...

Crec que quan es parla de les treballadores sexuals s'hauria de fer amb més respecte.

Les dones i les noies que acudien a la Creu Roja, hi acudien per iniciativa pròpia, gràcies a una tercera persona que les convencia, o bé els membres de la Creu Roja intentaven persuadir-les? A què creus que es devia?

Hi havia de tot, algunes venien perquè sí, d'altres acompanyades pels tècnics o altres treballadors sexuals. Algunes venien perquè s'havien quedat en estat i no sabien on recórrer. Fins i tot algunes venien acompanyades per les seves parelles.

Altres les captàvem nosaltres mateixos quan anaven a fer les intervencions per les carreteres, sobre tot si eren nouvingudes.

Quin sol ser el perfil de dona que acudia a la Creu Roja i en quina situació familiar i econòmica es trobava?

Doncs mira, aquí pot ser trencó una mica el mite, venien treballadors i treballadores sexuals de totes maneres: des de la que treballava a peu de carrer, immigrant, a la que treballava en un pis de luxe i era ella la que escollia els propis clients, o la que havia estat treballant a qualsevol fàbrica i a causa de la crisi no tenia feina i es dedicava a la prostitució, o a la que havia de pagar la carrera i no tenia un ral per a fer-ho.

Les actuacions repressives i hostils dels municipis cap a la prostitució, quin efecte tenen sobre la situació de seguretat de les dones que es dediquen a realitzar aquesta pràctica?

Et puc dir que jo no em vaig trobar cap cas d'agressió vers les treballadores sexuals. També et puc dir que les treballadores a les quals assitiem no practicaven la prostitució a la ciutat; sinó que ho feien a la carretera, o a pisos on ningú sospitava res, i la majoria realitzava els serveis fora del seu hàbitat, o sigui, que no eren noies de la demarcació. Sembla ser que gairebé mai treballen al mateix lloc d'on són.

Recopilant totes les vivències de les dones amb qui has tingut contacte, fins a quin punt creus que aquesta pràctica sexual estigmatitza les dones que s'hi dediquen? A què creus que es deu aquest estigma?

Agafes el cotxe, per posar un exemple, i vas cap a Tarragona a cada camí: a cada rotonda, en trobes una, i el primer que et ve al cap què és? “Mira, una puta”, i ja està, ja tenim l’etiqueta penjada.

La treballadora de carretera és la més estigmatitzada, molt més que les que estan en un club o en un pis. La societat veu les prostitutes com a dones vicioses que si volguessin podrien estar fregant escales i no exercint la prostitució, dons això no es cert, si ho fan és perquè ja no els queda cap més recurs, perquè no estan legalitzades al país, o perquè els ve de gust.

Al cap i a la fi, cadascuna d’elles porta la seva motxilla, plena dels motius que l’han dut a ficar-se en aquest món, i plena d’experiències d’aquest... És mot fàcil opinar, i més ho és etiquetar...

Jo no les veig com prostitutes, jo les veig com persones amb nom i cognoms, amb una història a darrere, que si ens passes a nosaltres, no sé què faríem.

Podries explicar-me alguna anècdota o vivència curiosa que hagi viscut durant la teva actuació a la Creu Roja?

Doncs sí, la majoria de treballadores sexuals treballen els 365 dies de l’any; i com bé sabem, cada 28 o 30 dies les dones tenim el període menstrual. Doncs bé, elles em deien que a les farmàcies hi ha unes esponges que s’introdueixen a la vagina durant els dies del cicle menstrual per poder treballar d’una manera neta... També vaig descobrir un

mètode per evitar ETS a l'hora de realitzar sexe oral femení: una mena de quadrat de làtex que s'enganxa sobre la vagina.

Què va suposar en la teva vida aquesta experiència tan personal amb les treballadores sexuals?

Va ser una vivència molt bona. Tot plegat va ser una experiència molt enriquidora a nivell professional, però molt més a nivell personal, admiro a aquestes dones, i parlo de dones perquè no vaig topar-me amb cap home. Sobretot tinc un gran respecte vers aquest col·lectiu.

9.4.3. Entrevista a Paula VIP i Linda Porn, treballadores sexuals

Hola, bon dia, moltes gràcies per acollir-me a l'espai d'APROSEX.

Hola, gràcies a tu per fer una investigació sobre la nostra feina, és important que la gent s'interessi per la nostra feina. Jo sóc la Paula i sóc treballadora sexual independent, escriptora, administradora de la comunitat en empreses i presidenta d'APROSEX. Ella és la Linda i és treballadora sexual, directora i actriu de pel·lícules pornogràfiques i membre d'APROSEX, i ella és l'Agnès, l'antropòloga d'APROSEX.

Encantada. Voleu que comencem ara amb les preguntes que tinc preparades?

Sí, sí, endavant.

Què és APROSEX?

Paula: APROSEX és l'única associació creada i organitzada per treballadores sexuals.

Tots els seus membres han fet una feina molt bona, ja que han representat les treballadores sexuals mentre aquestes no han volgut sortir de l'armari.

Actualment, i ha una generació de putes que volem parlar per nosaltres mateixes i dir les coses tal com són. Aleshores, molt empoderades gràcies a les altres organitzacions, hem pogut tenir la nostra pròpia veu i dir què passa entre quatre parets amb un client, perquè està molt bé que parlin per nosaltres, però volem ser nosaltres qui ho expliquem.

Quants membres sou actualment?, i quin és el vostre objectiu a dia d'avui?

Paula: Fa quatre anys i mig, tres treballadores sexuals vam decidir muntar APROSEX, i actualment som 60 membres. La nostra idea és expandir-nos a arreu d'Espanya i créixer. No sé si per sort o per desgràcia tenim molta més repercussió a Europa que a Espanya, que és una cosa que a vegades fa una mica de mal, però fem el nostre camí, som molt fortes i tenim moltes ganes de lluitar pel que ens ha unit: els nostres drets.

Com has dit, vàreu ser la primera associació creada i portada per treballadores del sexe. Suposo que l'objectiu i la tasca de la vostra associació és molt diferent al d'associacions com, per exemple, El Lloc de la Dona.

Paula: És molt diferent, és clar, perquè com a prostitutes no volem deixar de ser prostitutes. És que si tu ho fas perquè vols no necessites res per deixar-ho, amb tancar la teva pàgina web i eliminar el teu telèfon mòbil s'ha acabat tot.

De la mateixa manera que per exemple la Linda, és actriu prono, també fa curtmetratges i es dedica a la prostitució perquè ella ho ha decidit així.

Per a vosaltres aquesta és una feina complementària a d'altres que exerciu?

Linda: Para mí es un trabajo más, yo con este trabajo me puedo autofinanciar otros trabajos que también me apetece hacer, sin tener que pedir dinero a la familia, los amigos, ni tampoco en el banco, sino que me lo gano yo.

Paula: Jo escric, porto APROSEX, tinc una empresa de màrqueting en línia, porto el Blog de Paula... Faig mil coses durant el dia, i a més a més, sóc puta perquè em dóna la gana: aquesta és la nostra premissa. Ja hi ha moltes altres organitzacions que t'ajuden a sortir del món de la prostitució, però és que si realment vols sortir del món de la prostitució, què necessites? No necessites res, a menys que estiguis en situació de trata. En aquests casos hi ha moltes organitzacions com El Lloc de la Dona, Àmbit Dona,... però la nostra feina no és aquesta, perquè és un sector del mercat que ja està cobert. La nostra feina és empoderar les dones que sí volen dedicar-s'hi, i ensenyar-los la professió del que nosaltres hem après gràcies als cursos de professionalització. A nosaltres ens interessa que la nostra feina estigui ben ensenyada, això és el que volem.

Em podeu parlar d'aquests cursos de professionalització?

Paula: Els cursos de professionalització és una de les coses originals que hem fet juntes gràcies al nostre empoderament. A vegades et preguntes “per què si totes les professions s'aprenen, per què la de puta no? Per què a tothom li ha sorprès tant que hi hagi aquests cursos per fer bé aquesta feina? La qüestió no és com se'ns va ocórrer aquests cursos, la qüestió és com no se li va ocórrer abans a ningú. Tu t'has de formar per fer qualsevol feina, algú t'ho ha d'ensenyar, i amb la prostitució passa el mateix”.

Durant aquests cursos tractem diverses temàtiques, com ara els motius pels quals es vol exercir la prostitució, els avantatges i inconvenients que comporta, els requisits bàsics pel que fa a l'actitud de la persona, ja que no tothom val per treballar-hi, comentem trucs sobre el sexe, expliquem les conseqüències anímiques de l'estigma, ensenyem com tractar els clients i mostrem com aquests a vegades intenten enredar-te per no pagar... Fem moltíssimes coses.

Què és el que més us agrada de la vostra feina?

Paula: Una de les coses bones que té el sexe de pagament és que abans de començar, tu saps perfectament què faràs i què no, perquè es pacta tot, cosa que no passa en una relació sexual entre parelles, amics, el que sigui.

Dóna't compte que, fora de tot allò que es fa creure, és una de les feines més humanes que hi ha, perquè estàs amb una persona entre quatre parets, nuu i estàs totalment exposat. Vull dir, és un moment de despullar-se no sols físicament, sinó que se't despullen de l'ànima, t'expliquen els seus problemes amb els seus fills, amb els seus caps... Tenen una gran necessitat d'explicar-te la seva vida, perquè aquesta és una feina tremendament humana: quan es despullen davant d'una persona que no coneixen i que saben que com a professionals tot queda entre aquelles quatre parets, d'alguna manera s'alliberen i senten la necessitat de desfogar-se i de treure tot l'estrès que tenen. És un moment molt tendre. Inclús a vegades es passa el temps i et diuen "et fas una dutxa amb mi abans de marxar?" i ja està. Moltes vegades hem sortit de l'habitació i no hem fer sexe explícit, perquè és molt més important el contacte personal.

Parlant dels clients, hi ha algunes normatives que us ajuden si algun d'ells us tracta malament?

Paula: Es categoritza com a violència masclista. Malauradament no es considera violència de gènere perquè la violència de gènere només es contempla quan es la teva parella, però sí. A més a més, tenim un acord amb els Mossos i ens atenen de manera directa, però en quatre anys i mig no l'hem hagut de fer servir mai perquè és molt estrany que un client agredixi una prostituta, molt estrany.

És a dir, que els clients són persones agraïdes amb vosaltres, persones que tenen ganes de passar una bona estona.

Paula: Sí, el client que contracta els serveis ve a passar-s'ho bé, a passar una bona estona i oblidar les seves feines diàries, a tenir el sexe que no torba a el seu dia a dia, a explicar-te el seu rotllo: parlen i parlen i parlen... Moltes vegades parlen més que altra cosa.

Una cosa molt curiosa, és que els clients són molt fidels a les seves putes. Es crea un vincle molt curiós entre el client i la puta. Bé, també hi ha el concepte del “picaflor”, el que fa d’“avançada”, que quan apareix una dona nova va a provar-la, i després opina al fòrum: “ostres, aquesta tia súper bé, té un apartament súper guapo, és molt maca...” i tots els altres s’ho llegeixen i li fan cas perquè el que diu aquest va a missa. Però generalment es crea un vincle molt maco.

Jo, per exemple, porto nou anys amb un client, el Jordi, i són persones que passen de ser els teus clients a ser persones amb les qui hi tens un vincle molt personal, amb qui aniràs a veure una exposició, a sopar, a passejar... Però saben que tot això ha de ser pagant, perquè és el teu temps. Però tot i pagant, hi ha una relació personal molt important. És com si t’emportessis al teu psicòleg. No és com diuen els abolicionistes, que “vénen, t’usen i et tiren”, sinó que repeteixen i repeteixen i repeteixen, i d’alguna manera, creixes amb ells, i ells creixen amb tu.

També tinc un client que es diu Enrique, que quan el vaig conèixer tenia una disfunció erèctil molt greu i vam intentar fer el que jo sabia, però no va funcionar res. Era una desesperació: a vegades marxava mig plorant, a vegades marxava molt enfadat donant un cop de porta... Ell no estava enfadat amb mi, ell estava enfadat amb el seu penis. Jo el volia ajudar i vaig començar a estudiar teràpia sexual per aprendre allò que encara no sabia i poder donar-li un cop de mà. Vam anar assajant tot allò que jo anava aprenent, i

finalment va funcionar. Li tinc muntada una obra de teatre i tot a l'Enriqueta (riu), és clar, si ell és l'Enrique, ella és l'Enriqueta.

No correu el risc que donant aquest tracte tan personal i proper al client, aquest comenci a tenir sentiments cap a vosaltres, o que pensi que vosaltres teniu sentiments cap a ells i que inclús ho arribaríeu a fer sense cobrar?

Paula: Sí, és clar, però això no passa. Aquesta és una de les coses que ensenyem als cursos de professionalització, perquè és un dels xantatges més habituals: “tu t’ho passes tan bé amb mi, que al final m’hauràs de pagar tu a mi” o “no t’adones que si t’ho passes tan bé amb mi al llit és perquè sents alguna cosa i no m’ho vols dir?”. És un xantatge molt habitual per evitar pagar, però és que el mèrit no és seu, és nostre: com a professionals, nosaltres sabem gestionar els nostres orgasmes durant una trobada. Aquí ensenyem molt a les dones a saber manejar la seva sexualitat.

Linda: Eso es muy patriarcal y machista, ya te está diciendo que es por él, que estás colada. Entonces es cuando reivindicamos nuestra posición feminista y dejamos claro que las profesionales somos nosotras. Ellos a veces intentar dar el mensaje de que “esto funciona gracias a mí”.

Paula: Nosaltres partim de la base que, com a professionals, hem d’ensenyar els nostres clients, per la qual cosa a mi em sembla molt important que cada vegada que ens trobem amb un client, aquest se’n vagi amb un tip nou que no coneixia. És molt important, primera perquè el fidelitzes i vol tornar a venir; en segon lloc, perquè això que ell ha après ho posa en marxa amb la seva parella, o bé amb tu la propera vegada que vingui. Això és un aprenentatge, nosaltres som unes mestres, i el coneixement s’ha d’estendre: tu no pots tenir els coneixements només per a tu i quedar-te’ls només per tu; els has de compartir.

Partint d'aquesta base, ha estat molt bo compartir aquesta coneixença amb totes les altres companyes, sobretot amb les noves. Hem de donar un missatge molt clar: no deixis que sigui ell el que t'ensenyi, ensenya'l tu, fes-lo teu; i a partir d'aquí et serà molt més fàcil gestionar el teu plaer, no hauràs de fingir i t'ho passaràs millor. Posats a ser periodistes i haver d'escriure sobre pous petrolífers o sobre els castors, doncs no ho sé, hi haurà un tema que em vindrà més de gust i que per tant ho faràs millor. Doncs aquest és el missatge que volem donar a les treballadores: elles han d'escollir què volen fer a la seva feina per sentir-se més còmodes, han d'escollir sobre la seva sexualitat i fer allò que els agrada. Tu no pots fer alguna cosa que no t'agradi, perquè tu no pots estar patint a la teva feina.

Creieu que el client que demana els vostres serveis és diferent al client que sap que una dona és víctima de tracta?

Linda: Es que un cliente no sabrá nunca, es imposible. Quienes obligan a las mujeres a prostituirse saben cómo coaccionarlas sin que se note que están obligadas. No hace falta pegar a nadie; en realidad lo malo de las situaciones de trata no es lo que te hacen a ti, sino lo que le harán a tu familia, que está en la otra punta del mundo. En esos casos, cuando se trata sobre todo de chicas búlgaras o rumanas, se ha puesto de moda la figura del seductor, y ellas, creyendo que sus negocios van mal, lo hacen "por amor". Otro factor puede ser el cultural, ya que muchas mujeres extranjeras no conocen la legislación y ni siquiera saben que pueden denunciar la situación a la policía. Además, yo no conozco a ningún hombre al que le gustaría estar con una mujer a quien están obligando a prostituirse, qué va, saldrían corriendo.

Tot i haver-vos aconseguit empoderar de la manera que ho heu fins a quin punt creieu que la prostitució estigmatitza les dones?

Agnès: L'estigma és tan gran, que quan et vas a fer unes proves al ginecòleg per saber si pots tenir malalties de transmissió sexual, segons quines siguin les teves respostes, automàticament et pregunten si ets prostituta. A més a més, si contestes que sí, això queda gravat i ho podrà veure el teu metge de capçalera, sense que tu hagis donat cap autorització. Llavors hi ha la ficció, la fantasia que això són dades estadístiques, però en realitat té un efecte molt gran, perquè mai saps si amb la persona amb qui et trobaràs ha accedit a aquesta informació.

Paula: Inclús quan a vegades parlen amb dones prostitutes que diuen que porten exercint la prostitució durant cinc anys perquè no troben altra cosa o no saben fer res. Amb cinc anys has tingut temps per aprendre a fer d'altres coses, però a causa d'aquest estigma elles es veuen obligades a dir que ho fan perquè no tenen més remei. Aquesta és una feina que no es pot fer amb angúnia i, si et fa fàstic fer-ho, tan aviat com pots fots el camp, no t'hi estàs anys exercint.

Tot plegat és com un mecanisme perquè les dones no puguem accedir a uns ingressos per nosaltres mateixes: quan cent homes creuen les fronteres, ningú pensa que seran víctimes de tracta, però quan ho fan cent dones, automàticament es dóna per suposat que seran víctimes de traca i se'ls pren qualsevol tipus de dret que poguessin tenir, se'ls pren el dret a parlar per elles mateixes.

Agnès: No és casualitat que la prostitució estigui marcada per l'estigma, ja que des de l'antiga Mestopotàmia, on les dones tenien el privilegi d'obtenir uns ingressos de manera pròpia i molt més elevats, per incentivar el matrimoni es va començar a estigmatitzar la prostitució, a crear la imatge dels dos tipus de dona.

Hi ha una relació entre l'expansió del capitalisme i l'expansió de la prostitució: quan es va produir la Febre d'Or, quan hi havia un contingent d'homes que estaven sols, aquests

homes necessitaven no només el sexe i la companyia, sinó que als bordells també era l'únic lloc on disposaven d'una banyera. Per tant, no només era accedir al servei del sexe, sinó accedir a tota la resa: l'aigua calenta, el bany... Perquè les prostitutes eren les dones més privilegiades i amb més comoditats a casa seva. A més a més, les dones no tenien permís per treballar a les mines; era inconcebible, de manera que l'única forma que tenien d'accedir als ingressos econòmics era treballar als bordells. De totes les persones que anaven a buscar or, n'hi havia unes quantes que potser aconseguien trobar-ne i es feien riques; però qui es feien rics de debò eren tots els que proveïen serveis als miners: els que feien tendes de campanya, els que feien texans, els que proveïen eines,... i les prostitutes. La història d'Amèrica no es pot entendre sense les prostitutes, perquè era la manera que els homes també volguessin anar a aquests nous terrenys que estaven per descobrir, però a les prostitutes se les ha apartades de la història.

Paula: Hi ha petites coses que al dia a dia t'empoderen i et fan forta, és evident que un home si et vol fer mal et farà mal, perquè té més força, perquè pot. Aleshores nosaltres els marquem molt, perquè qui mana som nosaltres. I aquesta és una de les coses que treballem durant els cursos: nosaltres tenim el poder. El mite de "qui paga mana" és mentida: tu quan vas a un psicòleg no li dius quin tractament t'ha de fer, és ell el professional i el que sap què et convé.

Què n'opineu d'aquests missatges abolicionistes que actuen en contra la vostra feina?

Paula: El que fan els abolicionistes és enviar el missatge de que "el qui paga, mana", i això ens posa a totes nosaltres en una situació molt perillosa. Lamentablement, hi ha una sèrie de dones que es fan dir "feministes abolicionistes", i amb elles hi tenim una gran lluita, ja que entre dones això no hauria d'estar passant: si tu com a dona vols els

teus drets, jo com a dona també vull els meus, i lluitar contra els drets d'un sector de dones no és ser feminista. El que no es pot fer és atacar és un sector vulnerable; vulnerable perquè no té drets, vulnerable perquè tu el vulnerabilitzes, i aquesta és la nostra gran lluita. En comptes d'estar centrades en la lluita política, hem d'estar cuidant dels drets de les dones que els abolicionistes estan atacant: les estan deixant psicològicament tocades. És intolerable que es facin dir "feministes".

Actualment, la llei diu que és legal exercir la prostitució per compte propi, però que no ho és si hi ha una tercera persona que se'n lucra d'aquesta activitat. Què en penseu sobre això?, creieu que és una manera de treure-us més drets?

Linda: Yo he trabajado en burdeles, y es verdad que hay situaciones de trabajo muy, muy duras, como trabajar más de cuarenta horas, no poder salir, estar todo el día pendiente de tus anuncios, tener que pagar el 50% al dueño del burdel. Pero son las condiciones que a mí me vienen bien. Siempre pienso "bueno, trabajaré cuarenta horas pero las plazas sólo duran tres semanas, sacaré mucha pasta y el mes que viene no trabajaré". No es tan malo como lo pintan, todas mis compañeras entraron con su pie y aceptaron todas esas condiciones. El problema es que no lo quieren reconocer, porque entonces yo tendría derechos como todos los trabajadores y diría "pues no quiero el 50%, quiero el 70%, quiero un día de descanso, quiero mis dos horas de comida", pero como las cosas están como están, tienes que aceptar lo que hay. Eso no es explotación sexual, eso es explotación laboral, y es muy difícil que una chica vaya a denunciar esa explotación laboral porque las leyes confunden la situación de trata y explotación, entonces no se reconoce nuestro derecho de denunciar esa situación.

Si esto estuviera estipulado, nosotros tendríamos nuestros derechos, podríamos agruparnos en sindicales, tener nuestras pautas de trabajo en pisos y clubes,... Es que

también se nos critica eso, que trabajamos para tercero: al patrón se le llama proxeneta, pero todo el mundo trabaja para terceros. Aunque yo acepte unas condiciones más o menos buenas, a mí me ha ido bien que hubiera un patrón cuando por ejemplo estuve en Bélgica, porque no conocía del todo bien el idioma, allí me daban casa, me daban comida, me trataban bien y controlaban los clientes.

Paula: És molt hipòcrita que les institucions ens diguin que ens fem autònomes, però que aquestes mateixes institucions estiguin vexant la nostra feina i capacitat de decisió dia a dia: jo pago els meus impostos, però a canvi, tu què em dones? Jo no tinc baixa per maternitat, si jo em poso malalta no em cobreixen res, la meva jubilació com autònoma serà una merda... Llavors, per què no deixen que les meves companyes que volen fer-ho, puguin treballar en un bordell i puguin ser donades d'alta a la Seguretat Social com un periodista, una metgessa, una mestra...? Per què a nosaltres se'ns nega aquest dret? És tot pel "moralisme".

I tot i poder donar-vos d'alta com a treballadores autònomes i pagar els impostos, us priven de tots els vostres drets, és així?

Paula: Correcte, les que estem donades d'alta coma treballadores autònomes paguem tots els impostos que paga qualsevol autònom, però no tenim els seus drets. A vegades intenten contraatacar-nos i ens pregunten "bé, i què passa, que els feu factures als vostres clients?", però per exemple, a cas cada cop que tu vas a la perruqueria demanes una factura? Hi ha molts treballadors que estan donats d'alta com a autònoms i no et fan cap factura, per què a nosaltres ens les exigeixen? A mi si un client em demana una factura, no tinc cap problema en fer una factura, però no en faràs res d'aquesta, com amb la resta de serveis. Tu tens el teu llibre de comptabilitat, ho apuntes i s'ha acabat.

Per què creieu que quan es descobreix un cas de tracta de persones o d'exploració sexual es crea un rebombori als mitjans de comunicació i a les xarxes que no tenen lloc en els altres sectors, encara que les condicions de vida i d'exploració siguin les mateixes? Creieu que els mitjans utilitzen aquestes informacions, siguin certes o no, per vendre?

Agnès: És que quan es parla de tracta quan una persona està obligada a fer alguna cosa en contra de la seva voluntat, sigui del país o no, i sigui en agricultura, en mineria, en el servei domèstic o en prostitució. Per què sempre es parla de prostitució? Perquè és el que ven més, quan surt a les notícies un grup d'agricultors morts, ningú parla de situació de tracta, sinó que parlen d'exploració laboral, en canvi si passa al món de la prostitució és exploració sexual. Aquest terme se l'han inventat les grups abolicionistes per fer un èmfasi.

Paula: Jo porto 10 anys exercint la prostitució, i mai he conegut una dona en situació de tracta. Jo no dic que no n'hi hagi, seguríssim que n'hi ha, però no són el nombre que diuen. Perquè guanyen molts diners dient que "salven" dones. El problema és que això es mou a nivell polític: s'han ajuntat els interessos de les "feministes abolicionistes" que veuen la prostitució com una violència patriarcal, masclista, sistemàtica, una obligació tolerada, etc., amb els interessos que tenen els estats per regular la migració.

També hi ha un sector molt invisibilitzat, que és el del servei domèstic, en el qual tanquen les dones en una casa, si són estrangeres se'ls retira el passaport, han de treballar vint hores, mengen les sobres i han de dormir a la cuina. Però aquests casos surten a les notícies i ningú s'exclama perquè no hi ha la morbositat del sexe.

Linda: Las extranjeras somos consideradas muchas veces víctimas de la prostitución, pero desde mi punto de vista, es un gran empoderamiento y de valor haber cruzado el

charco, irse a un país extranjero y mantener a toda tu familia trabajando en prostitución, eso nos empodera mucho porque es muy valiente. Hay que tener en cuenta que hay gente a quienes les interesa que siga el estigma, ¿cómo es posible que te cueste 30 mil euros un permiso de residencia? Eso es brutal, ¿y quiénes lo hacen? Las leyes de extranjería, la poli,... Todo esto es negocio para ellos, por eso les interesa que siga el estigma, para que todas sigamos pagando esas barbaridades. Incluso los grupos abolicionistas, porque ellos reciben muchas subvenciones para “salvar” mujeres.

Creieu que aquests mitjans, en comptes d'informar sobre la prostitució, en desinformen o transmeten unes dades falses d'aquesta?

Linda: Es el gran desconocimiento del trabajo sexual: si quieres saber lo que es la prostitución ve a hablar con una prostituta, no vayas con las abolicionistas, no vayas a la universidad, a menos que una de ellas de una charla en la universidad... Ven y habla con las putas, nosotras te lo vamos a contar. Es eso, el gran desconocimiento que tiene la población en general de lo que es el trabajo sexual y que no conocen encima a ninguna puta, que ellos sepan.

Agnès: Conocer o no conocer es un dato, pero luego hay gente que está en contra y gente que está a favor, y ese es el problema, que todo el mundo opina pero muy poca gente sabe de lo que habla.

Paula: Independentment de l'opinió que puguis tenir sobre certs temes, el mínim que has de fer és tenir la boca callada si no tens cap informació sobre aquest, i ho dic jo que era abolicionista inclús sent prostituta, perquè jo em mirava a les altres prostitutes com per sobre de l'espatlla, pensava “jo ho faig perquè vull, i elles no”. Fins que em vaig trobar les companyes de carrer de Madrid, que em van donar una lliçó d'humilitat impressionant, va ser una lliçó de “reconstrúyete, querida”. Nosaltres, com scorts

independents, tenim tantes coses per aprendre d'elles; per exemple, no em vull imaginar què hagués passat a la dècada dels 80 quan la SIDA es va estendre d'una forma tan dràstica, si les treballadores sexuals no s'haguessin empoderat i fet pinya i no haguessin obligat sistemàticament a tots els clients a utilitzar el preservatiu. Realment qui va posar el circulació el preservatiu van ser les prostitutes, no van ser ni les parelles, ni les amigues... Van ser les prostitutes, perquè era la seva feina i els anava la vida, perquè estaven suficientment empoderades. Això és feminisme, això és cuidar-se entre totes.

Linda: Actualmente esto también sucede. Yo he trabajado en varios burdeles de Europa, y en todos ellos está mal visto hacerlo sin condón, es el clásico “¡Uyyy! Esa lo hace sin condón, qué asco”. Está muy mal visto, eso no es de puta, y además estás desenseñando al cliente.

Fa un moment la Paula m'ha parlat de les companyes del carrer, també teniu contacte amb les dones del Raval?

Paula: I tant! Són molt llestes les dones del Raval, les que estan a peu de carrer. Elles ens han ensenyat moltíssimes coses, els devem moltíssim. A vegades en parlen dient “les han violat 15 vegades en un dia”, i en realitat elles són les que fan menys sexe, perquè són molt llestes, marquen moltíssim als seus clients i estan molt empoderades. Elles escullen els seus clients, i ells van darrere seu com uns gossets. D'aquesta manera eduquen els clients, i ells entenen que qui mana som nosaltres, les putes. És el concepte que té l'home del seu propi sexe, del que nosaltres ens aprofitem, ells es creuen molt durs, però no ho són gens.

Pel que fa a l'economia, una de les coses més impactants és que tot i que l'Estat no reconeix la vostra activitat com una feina, comptabilitza unes dades que s'inventen al PIB.

Paula: Sí, les mateixes institucions que ens neguen els drets, ens utilitzen. És que els va molt bé comptabilitzar-ho al PIB perquè poden utilitzar les dades i les xifres que els convenen, perquè com que no hi ha manera de poder-ho comptabilitzar.

Sovint, els mitjans dels que anteriorment hem parlat, venen una imatge que mostra les prostitutes com unes víctimes de la societat o de les màfies. Qui creieu que se'n lucra, realment, d'aquesta activitat?

Linda: Yo creo que la prostitución mueve mucho dinero, pero quizá no tanto como dicen. Además se vende la idea de quienes se benefician son las mafias, pero las primeras beneficiadas somos las propias mujeres, pero eso no se quiere reconocer porque a una mujer no se le da el permiso para ganar dinero, ahí está el problema.

Paula: Dins aquest “feminisme constitucional” hi ha un classisme i un feixisme que fa molta por i molt de fàstic: a les abolicionistes el que els dol és que treballant de prostitutes guanyem el mateix que elles o encara més fent una feina que elles consideren “digna”. És la necessitat que les putes sempre estiguem sota seu.

Siguem realistes, aquesta és una feina, una feina molt ben pagada. És cert que a vegades pensem “ens estem tirant pedres a la nostra teulada” quan lluitem per regular-ho perquè els preus baixaran, però això és molt menys important que els nostres drets. No hi ha gaires feines que et permetin treballar vuit hores a la setmana i passar-te la resta viatjant, estant amb la família, estudiant,... el que sigui. Aquesta és una gran mentida que es ven, que ho fem perquè no tenim més recursos: quanta gent hi ha que treballi per amor a l'art? Tots treballem per un sou, tots treballem per diners.

Fa poc vaig fer una enquesta, i una de les qüestions era la doble moral, que malauradament, es va confirmar. Quina és la vostra experiència respecte aquest tema?

Paula: Jo sóc la més petita de cinc germans, amb els més grans em porto molts anys. Quan jo els vaig dir que era prostituta va ser molt graciós, perquè la pregunta que em van fer sistemàticament, perquè jo ho vaig dir un a un, va ser “però tu estàs bé?”, és a dir, ningú em va jutjar, tots volien saber si jo estava bé i prou. El “com estàs tu?” ha estat la tònica.

De fet, les persones que jo conec que han anat sortint de l’armari durant els darrers anys no han patit cap mena de rebuig, per exemple la Martina, que va estar molts anys en dir-ho, però quan ho va fer va sortir per la tele, i no va passar res. No hi ha hagut cap mena de rebuig. És a dir, que potser no és tan important el que pensin si hipotèticament tinguessin algú de la seva família al món de la prostitució, sinó una vegada que tens a algú de la família i que et diu que ho és, com aculls aquesta notícia i com reaccions. És evident que els teus pares, els teus fills, els teus germans, no et giraran l’esquena perquè ets prostituta, i si ho fan millor avui que demà, perquè significa que no t’han estimat mai, sinó que t’estimaven pel que creien que eres. Jo crec que és diferent imaginar-s’ho que viure-ho, jo fa vint anys mai m’hauria imaginat que seria puta.

Linda: Si a mí alguien me preguntara si querría que mi hija fuera prostituta, porque tengo una hija. Primero, que no podría decirle que no lo hiciera porque yo lo soy, y segundo, que a mí no me importaría siempre y cuando lo hiciera por su propia decisión.

Agnès: El problema és que la gran fantasia occidental és fer allò correcte: un treball decent, un sou, els drets humans, que són el gran tòtem d’Europa, però el realitat els drets humans són per aquells que els poden pagar.